

Geconsolideerd jaarsverslag 2022

Onderweg.
Naar beter.

Inhoud

Geconsolideerd beheersverslag..... 3

Geconsolideerde financiële staten..... 10

**Verslag van het College
van commissarissen 137**

Geconsolideerd beheersverslag

GECONSOLIDEERD JAARVERSLAG OVER DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2022

De geconsolideerde financiële staten van de NMBS-Groep per 31 december 2022 zijn opgesteld volgens de bepalingen van de IFRS (International Financial Reporting Standard) zoals die door de Europese Unie zijn goedgekeurd en op die datum zijn gepubliceerd, namelijk de normen die door de International Accounting Standards Board (IASB) zijn gepubliceerd en de interpretaties die door het IFRIC (International Financial Reporting Interpretations Committee) zijn gepubliceerd.

De geconsolideerde financiële staten met toelichtingen bij de jaarrekening, die alle informatie volgens de IFRS bevat, is bijgevoegd.

I. CONSOLIDATIEKRING

De consolidatiekring omvat alle ondernemingen die de NMBS-Groep vormen. Ze worden in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen volgens de twee door de IFRS toegestane technieken, afhankelijk van het feit of de Groep al dan niet zeggenschap over de onderneming heeft, nl. globale consolidatie en vermogensmutatie.

Evolutie van de consolidatiekring

	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2021	31/12/2022
Moederverenootschap	1	1	1	1	1
Globaal geconsolideerde ondernemingen	8	8	8	5	3
Ondernemingen volgens vermogensmutatiemethode	12	11	12	11	10
TOTAAL	21	20	21	17	14

In 2022 voerde NMBS de fusie door overname uit van haar dochteronderneming Railtour en haar dochteronderneming Publifer. In februari fuseerde Thalys International met THI Factory en begin april brachten de aandeelhouders van THI Factory en Eurostar International Ltd de twee ondernemingen onder in één structuur, Eurostar Group, via een inbreng in natura van hun aandelen in Eurostar International Ltd en THI Factory. Na deze transactie werd NMBS voor 18,5% aandeelhouder in Eurostar Group (de holding die nu Eurostar International Ltd en THI Factory bezit).

II. GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE STATEN 2022

II.A. BALANS

ACTIEF			
<i>In miljoen €</i>	<u>31/12/2022</u>	<u>31/12/2021</u>	<u>Wijziging</u>
<u>Vaste activa</u>	<u>10.265,0</u>	<u>9.893,1</u>	<u>372,0</u>
Immateriële vaste activa	239,6	236,2	3,4
Materiële vaste activa	7.644,8	7.463,6	181,2
Vastgoedbeleggingen	497,7	511,4	-13,7
Deelnemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	514,3	335,4	178,9
Handelsvorderingen en overige debiteuren	610,6	597,8	12,8
Afgeleide financiële instrumenten	301,8	241,2	60,6
Overige financiële activa	456,3	507,5	-51,2
Uitgestelde belastingvorderingen	0,0	0,0	0,0
<u>Vlottende activa</u>	<u>1.914,6</u>	<u>2.049,0</u>	<u>-134,4</u>
Voorraden	233,6	233,7	-0,1
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.395,4	1.284,7	110,8
Afgeleide financiële instrumenten	3,6	7,5	-3,9
Overige financiële activa	56,2	101,7	-45,5
Belastingvorderingen op het huidige resultaat	1,5	1,6	-0,1
Kas en kasequivalenten	224,4	419,9	-195,5
<u>Vaste activa aangehouden voor verkoop</u>	<u>28,5</u>	<u>22,3</u>	<u>6,2</u>
TOTAAL DER ACTIVA	<u>12.208,1</u>	<u>11.964,3</u>	<u>243,8</u>

De **totale geconsolideerde activa** van de NMBS-Groep bedragen 12.208,1 M€ op 31 december 2022. NMBS vertegenwoordigt 95,7% van de totale geconsolideerde activa, of 99,9% zonder de deelnemingen in ondernemingen die volgens de vermogensmutatiemethode worden geconsolideerd.

De **vaste activa** (10 265,0 M€) vertegenwoordigen 84,0% van de totale activa, d.w.z.

- ❖ 8.382,0 M€ (81,7% van de vaste activa) betreffen *immateriële en materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen*, waarvan 99,9% in handen is van de moederverenootschap. De investeringen die NMBS in 2022 uitvoerde (en hoofdzakelijk gefinancierd werden met kapitaalsubsidies) bedragen 786,7 M€ waarvan 437,3 M€ voor de aankoop en renovatie van rollend materieel, 182,6 M€ voor het reizigersonthaal, 60,4 M€ voor de bouw en inrichting van de werkplaatsen en 106,5 M€ voor andere investeringen (o.a. IT en gebouwen). De jaarlijkse afschrijvingen en waardeverminderingen van de activa van de moederverenootschap bedragen 587,0 M€ (inclusief de afschrijving van gebruiksrechten). In 2022 heeft de moederverenootschap de nuttige levensduur van het (deels gesubsidieerde) rollend materieel herzien en in het kader van hun driejaarlijkse analyse hebben de interne waarderingsdeskundigen de terreinen, grote dossiers en grote projecten rond de stations geanalyseerd.
- ❖ 514,3 M€ (5,0% van de vaste activa) heeft betrekking op het aandeel in het eigen vermogen van de ondernemingen die volgens de vermogensmutatiemethode worden opgenomen, ondernemingen waarin NMBS een invloed van betekenis maar geen zeggenschap heeft, waaronder Eurostar Group (374,9 M€), Eurofima (110,7 M€), HR RAIL (16,4 M€) en BeNe Rail International (6,7 M€). De verandering ten opzichte van het voorgaande boekjaar (+178,9 M€) is voornamelijk te verklaren door de transactie voor de oprichting van Eurostar Group (+175,5 M€, waarbij Eurostar Group sinds de transactie een aandeel van 73,4 M€ in het globale geconsolideerde resultaat heeft).

- ❖ 1.368,7 M€ (13,3% van de vaste activa) betreffen handelsvorderingen en overige debiteuren, afgeleide financiële instrumenten en overige financiële activa, waarvan 489,4 M€ betrekking heeft op tussenkomsten van de Staat, 446,3 M€ op beleggingen voor schuldbeheer, 301,8 M€ op financiële instrumenten om leningen te dekken en 90,5 M€ op langlopende financiële leasingvorderingen. De stijging van 22,2 M€ tussen boekjaren is voornamelijk toe te schrijven aan NMBS en wordt voornamelijk verklaard door +12,6 M€ aan langlopende financiële leasingvorderingen (n.a.v. de sluiting van zakelijke rechten in 2022), +60,6 M€ voor financiële dekkingsinstrumenten en -57,3 M€ na de inbreng van Eurostar International Ltd in de nieuwe vennootschap Eurostar Group.

De **vlottende activa** (1.914,6 M€) maken 15,7% uit van de totale activa en bestaan hoofdzakelijk uit kas en kasequivalenten (224,4 M€), vorderingen op de Staat (745,7 M€), gestorte borgtochten in verband met afgeleide financiële instrumenten (327,8 M€), voorraden (233,6 M€, voornamelijk die van NMBS), handelsvorderingen op minder dan een jaar (100,7 M€) en terug te vorderen btw (69,1 M€). Ze dalen met 134,4 M€ ten opzichte van het voorgaande boekjaar (voornamelijk door een daling van de kas en kasequivalenten met -195,5 M€, gedeeltelijk gecompenseerd door een stijging van de handelsvorderingen en overige debiteuren van 110,8 M€).

PASSIEF			
<i>In miljoen €</i>	<u>31/12/2022</u>	<u>31/12/2021</u>	<u>Wijziging</u>
<u>Eigen vermogen</u>	<u>-258,4</u>	<u>-431,2</u>	<u>172,8</u>
<u>Langlopende verplichtingen</u>	<u>10.550,5</u>	<u>10.507,5</u>	<u>43,0</u>
Schulden uit personeelsbeloningen	258,6	357,7	-99,1
Voorzieningen	54,5	66,8	-12,3
Financiële schulden	2.427,4	2.385,7	41,7
Afgeleide financiële instrumenten	400,7	474,0	-73,3
Uitgestelde belasting verplichtingen	0,0	1,2	-1,2
Handelsschulden	0,0	1,7	-1,7
Kapitaalsubsidies	7.395,5	7.204,5	191,0
Overige schulden	13,7	15,7	-2,0
<u>Kortlopende verplichtingen</u>	<u>1.916,1</u>	<u>1.888,1</u>	<u>28,0</u>
Schulden uit personeelsbeloningen	119,1	116,9	2,2
Voorzieningen	124,9	108,3	16,6
Financiële schulden	450,7	557,7	-107,1
Afgeleide financiële instrumenten	3,9	7,4	-3,5
Belastingenschulden	0,1	0,2	-0,1
Handelsschulden	495,6	381,1	114,5
Sociale schulden	119,2	103,3	15,9
Kapitaalsubsidies	432,4	441,3	-8,9
Overige schulden	170,3	171,9	-1,6
TOTAAL DER PASSIVA	12.208,1	11.964,3	243,8

Het **geconsolideerd eigen vermogen** bedraagt -258,4 M€. Vergeleken met 2021 nam het eigen vermogen toe met 172,8 M€, wat overeenkomt met het geconsolideerd globaal resultaat van het boekjaar. Dit eigen vermogen is exclusief de kapitaalsubsidies van 7.827,9 M€, die volgens de IFRS als schulden worden geboekt, in tegenstelling tot de Belgische wet, waar ze in het eigen vermogen worden opgenomen.

De lang- en kortlopende verplichtingen bedragen 12.466,5 M€, een stijging met +71,0 M€ ten opzichte van het voorgaande boekjaar:

- ❖ +79,2 M€ toe te schrijven aan NMBS, waarvan voornamelijk +182,1 M€ aan kapitaal-subsidies met betrekking tot de financiering van immateriële en materiële activa, +112,8 M€ aan handelsschulden, +15,9 M€ aan sociale schulden, -64,7 M€ voor de financiële schulden van NMBS, -76,8 M€ voor de afgeleide financiële dekkingsinstrumenten en -96,9 M€ voor personeelsbeloningen (waarvan -83,1 M€ actuariële verschillen in 2022 geboekt op de vergoedingen na uitdiensttreding).
- ❖ -8,2 M€ voor de *andere vennootschappen van de Groep*, voornamelijk door het verdwijnen van dochterondernemingen Publifer en Railtour uit de consolidatiekring.

II.B. RESULTATENREKENING

<i>In miljoen €</i>	<u>31/12/2022</u>	<u>31/12/2021</u>	<u>Wijziging</u>
Cash resultaat	22,5	-17,8	40,3
NMBS	21,9	-21,0	42,9
Overige entiteiten	0,6	3,2	-2,6
Resultaat niet cash	72,7	37,0	35,8
NMBS	75,0	41,2	33,8
Overige entiteiten	-2,3	-4,2	1,9
Aandeel in het resultaat van de ondernemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	77,6	-11,9	89,5
AANDEEL VAN DE GROEP IN HET GLOBAAL RESULTAAT	172,8	7,3	165,5

Het **cashresultaat** bedraagt 22,5 M€, d.w.z. een verbetering met 40,3 M€ ten opzichte van 2021, waaronder:

- ❖ een stijging van 42,9 M€ voor NMBS, die met name kan worden verklaard door:
  - o +208,1 M€ stijging van de omzet binnenlands reizigersverkeer;
  - o +35,7 M€ stijging van de omzet Internationaal;
  - o -14,0 M€ stijging van de infrastructuurvergoeding;
  - o -41,0 M€ stijging van de personeelskosten;
  - o -50,5 M€ stijging van de elektrische tractie-energie;
  - o -58,3 M€ aan niet-recurrente meerwaarden op verkopen van materiële vaste activa of de toekenning van zakelijke rechten, waarvan -71,5 M€ geboekt in 2021 en +13,2 M€ in 2022;
- ❖ een daling met 2,6 M€ voor de dochterondernemingen van de Groep.

De conjuncturele effecten van de COVID-19-pandemie vlakten af in de loop van 2022. Op deze gezondheids crisis volgde een inflatie- en energiecrisis, die een impact had op zowel de kosten als op het gedrag van de reizigers. De moedervenootschap kon opnieuw rekenen op de steun van de Staat, die niet alleen de conjuncturele impact van de gezondheids crisis in 2022 gedeeltelijk compenseerde, maar ook deels de effecten van de inflatie- en de energiecrisis op de energie- en loonkosten.

Het **resultaat niet cash** (72,7 M€) is vooral toe te schrijven aan NMBS (75,0 M€) en wordt hoofdzakelijk verklaard door: 83,1 M€ aan overige elementen van het globale resultaat met betrekking tot actuariële winsten op de vergoedingen na uitdiensttreding, 44,7 M€ aan meerwaarden naar aanleiding van de oprichting van Eurostar Group, -10,1 M€ aan rente berekend op niet toegewezen subsidies en -30,9 M€ waardeverminderingen op voorraden

De wijziging van het **aandeel in het globale resultaat van de ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode** bedraagt 89,5 M€, waarvan in hoofdzaak 73,4 M€ voor Eurostar Group (waarvan 33,1 M€ actuariële verschillen op de vergoedingen na uitdiensttreding).

II.C. ECONOMISCHE SCHULD

De economische schuld is gelijk aan:

- ❖ de netto financiële schuld, d.w.z.
  - de bij financiële instellingen aangegane schuld;
  - plus de financiële-leaseverplichtingen;
  - verminderd met de geldbeleggingen en liquide middelen en back-to-back-vorderingen op de Staat in het kader van de overname van de schuld op 1 januari 2005;
- ❖ plus het saldo van de door de Staat betaalde kapitaalsubsidies waarvoor de investeringen nog moeten worden uitgevoerd;
- ❖ minus of plus het saldo van de handelsvorderingen en -schulden;
- ❖ minus of plus de ontvangen of gestorte borgtochten in het kader van de Credit Support Annex;
- ❖ minus of plus de cofinancieringen, d.w.z. het financiële saldo van de investeringen die NMBS voor rekening van andere overheidsinstanties heeft gedaan, en
- ❖ minus de nettovordering met betrekking tot de exploitatiesubsidies;
- ❖ minus de financiële-leaseschuld ingevolge de toepassing van IFRS 16;

<u>In miljoen €</u>	31-12-2022	31-12-2021	Δ
Netto financiële schuld	2.207,8	2.072,2	135,6
Kapitaalsubsidies betaald door de Staat voor de nog uit te voeren werken	703,0	828,0	-125,0
Behoefte aan bedrijfskapitaal (-handelsvorderingen/+schulden - tussenkomsten Staat exploitatie subsidies)	-267,3	-168,1	-99,2
Waarborgen CSA	-308,2	-371,1	62,8
Cofinancieringen	-40,2	-27,5	-12,8
Neutralisatie financiële schuld IFRS 16	-21,1	-28,0	6,9
Economische schuld	2.274,0	2.305,6	-31,6

Belangrijke gebeurtenissen na afsluitingsdatum

Er werd met de vakbonden een sociaal akkoord onderhandeld voor de periode 2023-2024. Dit akkoord voorziet in de overdracht van de kosten van de hospitalisatieverzekering voor het gepensioneerde statutaire personeel naar het Fonds van de sociale werken vanaf 1 juli 2023 om de continuïteit ervan te waarborgen. Deze overdracht zal leiden tot een terugneming van de IAS 19-voorziening 'Hospitalisatieverzekering' vanaf 30 juni 2023.

Na de afsluitingsdatum op 31 december 2022 heeft zich geen andere belangrijke gebeurtenis voorgedaan die een invloed heeft op de geconsolideerde financiële staten van de NMBS-Groep.

Toepassing van de continuïteitsregels

Op grond van een analyse van de verwachte financiële gevolgen, en in het bijzonder van de huidige liquiditeitspositie, de verwachte geldstromen en de beschikbare financiële bronnen, blijkt dat de continuïteit van de activiteiten van de Groep niet in gevaar komt. Des te meer omdat de moedervenootschap beschikt over de mogelijkheid om een beroep te doen op een garantie van de Belgische Staat van maximaal 1.138 M€ (ze heeft er geen beroep op gedaan en heeft momenteel niet de intentie om dat te doen). Bijgevolg is de geconsolideerde jaarrekening per 31 december 2022 opgesteld op basis van het continuïteitsbeginsel van de activiteiten van de Groep.

Indicaties over de andere omstandigheden die een invloed van betekenis kunnen hebben op de ontwikkeling van de Groep

In het jaarverslag dat de verschillende vennootschappen die samen de NMBS-Groep vormen afzonderlijk publiceren, worden voor elk van hen de omstandigheden verantwoord die een invloed van betekenis op de ontwikkeling kunnen hebben.

In 2022 rondde NMBS en de Belgische Staat de onderhandelingen af over de contractuele uitvoering van de rechtstreekse toewijzing van de opdracht van openbare dienst voor het binnenlandse reizigersvervoer per spoor voor een periode van 10 jaar, overeenkomstig de principebeslissing die de Belgische Staat in 2021 had genomen. Op 23 december 2022 hebben de Ministerraad en de Raad van Bestuur van NMBS het Openbardienstcontract van NMBS goedgekeurd, evenals het Ondernemingsplan en het Meerjareninvesteringsplan voor de periode 2023-2032.

Aangezien het Openbardienstcontract op het einde van het jaar werd ondertekend en inging op 1 januari 2023, zijn de geconsolideerde rekeningen van 2022 nog opgesteld op basis van het beheerscontract 2008-2012 dat in de tussentijd werd verlengd en op de voorlopige regels die gelden als beheerscontract die bij koninklijk besluit van 22 december 2020 werden vastgesteld.

Toepassing van de voorziene afwijking van artikel 3:32 van het Wetboek van Vennootschappen

Artikel 3:32 van het Wetboek van Vennootschappen bepaalt de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening. In zijn laatste alinea bepaalt dit artikel echter dat *«het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening mag worden gecombineerd met het jaarverslag dat is opgesteld op grond van artikel 3:6 tot één enkel verslag, in zoverre de vereiste gegevens afzonderlijk worden verstrekt voor de consoliderende vennootschap en het geconsolideerde geheel»*.

Voor andere dan de hierboven toegelichte zaken wordt verwezen naar het jaarverslag over de statutaire jaarrekeningen van NMBS (= consoliderende vennootschap).

Wat het gebruik van afgeleide financiële instrumenten in het bijzonder betreft, verwijzen we naar de toelichtingen bij het jaarlijks financieel verslag die alle door IFRS 9 en IFRS 7 vereiste vermeldingen en informatie bevatten.

Geconsolideerde financiële staten

NMBS GROEP
GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE
STATEN - 31 DECEMBER 2022

I. BALANS

ACTIVA

		31/12/2022	31/12/2021
	<u>Toelichting</u>		
Vaste Activa			
Immateriële activa en Goodwill	5	239.565.777,97	236.211.732,24
Materiële vaste activa	6	7.644.766.681,16	7.463.553.278,77
A. Terreinen		756.929.457,14	780.695.815,24
B. Gebouwen		1.212.208.810,51	1.192.457.014,87
C. Spoorweginfrastructuur		130.404.327,52	116.935.839,55
D. Rollend spoorwagematerieel		3.519.437.437,31	3.321.960.555,90
E. Installaties en diverse uitrustingen		458.107.390,35	429.688.838,44
F. Materiële vaste activa in aanbouw		1.567.679.258,33	1.621.815.214,77
Vastgoedbeleggingen	7	497.691.942,68	511.420.774,21
Investerings opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	8	514.311.993,50	335.376.488,29
Handelsvorderingen en overige debiteuren	9	610.602.910,86	597.781.607,43
Afgeleide financiële instrumenten	11	301.794.422,32	241.191.954,16
Overige financiële activa	12	456.285.948,42	507.532.544,04
Uitgestelde belastingvorderingen	22	0,00	0,00
Subtotaal van de vaste activa		10.265.019.676,91	9.893.068.379,14
Vlottende Activa			
Voorraden	13	233.553.326,05	233.677.373,82
Handelsvorderingen en overige debiteuren	9	1.395.418.433,42	1.284.666.658,92
Afgeleide financiële instrumenten	11	3.573.606,93	7.476.216,32
Overige financiële activa	12	56.189.665,32	101.700.828,72
Actuele belastingvorderingen	22	1.533.595,03	1.594.868,95
Geldmiddelen en kasequivalenten	14	224.363.405,96	419.894.983,13
Subtotaal van de vlottende activa		1.914.632.032,71	2.049.010.929,86
Vaste activa aangehouden voor verkoop			
Vaste activa aangehouden voor verkoop	15	28.493.118,53	22.262.810,13
TOTAAL ACTIVA		12.208.144.828,15	11.964.342.119,13

De toelichtingen 1 t.e.m. 37 maken integraal deel uit van de geconsolideerde IFRS jaarrekening per 31/12/2022 - blz. 2/126

EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN

		31/12/2022	31/12/2021
	<u>Toelichting</u>		
Eigen vermogen			
Kapitaal	17	249.022.345,57	249.022.345,57
Geconsolideerde reserves	18	-507.400.873,27	-680.199.594,06
Eigen vermogen toerekenbaar aan aandeelhouders van de Groep		-258.378.527,70	-431.177.248,49
Minderheidsbelangen		0,00	0,00
Totaal eigen vermogen		-258.378.527,70	-431.177.248,49
Langlopende verplichtingen			
Personeelsbeloning	19	258.636.479,09	357.712.774,60
Voorzieningen	20	54.518.968,36	66.838.364,07
Financiële schulden	21	2.427.444.100,06	2.385.747.875,31
Afgeleide financiële instrumenten	11	400.650.519,94	473.960.096,74
Uitgestelde belastingenschulden	22	0,00	1.199.518,52
Handelsschulden	23	0,00	1.745.953,45
Subsidies	25	7.395.545.590,20	7.204.545.849,41
Overige schulden	26	13.663.053,55	15.703.209,68
Subtotaal langlopende verplichtingen		10.550.458.711,20	10.507.453.641,78
Kortlopende verplichtingen			
Personeelsbeloning	19	119.060.963,99	116.909.096,12
Voorzieningen	20	124.860.652,65	108.268.461,29
Financiële schulden	21	450.672.111,58	557.743.236,96
Afgeleide financiële instrumenten	11	3.906.225,35	7.367.011,00
Actuele belastingverplichtingen		69.433,85	185.411,36
Handelsschulden	23	495.609.792,59	381.088.917,40
Sociale schulden	24	119.170.884,56	103.318.943,64
Subsidies	25	432.387.693,60	441.261.241,70
Overige schulden	26	170.326.886,48	171.923.406,37
Subtotaal kortlopende verplichtingen		1.916.064.644,65	1.888.065.725,84
Totaal van de verplichtingen		12.466.523.355,85	12.395.519.367,62
TOTAAL EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN		12.208.144.828,15	11.964.342.119,13

De toelichtingen 1 t.e.m. 37 maken integraal deel uit van de geconsolideerde IFRS jaarrekening per 31/12/2022 - blz. 3/126

II. OVERZICHT VAN GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN

		31/12/2022	31/12/2021
	<u>Toelichting</u>		
Bedrijfsinkomsten vóór kapitaalsubsidies			
Inkomsten	27	1.076.736.558,50	823.640.283,00
Exploitatiesubsidies	25	1.153.202.632,39	1.146.806.725,29
Zelf geproduceerde activa		160.039.060,56	177.063.596,97
Overige bedrijfsinkomsten	27	94.288.592,73	163.623.963,49
Totaal bedrijfsinkomsten vóór kapitaalsubsidies		2.484.266.844,18	2.311.134.568,75
Bedrijfskosten vóór afschrijvingen en bijzondere waarde-verminderingverliezen			
Aankopen van grondstoffen en handelsgoederen		-107.685.381,48	-106.991.457,78
Diensten en diverse goederen	27	-1.039.959.749,57	-977.406.402,56
Personeelskosten	28	-1.227.053.148,24	-1.170.588.652,23
Overige bedrijfskosten	27	-40.467.163,37	-24.805.846,42
Totaal bedrijfskosten vóór afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen		-2.415.165.442,66	-2.279.792.358,99
Bedrijfsresultaat vóór kapitaalsubsidies, afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen		69.101.401,52	31.342.209,76
Kapitaalsubsidies	25	478.868.311,46	436.617.434,41
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen	5, 6, 7 & 15	-588.742.788,40	-484.959.503,96
Bedrijfsresultaat		-40.773.075,42	-16.999.859,79
Financiële opbrengsten	29	182.878.790,97	117.165.804,23
Financiële kosten	29	-132.737.846,55	-111.289.258,32
Financieel resultaat - netto		50.140.944,42	5.876.545,91
Aandeel in het netto-resultaat van de investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	8	42.396.084,44	-12.889.185,11
Netto-resultaat uit de voortgezette bedrijfsactiviteiten vóór belastingen		51.763.953,44	-24.012.498,99
Winstbelastingen	30	1.057.846,61	-530.308,07
Netto-resultaat uit de voortgezette bedrijfsactiviteiten		52.821.800,05	-24.542.807,06
NETTO-RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR		52.821.800,05	-24.542.807,06
Niet-gerealiseerde resultaten voor het boekjaar die later zullen niet overgeboekt worden naar het netto-resultaat			
Actuariële winsten en verliezen	19	83.072.315,20	39.495.681,17
Aandeel van de niet-gerealiseerde resultaten van investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	8	35.216.045,91	1.017.570,44
Netto-wijziging in de reële waarde toerekenbaar aan eigen kredietrisico		1.715.639,47	-460.155,99
Eigenvermogensinstrumenten tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	12		-8.098.594,16
Subtotaal van de niet-gerealiseerde resultaten voor het boekjaar die nooit zullen opgenomen worden in het netto-resultaat		120.004.000,58	31.954.501,46
TOTAAL GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN		172.825.800,63	7.411.694,39
		31/12/2022	31/12/2021
Netto-resultaat van het boekjaar toe te rekenen aan			
Aandeelhouders van de Groep		52.821.800,05	-24.655.521,32
Minderheidsbelangen		0,00	112.714,26
		52.821.800,05	-24.542.807,06
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten toe te rekenen aan			
Aandeelhouders van de Groep		172.825.800,63	7.298.980,13
Minderheidsbelangen		0,00	112.714,26
		172.825.800,63	7.411.694,39

De toelichtingen 1 t.e.m. 37 maken integraal deel uit van de geconsolideerde IFRS jaarrekening per 31/12/2022 - blz. 4/126

III. MUTATIEOVERZICHT VAN HET EIGEN VERMOGEN

EUR	Eigen vermogen toerekenbaar aan aandeelhouders van de Groep			Minderheidsbelangen	Totaal eigen vermogen
	Kapitaal	Geconsolideerde reserves	Totaal		
<u>Toelichting</u>					
Per 1 januari 2021	249.022.345,57	-689.903.127,70	-440.880.782,13	2.175.076,69	-438.705.705,44
Netto-resultaat 2021		-24.655.521,32	-24.655.521,32	112.714,26	-24.542.807,06
Niet-gerealiseerde resultaten 2021		31.954.501,46	31.954.501,46		31.954.501,46
Betaalde dividenden aan houders van minderheidsbelangen			0,00	-7.927,49	-7.927,49
Wijzigingen consolidatiekring			0,00	-2.279.863,46	-2.279.863,46
Wijzigingen consolidatiekring - in		2.404.553,38	2.404.553,38		2.404.553,38
Afrondingen		0,12	0,12		0,12
Per 31 december 2021	17&18 249.022.345,57	-680.199.594,06	-431.177.248,49	0,00	-431.177.248,49
Per 1 januari 2022	249.022.345,57	-680.199.594,06	-431.177.248,49	0,00	-431.177.248,49
Netto-resultaat 2022		52.821.800,05	52.821.800,05		52.821.800,05
Niet-gerealiseerde resultaten 2022		120.004.000,58	120.004.000,58		120.004.000,58
Anderse bewegingen van het eigen vermogen		-27.079,42	-27.079,42		-27.079,42
Afrondingen		-0,42	-0,42		-0,42
Per 31 december 2022	17&18 249.022.345,57	-507.400.873,27	-258.378.527,70	0,00	-258.378.527,70

De toelichtingen 1 t.e.m. 37 maken integraal deel uit van de geconsolideerde IFRS jaarrekening per 31/12/2022 - blz. 5/126

IV. KASSTROOMOVERZICHT

		31/12/2022	31/12/2021
		<i>Toelichting</i>	
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN			
Netto-resultaat van het boekjaar		52.821.800,05	-24.542.807,06
Aanpassingen voor			
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa, vastgoedbeleggingen en vaste activa aangehouden voor verkoop	5,6,7 &15	589.169.992,33	485.096.187,37
Waardeverminderingen op voorraden, handelsvorderingen en overige debiteuren	9 & 13	32.283.058,36	19.237.529,28
Wijzigingen reële waarde van afgeleide financiële instrumenten		-84.953.341,77	-32.338.652,61
Wijzigingen reële waarde en bijzondere waardeverminderingen op andere financiële activa en financiële schulden		-8.880.787,02	-3.955.608,41
(Meerw aarden) / minderw aarden op de realisatie van materiële en immateriële vaste activa, vastgoedbeleggingen en vaste activa aangehouden voor verkoop	15.2	-21.844.427,81	-79.665.686,64
Oprichting van Eurostar Group	27.1.2	-44.743.497,58	
(Meerw aarden) / minderw aarden op de realisatie/vereffening van dochterondernemingen en investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode			9.630,67
Inresultaatname van de commissies op transacties van alternatieve financiering	27.1.2	-2.757.435,88	-3.068.450,09
Voorzieningen		4.272.795,65	-11.137.030,24
Personeelsbeloningen		-13.852.112,44	-1.023.464,84
Inresultaatname van kapitaalsubsidies	25.1	-468.777.222,61	-436.617.434,41
Rentebaten en -lasten, netto	29	30.582.051,53	27.993.322,52
Aandeel in het netto-resultaat van investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	8.2 & 8.3	-42.396.084,44	12.889.185,11
Winstbelastingen		-1.057.846,61	530.308,07
Wisselkoersverlies/w inst		4.224.038,96	-1.453.169,87
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten		24.090.980,72	-48.046.141,15
Netto wijziging in de behoefte aan bedrijfskapitaal			
Voorraden		-30.829.799,31	-21.302.975,80
Handelsvorderingen en overige debiteuren		-72.132.877,66	23.495.816,10
Handelsschulden, sociale schulden en overige schulden		112.897.302,05	-11.966.229,48
		9.934.625,08	-9.773.389,18
Kasstroom uit operationele activiteiten voor belastingen		34.025.605,80	-57.819.530,33
Betaalde belastingen		-210.216,27	-172.688,11
Ontvangen belastingen		13.840,77	0,00
NETTO KASSTROOM VERBONDEN AAN / GEBRUIKT DOOR DE OPERATIONELE ACTIVITEITEN		33.829.230,30	-57.992.218,44

De toelichtingen 1 t.e.m. 37 maken integraal deel uit van de geconsolideerde IFRS jaarrekening per 31/12/2022 - blz. 6/126

		31/12/2022	31/12/2021
	<i>Toelichting</i>		
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN			
Verwerving van immateriële en materiële vaste activa, en vastgoedbeleggingen	5.1.2, 6.1, 7.1	-789.448.154,29	-757.497.815,41
Verwerving van financiële activa		-57.116.883,36	-38.059.784,99
Verwerving van deelnemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode		-34.650,00	
Verwerving van minderheidsbelangen			124.689,92
Ontvangen kapitaalsubsidies		630.427.311,40	668.564.954,79
Ontvangsten uit realisatie van immateriële en materiële vaste activa, vastgoedbeleggingen en activa aangehouden voor verkoop		26.541.514,42	33.062.038,97
Ontvangsten uit realisatie van overige financiële activa		94.143.462,11	69.598.218,16
Ontvangsten uit realisatie/vereffening van deelnemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode			455.739,61
Ontvangen interesten		51.796.678,22	54.478.756,27
Ontvangen dividenden	8.2, 8.3 & 12.2	1.410.439,43	1.686.636,98
NETTO KASSTROOM VERBONDEN AAN / GEBRUIKT DOOR DE INVESTERINGSACTIVITEITEN		-42.280.282,07	32.413.434,30
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN			
Inkomsten van de financiële schulden	21.1	428.814.294,16	544.242.274,66
Aflossing van lease schulden	21.1	-9.614.737,50	-10.253.361,28
Aflossing van financiële schulden	21.1	-487.458.953,34	-623.227.971,41
Netto aflossing/betalingen op afgeleide financiële instrumenten	11.2	-35.102.804,25	50.300.633,26
Betaalde interesten		-83.984.276,70	-80.599.902,86
Betaalde dividenden			-7.927,49
NETTO KASSTROOM VERBONDEN AAN / GEBRUIKT DOOR DE FINANCIERINGSACTIVITEITEN		-187.346.477,63	-119.546.255,12
(AFNAME) / TOENAME VAN GELDMIDDELEN, KASEQUIVALENTEN EN VOORSCHOTTEN IN REKENING-COURANT		-195.797.529,40	-145.125.039,26
GELDMIDDELEN, KASEQUIVALENTEN EN VOORSCHOTTEN IN REKENING-COURANT BEGIN BOEKJAAR (toelichting 14)		419.894.983,13	564.985.525,56
(Afname) / toename van geldmiddelen, kasequivalenten en voorschotten in rekening-courant		-195.797.529,40	-145.125.039,26
Effect van de wijziging van de wisselkoers op de aangehouden geldmiddelen		265.952,23	34.496,83
GELDMIDDELEN, KASEQUIVALENTEN EN VOORSCHOTTEN IN REKENING-COURANT EINDE BOEKJAAR (toelichting 14)		224.363.405,96	419.894.983,13

De toelichtingen 1 t.e.m. 37 maken integraal deel uit van de geconsolideerde IFRS jaarrekening per 31/12/2022 - blz. 7/126

Activiteiten

Onder alle ondernemingen die opgenomen zijn in de consolidatiekring van de NMBS Groep, vertegenwoordigt de NMBS op zich 95,7% van het actief op 31 december 2022 (97% op 31 december 2021) en 12.134.317,26 EUR (-10.759.458,55 EUR) van het geconsolideerd netto-resultaat van 52.821.800,05 EUR (-24.542.807,06 EUR) op 31 december 2022 (31 december 2021). Het verschil van 40.687.482,79 EUR is voornamelijk afkomstig van het aandeel in het netto-resultaat van de investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode van 42.396.084,44 EUR (waarvan 40.313.474,52 EUR voor Eurostar Group).

De voornaamste activiteiten van de NMBS zijn de activiteiten van openbare dienst zoals beschreven door het Koninklijk Besluit van 11 december 2013:

- het binnenlands vervoer van reizigers met treinen van de gewone dienst, alsook het aandoen van binnenlandse bestemmingen door hogesnelheidstreinen;
- het grensoverschrijdend vervoer van reizigers;
- de verwerving, het onderhoud, het beheer en de financiering van rollend spoorwagematerieel bestemd voor de uitvoering van de taken bedoeld in de punten hierboven;
- de prestaties die de spoorwegonderneming moet leveren voor de behoeften van de Natie;
- het verwerven, het ontwerp, de bouw, de vernieuwing, het onderhoud en het beheer van de stations, de onbemande stopplaatsen en hun aanhorigheden;
- de instandhouding van het historisch patrimonium betreffende de spoorwegexploitatie;
- de veiligheids- en bewakingsactiviteiten op het gebied van de spoorwegen;
- de andere opdrachten van openbare dienst waarmee zij belast is door of krachtens de wet.

Juridisch statuut

De NMBS NV is een naamloze vennootschap van publiek recht waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is in de Frankrijkstraat 56, 1060 Brussel. Ze is ingeschreven onder het ondernemingsnummer 0203.430.576. De laatste wijziging van de gecoördineerde statuten werd op 26 april 2022 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Jaarrekeningen

De geconsolideerde jaarrekening op 31 december 2022, opgemaakt volgens het IFRS-referentiekader, werden vastgelegd door de Raad van Bestuur van de NMBS op 28 april 2023. De cijfers hernomen in dit document zijn uitgedrukt in euro (EUR), tenzij anders vermeld.

Waarderingsregels

Met uitzondering van de nieuwe normen en aanpassingen die van toepassing zijn, zijn de waarderingsregels op uniforme wijze toegepast van het ene jaar op het andere jaar en voor de volledige NMBS Groep. De geconsolideerde financiële staten zijn voorbereid gebruik makend van homogene waarderingsregels voor transacties of andere gelijkaardige gebeurtenissen in de volledige NMBS Groep.

Raad van Bestuur

Georgin Thibaut	Voorzitter van de Raad van Bestuur
Dutordoir Sophie	Gedelegeerd Bestuurder
Bihet Mathieu	Bestuurder tot 22 december 2022
Boelaert Filip	Bestuurder
Dewez Arnaud	Bestuurder vanaf 23 december 2022
Durez Martine	Bestuurder
Geradon Deborah	Bestuurder
Glautier Laurence	Bestuurder
Levêque Laurent	Bestuurder
Mercenier Eric	Bestuurder
Poot An	Bestuurder
Schalck Daan	Bestuurder
Sterckx Dirk	Bestuurder
Van Besien Wouter	Bestuurder
Van Camp Bart	Bestuurder

Commissarissen

Leden van het College van Commissarissen:

KPMG Bedrijfsrevisoren VBA vertegenwoordigd door Tanguy LEGEIN

BDO Bedrijfsrevisoren VBA vertegenwoordigd door Michaël DELBEKE

V. TOELICHTINGEN

Toelichting 1 - Samenvatting van de belangrijkste waarderingsregels	12
Toelichting 2 - Beheer van de middelen	32
Toelichting 3 - Significante inschattingen en beoordelingen	54
Toelichting 4 - Consolidatiekring van de NMBS Groep	58
Toelichting 5 - Immateriële activa	59
Toelichting 6 - Materiële vaste activa	61
Toelichting 7 - Vastgoedbeleggingen	65
Toelichting 8 - Investerings opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	67
Toelichting 9 - Handelsvorderingen en overige debiteuren	72
Toelichting 10 – Activa en passiva voortvloeiende uit contracten met klanten	75
Toelichting 11 - Afgeleide financiële instrumenten	76
Toelichting 12 - Overige financiële activa	79
Toelichting 13 - Voorraden	82
Toelichting 14 - Geldmiddelen en kasequivalenten	83
Toelichting 15 - Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten	84
Toelichting 16 - Bedrijfscombinaties	86
Toelichting 17 - Kapitaal	87
Toelichting 18 - Geconsolideerde reserves	88
Toelichting 19 - Personeelsbeloningen	89
Toelichting 20 - Voorzieningen	95
Toelichting 21 - Financiële schulden	96
Toelichting 22 – Actuele en uitgestelde belastingvorderingen / schulden	101
Toelichting 23 - Handelsschulden	103
Toelichting 24 - Sociale schulden	104
Toelichting 25 - Subsidies	105
Toelichting 26 - Overige schulden	107
Toelichting 27 - Bedrijfsinkomsten en bedrijfskosten	108
Toelichting 28 - Personeelskosten	111
Toelichting 29 - Financiële opbrengsten en financiële kosten	112
Toelichting 30 - Kosten van belastingen op de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	114
Toelichting 31 - Voorwaardelijke activa en verplichtingen	115
Toelichting 32 - Bijkomende informatie over de financiële instrumenten	116
Toelichting 33 - Transacties van alternatieve financiering	119

Toelichting 34 - Rechten en verplichtingen	121
Toelichting 35 - Informatie betreffende verbonden partijen	122
Toelichting 36 - Erelonen van de commissaris	125
Toelichting 37 - Gebeurtenissen na balansdatum	126

Toelichting 1 - Samenvatting van de belangrijkste waarderingsregels

1.1 Presentatiebasis en conformiteitsverklaring

De geconsolideerde jaarrekening van de NMBS Groep per 31 december 2022 werd opgesteld in overeenstemming met de “IFRS” (International Financial Reporting Standards) zoals deze goedgekeurd werden door de Europese Unie en conform de op, deze datum, gepubliceerde standaarden van de International Accounting Standards Board “IASB” en interpretaties van “IFRIC” (International Financial Reporting Interpretations Committee).

Deze geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld volgens de volgende waarderingsregels waarbij:

- bepaalde financiële vaste activa en passiva opgenomen worden tegen hun reële waarde: afgeleide financiële instrumenten, eigenvermogensinstrumenten, financiële activa tegen reële waarde via het netto-resultaat en financiële verplichtingen tegen reële waarde via het netto-resultaat;
- bepaalde elementen van het patrimonium opgenomen worden op basis van hun contante waarde: langlopende schulden en vorderingen waarbij er geen of een niet-marktconforme interest aangerekend wordt (geboekt aan geamortiseerde kostprijs na de initiële erkenning), evenals langlopende voorzieningen. De gebruikte disconteringsvoet is gebaseerd op de IRS-curve in functie van de onderliggende looptijd, met uitzondering van de schulden als gevolg van de toepassing van IAS 19 voor dewelke de toegepaste disconteringsvoet gebaseerd is op het marktrendement op de afsluitingsdatum van ondernemingsobligaties van eerste categorie, overeenkomstig hun looptijd;
- andere balanselementen opgenomen worden volgens het kostprijsmodel met uitzondering van bepaalde herwaarderingen van bepaalde materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen voor dewelke de NMBS Groep geopteerd heeft voor de waardering tegen reële waarde op de datum van overgang naar IFRS (1 januari 2014) en het gebruik van deze reële waarde als veronderstelde kostprijs op deze datum van overgang (voornamelijk terreinen).

De wijzigingen aan bepaalde standaarden werden goedgekeurd door Europese Unie en zijn verplicht van toepassing vanaf het boekhoudjaar beginnend op 1 januari 2022 (aanpassingen aan IFRS 3 *Bedrijfscombinaties* en IAS 37 *Voorzieningen, voorwaardelijke verplichtingen en activa*) en de jaarlijkse verbeteringen (kleine wijzigingen aan IFRS 1 *Eerste toepassing van IFRS*, IFRS 9 *Financiële instrumenten* en aan de illustratieve voorbeelden bij IFRS 16 *Leaseovereenkomsten*). Het pakket wijzigingen omvat aanpassingen die de formulering verduidelijken of kleine inconsistenties of tegenstrijdigheden tussen vereisten in standaarden corrigeren en verandert niets aan de financiële informatie en de boekhoudkundige principes toegepast binnen de NMBS Groep. De aanpassingen aan IAS 16 *Materiële vaste activa* en aan de standaard IFRS 16 *Leaseovereenkomsten met betrekking tot Covid-19* zijn niet van toepassing voor de NMBS Groep.

Andere wijzigingen werden goedgekeurd door de Europese Unie maar zijn nog niet verplicht voor het boekhoudjaar dat gestart is op 1 januari 2022. Ze omvatten aanpassingen aan IAS 8 *Waarderingsregels, schattingswijzigingen en fouten* (effectief vanaf 1 januari 2023) die verduidelijkt hoe ondernemingen onderscheid moeten maken tussen veranderingen in waarderingsregels en schattingswijzigingen, aanpassingen aan IAS 1 *Praktijkverklaring 2: Toelichting van waarderingsregels* (effectief vanaf 1 januari 2023) en aanpassing van IAS 12 *Winstbelastingen* die verduidelijkt hoe bedrijven uitgestelde belastingen op sommige duidelijk aangegeven transacties boeken (effectief vanaf 1 januari 2023).

Sommige wijzigingen zijn nog niet goedgekeurd door de Europese Unie. Ook hier zullen de wijzigingen een beperkte draagwijdte hebben en zouden ze geen impact mogen hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de NMBS Groep:

- classificatie van verplichten als kortlopend of langlopend verplichtingen met covenanten: wijzigingen aan IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening* (effectief vanaf 1 januari 2024). Deze aanpassingen hebben geen invloed op de presentatie van de passiva in de financiële staten aangezien de huidige bepalingen van de standaard niet nauwkeurig genoeg zijn om te bepalen of een passiva gepresenteerd moet worden als kortlopend of als langlopend;
- wijzigingen aan IFRS 16 *Leaseovereenkomsten* (effectief vanaf 1 januari 2024) die leggen uit hoe een entiteit een sale-and-leaseback na de transactiedatum verwerkt, met name wanneer sommige of alle leasebetalingen variabele leasebetalingen zijn die niet afhankelijk zijn van een index of voet.

1.1.1. Belangrijke gebeurtenissen

De conjuncturele effecten van de COVID-19-pandemie vlakten af in de loop van 2022. Op deze gezondheidscrisis volgde een inflatie- en energiecrisis, die een impact had op zowel de kosten van NMBS als op het gedrag van de reizigers.

Door deze opeenvolgende gezondheids-, inflatie- en energiecrises ontstond er zeer snel een nieuwe structurele realiteit:

- de pandemie en de impact ervan op de arbeidsorganisatie bij openbare instellingen en privébedrijven hebben geleid tot een merkelijke daling van het aantal abonnees doordat telewerk een felle opmars maakte;
- de gedragsveranderingen die tijdens de pandemie en vooral tijdens de energiecrisis vastgesteld werden zorgden voor bepaalde wijzigingen in het mobiliteitsgedrag en een versnelling van de shift naar het openbaar vervoer. Hierdoor, en in combinatie met doeltreffende promoties, overtrof de ticketverkoop voor vrijetijdsverplaatsingen het niveau van 2019.

De moedermaatschappij kon opnieuw rekenen op de steun van de Staat, die niet alleen de conjuncturele impact van de gezondheidscrisis in 2022 gedeeltelijk compenseerde, maar ook deels de effecten van de inflatie- en de energiecrisis op de energie- en loonkosten. Zo kon NMBS een beter financieel bedrijfsresultaat voor kapitaalsubsidies, afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen neerzetten dan in 2021 en haar economische schuld licht afbouwen ten opzichte van het voorgaande jaar.

Nog in 2022 rondten NMBS en de Belgische staat de onderhandelingen af over de contractuele uitvoering van de rechtstreekse toewijzing van de opdracht van openbare dienst voor het binnenlandse reizigersvervoer per spoor voor een periode van 10 jaar, overeenkomstig de principebeslissing die de Belgische Staat in 2021 had genomen. Op 23 december 2022 hebben de Ministerraad en de Raad van Bestuur van NMBS het Openbaredienstcontract van NMBS goedgekeurd, evenals het Ondernemingsplan en het Meerjareninvesteringsplan voor de periode 2023-2032.

Deze economische context werd mee in rekening genomen bij het testen van de waarden van de activa. We verwijzen naar de toelichtingen 3.1, 6.1 en 12.2 van de geconsolideerde IFRS jaarrekening.

1.1.2. Voorbereiding van de financiële staten volgens het continuïteitsbeginsel van de voornaamste activiteiten

Het geconsolideerde eigen vermogen van de NMBS Groep per 31 december 2022 is negatief ten bedrage van -258.378.527,70 EUR.

Op grond van een analyse van de verwachte financiële gevolgen, en in het bijzonder van de huidige liquiditeitspositie, de verwachte geldstromen en de beschikbare financiële bronnen, blijkt dat de continuïteit van de activiteiten van NMBS niet in gevaar komt. Des te meer omdat NMBS beschikt over de mogelijkheid om een beroep te doen op een garantie van de Belgische Staat voor een bedrag van maximaal 1.138 M€ (ze heeft geen beroep gedaan op deze garantie en heeft momenteel niet de intentie om dat te doen).

Bijgevolg werden de jaarrekening over 2022 opgesteld vanuit een veronderstelling van continuïteit van de activiteiten van de Groep NMBS.

Op 30 november 2022 heeft Moody's een kredietadvies over de NMBS uitgebracht waarin het de lange termijnrating van A1 met vooruitzicht 'stabiel' en de korte termijnrating van P-1 heeft bevestigd. Standard & Poor's heeft de lange termijnrating van A met vooruitzicht 'stabiel' en de korte termijnrating van A-1 bevestigd op 16 december 2022.

We constateren eveneens dat de kapitaalsubsidies 7.827.933.283,80 EUR (7.645.807.091,11 EUR op 31 december 2021), die bijna de volledige investeringen van de NMBS Groep financieren, geboekt worden als schulden volgens de IFRS-normen.

1.2 Consolidatie

1.2.1. *Dochterondernemingen*

De activa, passiva, rechten en verplichtingen, baten en lasten van de NMBS en de dochterondernemingen waarover zij zeggenschap uitoefent worden opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening volgens de integrale consolidatiemethode. Er is zeggenschap wanneer de entiteit macht uitoefent op de onderneming (ze bezit rechten die haar toelaten om de relevante activiteiten te leiden), wanneer ze blootgesteld wordt aan variabele opbrengsten omwille van de banden met de onderneming en wanneer ze de bevoegdheid heeft om macht uit te oefenen op de onderneming op zodanige wijze dat ze het bedrag van de opbrengsten dat ze verkrijgt beïnvloedt. Deze zeggenschap wordt verondersteld te bestaan indien de NMBS Groep meer dan 50% van de stemrechten bezit. Deze veronderstelling kan worden weerlegd indien er tastbaar bewijs is van het tegendeel. Er wordt rekening gehouden met het bestaan van uitoefenbare of onmiddellijk converteerbare potentiële stemrechten bij de beoordeling of er wel of geen zeggenschap is. Het aspect "zeggenschap" werd beoordeeld volgens de standaard IFRS 10.

Een dochteronderneming wordt geconsolideerd vanaf de overnamedatum, namelijk de datum waarop de zeggenschap overgedragen wordt aan de overnemende partij. Vanaf deze datum neemt de moedermaatschappij (de overnemende partij) het resultaat van de dochteronderneming op in het geconsolideerd gerealiseerd en niet-gerealiseerd resultaat en neemt zij de activa, passiva en voorwaardelijke verplichtingen verworven tegen hun reële waarde, met inbegrip van een eventuele goodwill voortvloeiend uit de overname, op in de geconsolideerde balans. Een dochteronderneming wordt niet langer geconsolideerd vanaf de datum waarop de NMBS Groep niet langer de zeggenschap heeft. In het geval van verlies van zeggenschap over een dochteronderneming, worden haar activa en passiva niet langer opgenomen in de geconsolideerde financiële staten, het aandeel dat behouden wordt in de voormalige dochteronderneming wordt gewaardeerd aan reële waarde op het moment van het verlies van zeggenschap en het resultaat of het verlies verbonden aan het verlies van de zeggenschap wordt geboekt.

Bedrijfscombinaties onder gezamenlijke zeggenschap worden verwerkt volgens de boekhoudmethode van de voorganger.

Voor consolidatiedoeleinden dienen de intra-groepsaldi en -transacties 100% geëlimineerd te worden. De niet-gerealiseerde intra-groepswinsten en -verliezen worden herwerkt.

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld gebruikmakend van homogene waarderingsregels voor de transacties of andere gelijkaardige gebeurtenissen binnen de NMBS Groep.

1.2.2. Entiteiten waarover gezamenlijke zeggenschap wordt uitgeoefend en geassocieerde deelnemingen

De entiteiten waarover de NMBS Groep samen met één of meerdere andere partijen gezamenlijke zeggenschap uitoefent, krachtens een contractuele afspraak met hen, evenals de geassocieerde deelnemingen waarover de NMBS Groep een invloed van betekenis uitoefent zonder zeggenschap uit te oefenen, worden opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode. Indien de onderneming rechtstreeks of onrechtstreeks tussen 20% en 50% van de stemrechten van een onderneming aanhoudt, wordt ze verondersteld een aanzienlijke invloed uit te oefenen tenzij er duidelijk aangetoond kan worden dat dit niet het geval is.

De deelneming in een geassocieerde onderneming of joint-venture wordt geboekt aan kostprijs tijdens de eerste verwerking, vervolgens wordt de boekwaarde verhoogd of verlaagd om het aandeel van de entiteit in het netto-resultaat van de onderneming te boeken na de verwervingsdatum. Het aandeel van de entiteit in het netto-resultaat van de onderneming wordt geboekt in het netto-resultaat van de entiteit.

1.2.3. Goodwill en negatieve consolidatieverschillen

In het geval van een overname van een entiteit, wordt het verschil vastgesteld op de overnamedatum tussen de kostprijs van het belang en de reële waarde van de identificeerbare verworven activa, passiva en voorwaardelijke verplichtingen, opgenomen als goodwill onder de activa (in het geval van een positief verschil) of onmiddellijk opgenomen in het netto-resultaat (in het geval van een negatief verschil).

Goodwill wordt niet afgeschreven maar wordt jaarlijks onderworpen aan een test op bijzondere waardevermindervers verliezen.

1.2.4. Omrekening van de jaarrekeningen van dochterondernemingen opgesteld in vreemde valuta

Alle monetaire en niet-monetaire activa en passiva worden omgerekend in de geconsolideerde jaarrekening gebruikmakend van de slotkoersmethode. De baten en lasten worden omgerekend gebruikmakend van de gemiddelde koers voor de beschouwde periode. De omrekeningsverschillen worden geboekt in de niet-gerealiseerde resultaten.

1.2.5. Minderheidsbelangen

Belangen die geen aanleiding geven tot zeggenschap vertegenwoordigen het gedeelte van het resultaat en de netto-activa niet in het bezit van de NMBS Groep en worden apart voorgesteld in de geconsolideerde jaarrekening en de geconsolideerde balans, onder het eigen vermogen, in een andere rubriek dan het eigen vermogen toerekenbaar aan de NMBS Groep. Het aspect “zeggenschap” werd beoordeeld volgens de standaard IFRS 10.

De NMBS Groep beschouwt transacties met minderheidsaandeelhouders als transacties met aandeelhouders van de NMBS Groep. Voor aankopen van minderheidsbelangen wordt het verschil tussen de prijs die betaald werd en het overeenstemmende verworven belang tegen de boekwaarde van de netto-activa van de dochteronderneming opgenomen in het eigen vermogen.

1.3. Transacties in vreemde valuta

De jaarrekening van elke entiteit van de NMBS Groep wordt voorgesteld in de valuta van de primaire economische omgeving in dewelke de entiteit haar activiteiten uitoefent (functionele valuta). De geconsolideerde jaarrekening van de NMBS Groep wordt uitgedrukt in de functionele valuta van de moedermaatschappij, te weten de euro, die de presentatievaluta van de geconsolideerde jaarrekening is.

De transacties in vreemde valuta worden omgezet in de functionele valuta van de entiteiten, gebruikmakend van de wisselkoers van kracht op de datum van de transacties. De wisselkoersverschillen die voortvloeien uit de afwikkeling van dergelijke transacties en uit de omrekening van monetaire activa en passiva uitgedrukt in vreemde deviezen aan de wisselkoersen van toepassing bij de afsluiting, worden erkend in het netto-resultaat.

1.4. Immateriële activa

Een immaterieel actief wordt opgenomen in de balans indien de volgende voorwaarden zijn vervuld:

1. het actief is identificeerbaar, dit betekent dat het ofwel afscheidbaar is (indien het individueel verkocht, verplaatst of verhuurd kan worden), ofwel voortvloeit uit contractuele of juridische rechten;
2. het is waarschijnlijk dat het actief economische voordelen zal genereren voor de NMBS Groep;
3. de NMBS Groep heeft zeggenschap over het actief;
4. de kostprijs van het actief kan betrouwbaar bepaald worden.

De immateriële activa worden gewaardeerd volgens het kostprijsmodel, zijnde aan initiële kostprijs verminderd met de geaccumuleerde afschrijvingen en de eventuele geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen.

De initiële kostprijs van de immateriële activa:

- die **afzonderlijk verworven** zijn omvat kosten die direct toerekenbaar zijn aan de transactie (aankoopprijs na aftrek van handelskortingen en andere kortingen), met uitsluiting van de indirecte kosten;
- die **intern gegenereerd** worden is gelijk aan de som van de uitgaven gedaan vanaf het moment dat de activa voor het eerst voldoen aan de opnamecriteria zoals voorzien in IAS 38, namelijk vanaf het moment dat de NMBS Groep kan aantonen (1) dat het project technisch uitvoerbaar is, (2) dat er een intentie is om het actief te gebruiken of te verkopen, (3) hoe het actief toekomstige economische voordelen genereert, (4) dat er adequate middelen bestaan om het project te voltooien en (5) dat de uitgaven betrouwbaar gewaardeerd kunnen worden. Deze uitgaven omvatten de directe kosten evenals de werkingskosten van de operationele diensten indien direct toewijsbaar (uitgezonderd de afschrijvingen van gesubsidieerde activa). In de berekening van het uurtarief wordt rekening gehouden met alle kosten van kortetermijnpersoneelsbeloningen, met uitzondering van opleidingskosten en de kosten met betrekking tot de veiligheid, evenals met alle kosten van langetermijnpersoneelsbeloningen, vergoedingen na uitdiensttreding en ontslagvergoedingen (voor zover ze betrekking hebben op personeel dat nog gedeeltelijk in dienst is).
Wat de intern gegenereerde software betreft, worden enkel de ontwikkelingskosten geactiveerd, de onderzoekskosten worden onmiddellijk opgenomen in het netto-resultaat. De ontwikkelingskosten omvatten enkel: (a) het ontwerp (functionele en technische blueprint), (b) het programmeren en configureren, (c) het ontwikkelen van interfaces, (d) technische documentatie voor intern gebruik, (e) de integratie van de hardware en (f) het testen.
Bovendien worden de latere uitgaven na de initiële opname opgenomen in het netto-resultaat, behalve indien men kan aantonen dat er nieuwe belangrijke economische voordelen uit voortvloeien;
- die **verworven worden als onderdeel van een bedrijfscombinatie** is de reële waarde op de overnamedatum.

De waarde van het actief omvat bovendien financieringskosten indien de immateriële activa pas na één jaar klaar zijn voor gebruik of verkoop. Het activeringspercentage is ofwel gelijk aan dat van een specifieke lening, ofwel gelijk aan het gewogen gemiddelde van de financieringskosten die van toepassing zijn op de uitstaande leningen van de NMBS Groep, met uitsluiting van de leningen die specifiek aangegaan zijn.

Immateriële activa worden lineair afgeschreven over hun waarschijnlijke gebruiksduur. Het af te schrijven bedrag omvat de kost, waarbij de restwaarde aan nul wordt gelijkgesteld. De weerhouden gebruiksduren zijn:

Categorieën	Waarschijnlijke gebruiksduur
Ontwikkelingskosten ERP	10 jaar
Ontwikkelingskosten overige software	5 jaar
Websites	3 jaar
Software verworven van derden	5 jaar
Goodwill	NVT, jaarlijkse bijzondere waardeverminderingstest

De afschrijving vangt aan vanaf het ogenblik dat het actief beschikbaar is voor gebruik.

De gebruiksduur en de afschrijvingsmethode van immateriële activa met een beperkte gebruiksduur worden jaarlijks op de balansdatum herzien. De wijzigingen in de geschatte gebruiksduur of in de verwachte consumptie van de toekomstige economische voordelen gegenereerd door het actief worden in rekening gebracht bij het wijzigen van de gebruiksduur of de afschrijvingsmethode, naargelang van het geval, en worden behandeld als schattingswijzigingen.

De immateriële activa zijn onderworpen aan een test op bijzondere waardeverminderingen indien er indicaties zijn die erop wijzen dat de boekwaarde mogelijk niet kan gerealiseerd worden uit hun gebruik of hun verkoop. De immateriële activa die nog niet klaar zijn voor gebruik worden jaarlijks op de balansdatum onderworpen aan een test op bijzondere waardeverminderingen.

1.5. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd volgens het kostprijsmodel, zijnde aan initiële kostprijs verminderd met de lineaire geaccumuleerde afschrijvingen en de eventuele geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen. De initiële kostprijs omvat:

- de kosten die direct toerekenbaar zijn aan de aankooptransactie na aftrek van handelskortingen en andere kortingen;
- de rechtstreeks toerekenbare kosten om het actief op de locatie en in de staat te krijgen die noodzakelijk is om te functioneren op de door de NMBS Groep beoogde wijze;
- de initiële schatting van de kosten van ontmanteling en verwijdering van het actief of het herstel van het terrein waar het actief zich bevindt (verplichting dat de NMBS Groep deze kosten oploopt hetzij bij de aankoop hetzij bij de vervaardiging).

De kostprijs omvat dus niet de studiekosten en de kosten van haalbaarheidsstudies opgelopen in het kader van de vervaardiging van materiële vaste activa (stations, sites, enz.), de kosten van de directie en algemene administratie evenals de salariskosten en andere werkingskosten die niet kunnen toegerekend worden aan een investeringsactiviteit.

De initiële kostprijs van de materiële vaste activa die intern gegenereerd worden is gelijk aan de som van de uitgaven gedaan vanaf het moment dat de activa voor het eerst voldoen aan de opnamecriteria zoals voorzien in IAS 16, namelijk indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de NMBS Groep zullen vloeien en indien de kost van het actief betrouwbaar kan bepaald worden. Deze uitgaven omvatten de directe kosten evenals de werkingskosten van de operationele diensten (uitgezonderd de afschrijvingen van gesubsidieerde activa). In de berekening van het uurtarief wordt rekening gehouden met alle kosten van kortetermijnpersoneelsbeloningen, met uitzondering van opleidingskosten en de kosten met betrekking tot de veiligheid, evenals met alle kosten van andere langetermijnpersoneelsbeloningen, vergoedingen na uitdiensttreding en ontslagvergoedingen (voor zover ze betrekking hebben op personeel dat nog deeltijds in dienst is). Bovendien

worden de latere uitgaven na de initiële opname opgenomen in het netto-resultaat, behalve indien men kan aantonen dat er nieuwe belangrijke economische voordelen uit voortvloeien.

De kosten van onderhoud en herstellingen die de waarde van de materiële vaste activa enkel handhaven, en deze niet verhogen, worden opgenomen in het netto-resultaat. De kosten van groot onderhoud en grote herstellingen die de toekomstige economische voordelen dat het actief genereert verhogen, worden echter geïdentificeerd als een afzonderlijk onderdeel van de kostprijs. De kostprijs van de materiële vaste activa wordt gesplitst over substantiële componenten. Deze substantiële (sub)componenten, die vervangen worden met regelmatige tussenpozen, en die bijgevolg een gebruiksduur hebben verschillend van die van het hoofdactief, worden afgeschreven over hun specifieke gebruiksduur. In het geval van een vervanging, wordt het actief niet langer opgenomen in de balans en wordt het nieuwe actief afgeschreven over zijn eigen gebruiksduur.

De waarde van het actief omvat bovendien financieringskosten indien de materiële vaste activa pas na één jaar klaar zijn voor gebruik of verkoop. Het activeringspercentage is ofwel gelijk aan dat van een specifieke lening, ofwel gelijk aan het gewogen gemiddelde van de financieringskosten die van toepassing zijn op de uitstaande leningen van de NMBS Groep, met uitsluiting van de leningen die specifiek aangegaan zijn.

De materiële vaste activa worden volledig afgeschreven over hun waarschijnlijke gebruiksduur, volgens de lineaire afschrijvingsmethode. Het af te schrijven bedrag is meestal gelijk aan de kostprijs. De weerhouden gebruiksduren zijn de volgende:

Materiële vaste activa	Waarschijnlijke gebruiksduur
Terreinen	Niet van toepassing
Administratieve gebouwen	60 jaar
Componenten van administratieve gebouwen	10 tot 30 jaar
Industriële gebouwen	50 jaar
Componenten van industriële gebouwen	15 tot 20 jaar
Woningen	50 jaar
Componenten van woningen	15 tot 20 jaar
Stations	100 jaar
Componenten van stations	10 tot 40 jaar
Parkings	100 jaar
Componenten van parkings	10 tot 20 jaar
Sporen en hun bijhorende componenten	25 tot 100 jaar
Kunstwerken en hun bijhorende componenten	20 tot 120 jaar
Overwegen en hun bijhorende componenten	10 tot 25 jaar
Signalisatie infrastructuur	7 tot 35 jaar
Diverse spoorweginfrastructuur	7 tot 50 jaar
Rollend spoorwegmaterieel, exclusief wagons	25 tot 60 jaar
Component "Mid-life" van het rollend spoorwegmaterieel	15 tot 30 jaar
Overige installaties en diverse uitrustingen	4 tot 30 jaar
Meubilair	10 jaar
ICT	4 tot 10 jaar
Wegvoertuigen	2 tot 10 jaar
Verbeteringswerken van gehuurde materiële vaste activa	Zie Toelichting 1.6.2

De gebruiksduur en de afschrijvingsmethode van materiële vaste activa worden herzien. De wijzigingen in de geschatte gebruiksduur of in de verwachte consumptie van de toekomstige economische voordelen gegenereerd door het actief worden in rekening gebracht bij het wijzigen van de gebruiksduur of de afschrijvingsmethode, naargelang van het geval, en worden behandeld als schattingswijzigingen.

De concessies in de stations worden opgenomen onder de materiële vaste activa.

1.6. Leaseovereenkomsten

1.6.1. *Transacties van alternatieve financiering*

Verscheidene financieringsstructuren (“sale and leaseback”-transacties, “lease and leaseback”-transacties, “rent and rentback”-transacties of “concession and concessionback”-transacties) werden door de NMBS Groep hoofdzakelijk voor de aankoop van rollend materieel opgezet. Deze transacties worden opgenomen op basis van hun economische substantie volgens de bepalingen van IFRS 16 en IFRS 15. Indien het niet om een verkoop krachtens de bepalingen van IFRS 15 gaat, blijven de materiële vaste activa opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de NMBS Groep. De investeringsrekeningen en de betalingsverplichtingen ten opzichte van de geldschieters worden opgenomen in de geconsolideerde balans, met uitzondering van de investeringsrekeningen aangegaan met een overheid met een superieure kredietwaardigheid, met een organisme met een superieure kredietwaardigheid, of met de tegenpartij van de transacties. De verkregen commissies in het kader van deze transacties worden gespreid over de duur van deze transacties.

1.6.2. *Leaseovereenkomsten waarvoor de Vennootschap leasingnemer is*

Alle huurcontracten van de leasingnemers worden getoond op de balans met uitzondering van de huurcontracten waarvan de looptijd één jaar of minder is en de huurcontracten waarvan het onderliggende goed van lage waarde is. In deze twee gevallen worden de huurbetalingen in het kader van het huurcontract lineair in de kosten geboekt gedurende de looptijd van het huurcontract. Voor alle andere huurcontracten boekt de NMBS Groep een actief die het gebruiksrecht van het onderliggende goed vertegenwoordigt en een verplichting die de toekomstige huurbetalingen vertegenwoordigt.

Op de begindatum van het contract worden het actief en de leaseschuld geboekt op het actief en het passief voor een waarde gelijk aan de geactualiseerde waarde van de huurbetalingen die nog niet betaald werden gebruik makend van de impliciete interestvoet van het huurcontract of in voorkomend geval de marginale rentevoet. De huurbetalingen waarmee rekening gehouden wordt voor de waardering van de leaseverplichting zijn de vaste huurbetalingen (verminderd met alle ontvangen lease-incentives), de variabele huurbetalingen in functie van een index of rentevoet, de sommen die men verwacht te moeten betalen als leasingnemer aan de leasinggever in het kader van de garanties op de restwaarde, de uitoefenprijs van de aankoopoptie die de leasingnemer met redelijk zekerheid zal uitoefenen en de gevraagde boetes in geval van beëindiging van de leaseovereenkomst. De kost van het actief omvat eveneens de initiële indirecte kosten aangegaan door de leasingnemer en, indien hiervoor een dergelijke verplichting bestaat, omvat hij eveneens een inschatting van de door de leasingnemer te maken kosten van ontmanteling of verwijdering van het onderliggende actief. De leaseschuld wordt geboekt binnen de ‘Financiële schulden’ en de activa worden geboekt binnen de ‘Materiële vaste activa’ in functie van hun aard.

Elke huurbetaling wordt verdeeld tussen de financiële kost en de afschrijving van de schuld. Voor elke periode opgenomen in de looptijd van het huurcontract zijn de interesten op de huurverplichting gelijk aan een constante interestvoet toegepast op het resterende saldo van de huurverplichting. De materiële vaste activa aangehouden door de NMBS Groep als leasingnemer worden afgeschreven over de looptijd van het contract of over de gebruiksduur indien deze laatste korter is wanneer het huurcontract niet voorziet in een transfer van het eigendom van het onderliggende goed naar de NMBS Groep tijdens de looptijd het

huurcontract of wanneer de NMBS Groep geen rekening heeft gehouden met de toekomstige aankoopoptie in de kostprijs van het actief.

1.6.3. Leaseovereenkomsten waarvoor de NMBS Groep leasinggever is

Een leaseovereenkomst wordt geboekt als zijnde een financiële lease als de leasingnemer nagenoeg alle risico's en voordelen die aan de eigendom verbonden zijn verkrijgt. Financiële leases worden geboekt als een overdracht gepaard met een financiering. Op de begindatum wordt het actief uitgeboekt uit de balans (met meer- of minderwaarde geboekt in het nettoresultaat) en de NMBS Groep boekt een vordering die de geactualiseerde waarde van de te ontvangen kasstromen vertegenwoordigt. De leasevorderingen worden opgenomen onder de 'Handelsvorderingen en overige debiteuren'.

De boeking van de financiële opbrengsten worden uitgevoerd op basis van een formule dat een constante periodieke rentevoet toepast op het verschuldigde saldo van de vordering in de operationele lease. Elke ontvangen leasebetaling doet de hoofdsom van de vordering en het bedrag van de niet verworven financiële opbrengsten afnemen.

Een leaseovereenkomst wordt geboekt als zijnde een operationele lease indien niet nagenoeg alle risico's en voordelen die aan de eigendom verbonden zijn verkregen worden door de leasingnemer. Activa die het onderwerp zijn van een operationele lease worden opgenomen als materiële vaste activa in de balans. Ze worden afgeschreven op basis van hun waarschijnlijke gebruiksduur. De huurgelden worden lineair opgenomen over de looptijd van het contract.

1.7. Vastgoedbeleggingen

Een vastgoedbelegging is een onroerend goed (terrein of gebouw) dat wordt aangehouden (door de eigenaar of leasingnemer op grond van een financiële lease) om huuropbrengsten of een waardestijging te realiseren, en niet voor:

- gebruik in de productie of de levering van goederen of diensten of voor bestuurlijke doeleinden; of
- verkoop in het kader van de normale bedrijfsvoering.

IAS 40 is enkel van toepassing op de vastgoedbeleggingen voor gemengd gebruik in het geval dat:

- het deel aangehouden met het oog op het realiseren van huuropbrengsten of waardestijgingen en het deel aangehouden voor eigen gebruik afzonderlijk verkoopbaar zijn;
- het deel aangehouden voor eigen gebruik minder dan 5% van het geheel bedraagt.

Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd volgens het kostprijsmodel. Alle waarderingsregels met betrekking tot de materiële vaste activa zijn dus eveneens van toepassing op de vastgoedbeleggingen.

1.8. Investerings opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode

De entiteiten waarover de NMBS Groep samen met één of meerdere partijen gezamenlijke zeggenschap uitoefent, krachtens een contractuele afspraak met deze partijen, evenals de geassocieerde deelnemingen waarover de NMBS Groep een invloed van betekenis uitoefent zonder zeggenschap uit te oefenen, worden opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

Een bijzonder waardevermindingsverlies op de investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode wordt geboekt van zodra de boekwaarde hoger is dan de realiseerbare waarde. De investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode worden onderworpen aan een test op bijzondere waardevermindingsverliezen op het niveau van het individueel actief (met inbegrip van de goodwill betaald om de investering te verwerven), indien er een objectieve indicatie bestaat dat het belang mogelijk een bijzonder waardevermindingsverlies heeft ondergaan.

1.9. Bijzondere waardevermindingsverliezen op activa

Een bijzondere waardevermindingsverlies op immateriële activa (met inbegrip van goodwill) en op materiële vaste activa wordt opgenomen zodra de boekwaarde van een actief hoger is dan zijn realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde van een actief is de hoogste waarde van:

1. de reële waarde minus verkoopkosten (zijnde het bedrag dat de NMBS Groep zou ontvangen bij verkoop van het actief); en
2. de bedrijfswaarde (zijnde het bedrag dat de NMBS Groep zou genereren door het actief verder te gebruiken).

Wanneer mogelijk wordt deze test uitgevoerd op het niveau van elk individueel actief. Indien dit actief echter geen onafhankelijke instroom van kasmiddelen genereert, dient de test uitgevoerd te worden op het niveau van de kasstroom genererende eenheid ("cash generating unit" of "CGU") waartoe het actief behoort (CGU = de kleinste identificeerbare groep activa die een instroom van kasmiddelen genereert die in ruime mate onafhankelijk is van de instroom van kasmiddelen van andere activa/CGU's).

Indien goodwill toegerekend wordt aan een CGU, dient jaarlijks een test op bijzondere waardevermindingsverliezen uitgevoerd te worden, of wanneer er een indicatie is die wijst op een bijzonder waardevermindingsverlies. In het geval er geen goodwill toegerekend is aan de CGU, dient er enkel een test op een bijzonder waardevermindingsverlies uitgevoerd te worden indien er een indicatie is die wijst op een bijzonder waardevermindingsverlies. In een bedrijfscombinatie verworven goodwill wordt toegerekend aan de verworven dochterondernemingen en, indien het geval zich voordoet, aan de CGU's die naar verwachting voordeel zullen halen uit de synergiën in de bedrijfscombinatie.

Als er een bijzonder waardevermindingsverlies wordt vastgesteld, wordt dit eerst toegerekend aan de goodwill. Het eventuele surplus hierna dient toegerekend te worden aan de andere materiële vaste activa van de CGU naar rato van hun boekwaarde, maar dit enkel voor zover dat de toerekening de boekwaarde van de activa niet verder verlaagt dan de reële waarde minus verkoopkosten. Een bijzonder waardevermindingsverlies op goodwill mag nooit in een latere periode worden teruggenomen. Een bijzonder waardevermindingsverlies op materiële vaste activa wordt teruggenomen indien de omstandigheden dit rechtvaardigen.

Het is mogelijk een bijzonder waardevermindingsverlies op te nemen indien er met betrekking tot dit individueel actief een indicatie van bijzonder waardevermindingsverlies is (bijvoorbeeld ten gevolge van een beschadiging), ongeacht of het actief al dan niet (volledig of gedeeltelijk) gesubsidieerd is.

Er kunnen geen bijzondere waardevermindingsverliezen opgenomen worden met betrekking tot activa die deel uitmaken van een volledig gesubsidieerde CGU. Indien er bijzondere waardevermindingsverliezen worden vastgesteld met betrekking tot CGU's die gedeeltelijk gesubsidieerd zijn, dienen deze proportioneel aan alle activa (en de daaraan verbonden kapitaalsubsidies) te worden toegewezen.

1.10. Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of tegen de opbrengstwaarde indien deze lager is.

De kostprijs van vervangbare voorraden wordt bepaald door de methode van de gewogen gemiddelde prijs toe te passen. De voorraden die van minder belang zijn en waarvan de waarde en samenstelling stabiel blijft gedurende de periode worden opgenomen in de balans tegen een vaste waarde.

De kostprijs van de voorraden omvat de aanschaffingsprijs alsook alle kosten die nodig zijn om de voorraden op hun huidige locatie en in hun huidige staat te brengen. De kostprijs van geproduceerde voorraden omvat de directe en indirecte productiekosten, met uitzondering van de financieringskosten en de overheadkosten die niet bijdragen tot het brengen van de voorraden op hun huidige locatie en in hun huidige staat.

Een waardevermindering wordt opgenomen indien de opbrengstwaarde van een element van de voorraad op de balansdatum lager is dan de kostprijs. De reserveonderdelen die traag roteren zijn onderhevig aan waardeverminderingen op basis van de technische en economische criteria.

1.11. Handelsvorderingen en overige debiteuren

De vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen transactieprijs en na de initiële opname tegen geamortiseerde kostprijs.

De vorderingen worden individueel gewaardeerd. Waardeverminderingen worden opgenomen indien de kasinning, volledig of deels, dubieus of onzeker is. De handelsvorderingen en de overige debiteuren die deel uitmaken van het toepassingsgebied van IFRS 9 vallen onder het algemeen model van waardevermindering opgelegd door IFRS 9 om de verwachte verliezen op één jaar te schatten. Om het niveau van de verwachte verliezen op deze financiële activa te ramen, heeft de Groep een controlesysteem opgezet gebaseerd op de rating van de tegenpartijen, het historisch betalingsgedrag of op basis van de juridische status.

De erkenning van de verwachte kredietverliezen volgens IFRS 9 geschiedt op basis van de volgende principes :

- de NMBS Groep maakt gebruik van de vereenvoudigde benadering voor handelsvorderingen of contractactiva binnen het toepassingsgebied van IFRS 15 en die geen significante financieringscomponent bevatten. De vereenvoudigde benadering voorziet in de onmiddellijke erkenning van de tijdens de looptijd van het actief te verwachten kredietverliezen.
- voor de handelsvorderingen en de overige debiteuren (met uitzondering van de leasevorderingen) die binnen het toepassingsgebied van IFRS 9 vallen, bepaalt de NMBS Groep de te erkennen voorziening van elke vordering op basis van de waarschijnlijkheid van wanbetaling volgens de volgende regels :
  - elke vordering waarvan de kasinning, volledig of deels, dubieus of onzeker is wordt beschouwd als in gebreke zijnde. Een inning van de vordering na dit tijdstip is nog steeds mogelijk maar gelet op de lage waarschijnlijkheid wordt een waardevermindering van 100% toegepast.
  - met het oog op het doen evolueren van de voorziening in functie van de ouderdom van de vordering worden er waarschijnlijkheden op wanbetaling opgesteld voor verschillende tijdsintervallen.
  - de waarschijnlijkheden van wanbetaling worden bepaald op basis van de betalingshistoriek van de handelsvorderingen over de laatste 2 jaren waarbij de het laatste factuurjaar wordt uitgesloten om de bekomen waarschijnlijkheden niet te beïnvloeden.

De voorafbetalingen, sommen betaald als waarborg en verworven opbrengsten, met uitzondering van deze verbonden aan overige financiële activa of afgeleide financiële instrumenten, worden tevens onder deze rubriek opgenomen.

De vorderingen worden erkend op de afwikkelingsdatum met uitzondering van de kapitaalsubsidies die erkend worden op de transactiedatum.

1.12. Afgeleide financiële instrumenten

De NMBS Groep maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten (renteswaps, deviezenswaps, termijncontracten, opties,...) om mogelijk ongewenste evoluties van de rentevoeten, wisselkoersen, inflatie of energieprijzen af te dekken. De NMBS Groep maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden.

Afgeleide financiële instrumenten worden bij de eerste opname tegen reële waarde gewaardeerd en opgenomen in de balans als actief of passief. Toerekenbare transactiekosten worden als last in het netto-resultaat opgenomen wanneer zij worden gemaakt. Na de eerste opname worden afgeleide financiële producten tegen reële waarde gewaardeerd op iedere balansdatum. De wijzigingen in de reële waarde worden opgenomen in het netto-resultaat. De afgeleide financiële instrumenten worden ingedeeld als langlopend of kortlopend op basis van hun finale vervaldag.

De reële waarde van de afgeleide financiële instrumenten wordt bepaald op basis van waarderingstechnieken zoals de waarderingmodellen weerhouden voor opties of door gebruik te maken van de methode van de verdisconteerde kasstromen. De reële waarden die rekening houden met de veronderstellingen gebaseerd op marktgegevens, zoals gedefinieerd in de paragrafen 81 en 82 van IFRS 13, vastgesteld op de balansdatum behoren tot niveau 2 van de waarderingshierarchie. De reële waarden die deels gebaseerd zijn op niet-waarneembare gegevens behoren tot niveau 3 van de waarderingshierarchie.

De NMBS Groep heeft beslist geen gebruik te maken van de boekhoudkundige verwerking van afdekkingstransacties (“hedge accounting”).

1.13. Overige financiële activa

Overige financiële activa omvatten investeringen in eigenvermogensinstrumenten van ondernemingen waarover de NMBS Groep noch zeggenschap, noch een invloed van betekenis uitoefent en vastrentende vorderingen (effecten, deposito's en de “Back-to-Back” transacties met de Staat).

De overige financiële activa worden initieel aan de reële waarde gewaardeerd van datgene dat werd uitgegeven om ze te verwerven en dit, met uitzondering voor de financiële activa die tegen reële waarde worden verwerkt in de resultatenrekening, met inbegrip van de transactiekosten.

De overige financiële activa worden ondergebracht in aparte categorieën afhankelijk van zowel :

- het zakenmodel van de NMBS Groep voor het beheer van de financiële activa; en
- de karakteristieken van de contractuele kasstromen van de financiële activa.

1.13.1. Instrumenten met het karakter van een leningsovereenkomst

De NMBS Groep hanteert, in overeenstemming met zijn financiële politiek, een economisch model waarbij de financiële activa aangehouden worden tot op hun vervaldag met de bedoeling de contractuele kasstromen te innen. Niettegenstaande het voorgaande zijn incidentele verkopen mogelijk. De financiële politiek verbiedt echter het doorvoeren van verrichtingen met het vooruitzicht ze op korte termijn om te keren met winst.

De financiële activa waarvan de kasstromen de SPPI-test (enkel hoofdsom en interesten op hoofdsom) doorstaan worden gewaardeerd aan hun geamortiseerde kostprijs en dit met uitzondering van de activa waarvoor de NMBS Groep heeft beslist ze op vrijwillige basis in te delen als financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met de verwerkingen van de

waardeveranderingen in het netto-resultaat op het moment van de initiële boekhoudkundige verwerking. De financiële activa waarvan de kasstromen de SPPI-test niet doorstaan worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten.

De reële waarde van de vastrentende vorderingen wordt geëvalueerd aan de hand van marktgegevens en door het gebruik van de methode van de verdisconteerde kasstromen op basis van relevante rentecurves en de “credit spreads” van elke uitgever van deze instrumenten. De reële waarden van deze vorderingen behoren tot niveau 1 (marktwaarde) en 2 (overige marktgegevens) van de waarderingshiërarchie zoals gedefinieerd in IFRS 13.

De overige financiële activa worden ingedeeld als langlopend met uitzondering van deze die vervallen binnen 12 maand en ingedeeld worden als kortlopend.

De NMBS Groep erkent een voorziening voor de te verwachten kredietverliezen in toepassing van IFRS 9 volgens de algemene benadering, zoals gedefinieerd in IFRS 9, voor de financiële activa die niet ogenomen worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in het netto-resultaat. De algemene benadering voorziet in de erkenning van de binnen 12 maanden te verwachten kredietverliezen sinds de eerste opname van het actief.

Voor de instrumenten met het karakter van een leningsovereenkomst wordt een voorziening erkend bij de eerste opname van het actief in functie van hun waarschijnlijkheid op wanbetaling op dat tijdstip. Voor de activa die een rating bezitten, wordt de waarschijnlijkheid op wanbetaling vastgesteld op basis van deze rating. Voor de activa die niet over een rating beschikken baseert de NMBS Groep zich op algemene-economische indicatoren, individuele indicatoren van de financiële gezondheid van de tegenpartij en haar kennis van de markt voor het bepalen van de waarschijnlijkheid op wanbetaling.

1.13.2. Eigenvermogensinstrumenten

De reële waarde van de eigenvermogensinstrumenten wordt bepaald in functie van financiële criteria die het meest aansluiten bij de eigen situatie van elke onderneming. Algemeen aanvaarde criteria zijn de marktwaarde of het aandeel in het eigen vermogen en de uitzichten op rentabiliteit bij gebrek aan beschikbare marktwaarde. De reële waarde van de eigenvermogensinstrumenten, waarvoor geen marktwaarde bestaat, behoort tot niveau 3 van de waarderingshiërarchie zoals gedefinieerd in IFRS 13.

De genormaliseerde aan- en verkoop van financiële activa worden verwerkt op de datum van betaling.

1.14. Geldmiddelen en kasequivalenten

Deze rubriek omvat de kas, banktegoeden, te incasseren vervallen waarden, kortlopende beleggingen (met een initiële looptijd van ten hoogste 3 maanden); uiterst liquide, kortetermijnbeleggingen, die eenvoudig omzetbaar zijn in een gekend geldbedrag en die nauwelijks onderhevig zijn aan waardeveranderingen; evenals de bankvoorschotten in rekening-courant. Deze laatste worden opgenomen onder de financiële schulden op de passiefzijde van de balans.

De geldmiddelen en kasequivalenten worden in de balans opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

1.15. Vaste activa aangehouden voor verkoop

Een vast actief (of een groep activa) wordt geclassificeerd als aangehouden voor verkoop indien de boekwaarde ervan hoofdzakelijk zal worden gerealiseerd in een verkooptransactie en niet door het voortgezette gebruik. Dit betekent dat het actief onmiddellijk beschikbaar is voor verkoop in zijn huidige staat en dat de verkoop zeer waarschijnlijk is (officiële beslissing tot verkoop, actieve zoektocht naar een koper, verkoop hoogstwaarschijnlijk binnen de 12 maanden).

Het actief wordt op het moment van de classificatie als aangehouden voor verkoop gewaardeerd aan de laagste waarde van de boekwaarde en de reële waarde minus verkoopkosten. Het actief wordt eveneens niet langer afgeschreven.

De groepen vaste activa aangehouden voor uitkeringen aan eigenaren in het kader van een transactie onder gezamenlijke zeggenschap worden geboekt aan hun boekwaarde.

1.16. Beëindigde bedrijfsactiviteiten

Een beëindigde bedrijfsactiviteit is een activiteit die ofwel voldoet aan de criteria om geclassificeerd te worden als aangehouden voor verkoop, ofwel afgestoten is, en die daarnaast voldoet aan de volgende criteria:

- de kasstromen van deze activiteit kunnen onderscheiden worden als operationeel enerzijds, en voor de financiële verslaggeving anderzijds;
- deze activiteit is belangrijk op operationeel of geografisch gebied;
- ze maakt deel uit van één enkel gecoördineerd plan tot verkoop of wordt aangekocht met de bedoeling te worden verkocht.

1.17. Kapitaal

De gewone aandelen worden geclassificeerd onder de rubriek 'Kapitaal'. Het kapitaal bestaat uit twee categorieën:

- geplaatst kapitaal, bestaande uit de bedragen waartoe de aandeelhouders zich verbonden hebben om deze te volstorten;
- niet-opgevraagd kapitaal, het gedeelte van het geplaatst kapitaal dat door de raad van bestuur van één van de consoliderende entiteiten nog niet opgevraagd werd.

1.18. Personeelsbeloningen

1.18.1. Kortetermijnspersoneelsbeloningen

De kortetermijnspersoneelsbeloningen zijn personeelsbeloningen (met uitzondering van ontslagvergoedingen) die naar verwachting volledig vereffend zullen zijn binnen twaalf maanden na het einde van de jaarlijkse verslagperiode waarin de werknemers de gerelateerde prestaties hebben verricht. De kortetermijnspersoneelsbeloningen worden in kosten opgenomen naar rato van de door de personeelsleden gepresteerde diensten.

1.18.2. Vergoedingen na uitdiensttreding

De vergoedingen na uitdiensttreding zijn personeelsbeloningen (andere dan ontslagvergoedingen en kortetermijnspersoneelsbeloningen) die verschuldigd zijn na de voltooiing van het dienstverband.

De vergoedingen na uitdiensttreding kunnen worden onderverdeeld in twee categorieën:

- toegezegde-bijdragenregelingen: het zijn regelingen waarbij de NMBS Groep bijdragen afdraagt aan een aparte entiteit, en de NMBS Groep geen in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft om bijkomende bijdragen te betalen. Deze bijdragen worden opgenomen in kosten over de periodes waarin de diensten verricht worden door de personeelsleden. Indien er bijdragen op voorhand betaald werden (nog niet gestort werden) worden deze opgenomen op de actiefzijde (respectievelijk passiefzijde) van de balans;
- toegezegd-pensioenregelingen: dit zijn alle regelingen die geen toegezegde-bijdragenregelingen zijn.

De vergoedingen na uitdiensttreding die behoren tot de categorie toegezegd-pensioenregelingen worden gewaardeerd volgens een actuariële waarderingsmethode. Ze worden opgenomen (verminderd met eventuele tegoeden in de regeling) voor zover de NMBS Groep een verplichting heeft de kosten te dragen die voortvloeien uit de prestaties verricht door de personeelsleden. Deze verplichting kan voortvloeien uit een wet, contract of uit de verworven rechten door een gedragslijn in het verleden (feitelijke verplichting). De weerhouden actuariële waarderingsmethode is de methode van de geprojecteerde krediteenheden.

De verdisconteringsvoet die gebruikt wordt is gebaseerd op het marktrendement op de berekeningsdatum van ondernemingsobligaties van eerste categorie, met een vergelijkbare looptijd als die van de verbintenissen. De overige actuariële hypothesen (sterftecijfer, toekomstige niveaus van lonen, inflatie, enz.) geven de beste schattingen van de NMBS Groep weer.

Aangezien er gebruik gemaakt wordt van actuariële hypothesen om deze verbintenissen te waarderen, ontstaan er onvermijdelijk actuariële verschillen, deze resulteren uit wijzigingen in de actuariële hypothesen van het ene boekjaar naar het volgende, alsook uit verschillen tussen de gebruikte actuariële hypothesen en de werkelijkheid. De actuariële verschillen van de vergoedingen na uitdiensttreding worden opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten.

1.18.3. Andere langetermijnpersoneelsbeloningen

De andere langetermijnpersoneelsbeloningen zijn personeelsbeloningen (andere dan vergoedingen na uitdiensttreding en ontslagvergoedingen) die naar verwachting niet vereffend zullen zijn binnen twaalf maanden na het einde van de jaarlijkse verslagperiode waarin de werknemers de gerelateerde prestaties hebben verricht.

Het bedrag dat opgenomen wordt in de balans is gelijk aan de contante waarde van de verplichting, desgevallend verminderd met de marktwaarde van de fondsbeleggingen op de balansdatum. De berekeningen worden gedaan volgens de methode van de geprojecteerde krediteenheden. De actuariële verschillen worden opgenomen in het netto-resultaat.

1.18.4. Ontslagvergoedingen

De ontslagvergoedingen zijn de vergoedingen die betaalbaar zijn omwille van een beslissing van de NMBS Groep om het arbeidscontract van één of meerdere personeelsleden op te zeggen voor de normale pensioendatum, of omwille van een beslissing van een personeelslid om vrijwillig de NMBS Groep te verlaten in ruil voor deze vergoedingen.

Een schuld, gewaardeerd op actuariële basis, wordt opgenomen voor deze vergoedingen voor zover de NMBS Groep een manifeste verbintenis heeft. De schuld wordt verdisconteerd indien ze betaalbaar is na twaalf maanden.

Voor al deze personeelsbeloningen (met uitzondering van de kortetermijnpersoneelsbeloningen), vertegenwoordigt de rentekost het tijdsverloop. Deze wordt opgenomen onder de financiële kosten.

1.19. Voorzieningen

Een voorziening wordt enkel opgenomen indien:

1. de NMBS Groep een bestaande verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk) heeft om uitgaven te maken ten gevolge van een gebeurtenis uit het verleden;
2. het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen vereist zal zijn; **en**
3. het bedrag van de verplichting op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Indien significant (voornamelijk voor voorzieningen op lange termijn) dient de voorziening verdisconteerd te worden. Het effect van de tijdswaarde van geld op de voorziening wordt opgenomen in de financiële kosten. De verdisconteringsvoet is de IRS-voet volgens de looptijd van de toekomstige kasstromen.

Een voorziening voor verplichtingen met betrekking tot het milieu (bodemsanering, enz.) wordt enkel opgenomen indien de NMBS Groep een feitelijke of juridische verplichting heeft.

Indien de NMBS Groep een verlieslatend contract heeft, wordt er een voorziening aangelegd. Voordat een voorziening voor verlieslatende contracten opgenomen wordt, neemt de NMBS Groep de eventuele bijzondere waardeverminderv verliezen op ten aanzien van de activa, die gebruikt worden bij de uitvoering van het betreffende contract.

Voorzieningen voor toekomstige exploitatieverliezen zijn verboden.

Een voorziening voor reorganisatiekosten wordt enkel opgenomen indien aangetoond kan worden dat de NMBS Groep een feitelijke verplichting heeft om te reorganiseren en dit ten laatste op de balansdatum. Deze verplichting dient aangetoond te worden door:

- het bestaan van een gedetailleerd formeel plan waarin de belangrijkste kenmerken van de reorganisatie geïdentificeerd worden; **en**
- het begin van de uitvoering van het plan of de mededeling van de belangrijkste kenmerken van het plan aan de betrokken personen.

1.20. Financiële schulden

De financiële schulden omvatten leningen aangegaan bij financiële instellingen, uitgegeven obligatieleningen, leaseschulden, financiële schulden aangegaan bij andere dan financiële instellingen en bankvoorschotten in rekening-courant.

De financiële schulden worden initieel gewaardeerd aan hun reële waarde min aankoopkosten met uitzondering van deze waarvan de NMBS-groep op vrijwillige basis heeft beslist om ze, bij de initiële boekhoudkundige verwerking, onherroepelijk aan te wijzen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat om inconsistenties in de waardering te elimineren of te beperken.

De financiële schulden worden ingedeeld als langlopend met uitzondering van deze die opeisbaar zijn binnen 12 maand en ingedeeld worden als kortlopend.

Leaseschulden worden initieel gewaardeerd tegen de geactualiseerde waarde van de leasebetalingen die op dat moment nog niet werden verricht. De leasebetalingen worden gediscoteerd gebruik makend van de impliciete interestvoet van het huurcontract of in voorkomend geval de marginale rentevoet.

De initiële waarde van de financiële schulden gewaardeerd tegen de reële waarde wordt bepaald door gebruik te maken van waarderingstechnieken zoals de waarderingssystemen die van toepassing zijn voor opties of door het gebruik van de methode van de verdisconteerde kasstromen. De modellen nemen hypothesen in aanmerking die gebaseerd zijn op marktgegevens, vastgesteld op balansdatum, en op gegevens die niet waarneembaar zijn op de markten. Het gebruik van gegevens die niet waarneembaar zijn op de markten maakt dat de reële waarde van de financiële schulden behoort tot niveau 3 van de waarderingshierarchie zoals gedefinieerd in IFRS 13.

In toepassing van IFRS 9, wordt de component van het kredietrisico eigen aan de NMBS in de aanpassing van de reële waarde van de financiële schulden via de niet-gerealiseerde resultaten geboekt in plaats van via het netto resultaat.

1.21. Winstbelastingen – Uitgestelde belastingvorderingen – en schulden

De winstbelastingen omvatten zowel de courante als de uitgestelde belastingen. De courante belasting bestaat uit de te betalen (te recupereren) belastingen op het belastbaar resultaat van het afgelopen boekjaar, evenals elke aanpassing aan de betaalde (te recupereren) belastingen met betrekking tot voorafgaande boekjaren.

De uitgestelde belasting op de tijdelijke verschillen tussen de fiscale boekwaarde van een actief of passief en de boekwaarde in de geconsolideerde IFRS-jaarrekening, wordt berekend volgens de balansmethode “*liability method*”. De uitgestelde belasting wordt gewaardeerd op basis van de verwachte belastingsvoet bij realisatie van het actief of afwikkeling van het passief. In de praktijk wordt meestal de belastingvoet toegepast die van kracht is op de balansdatum.

Niettemin zijn er geen uitgestelde belastingen op:

1. de initiële opname van goodwill die niet fiscaal afschrijfbaar is,
2. de initiële opname van activa en passiva (uitgezonderd de verwerving van dochterondernemingen) die geen invloed hebben op de boekhoudkundige winst noch de fiscale winst, en
3. de tijdelijke verschillen verband houdend met deelnemingen in dochterondernemingen en joint ventures voor zover dat het niet waarschijnlijk is dat er dividenden zullen uitgekeerd worden in de nabije toekomst.

Uitgestelde belastingvorderingen worden enkel opgenomen in zoverre het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee het bestaande verrekenbare tijdelijke verschil kan worden verrekend in toekomstige rapporteringsperioden, bijvoorbeeld diegene die resulteren uit recupereerbare fiscale verliezen. Dit criterium wordt op elke balansdatum getoetst.

Zowel de courante als de uitgestelde belastingen worden berekend op het niveau van iedere fiscale entiteit. De uitgestelde belastingvorderingen en de uitgestelde belastingschulden die toebehoren aan de verschillende dochterondernemingen mogen niet gecompenseerd worden.

1.22. Handelsschulden

De handelsschulden worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde, en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs, namelijk tegen de contante waarde van de toekomstige kasstromen (behalve indien de impact van de verdiscontering niet significant is).

1.23. Sociale schulden

De sociale schulden worden initieel gewaardeerd tegen de nominale waarde, en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

1.24. Subsidies

De kapitaalsubsidies toegekend aan de NMBS Groep, voor investeringen in immateriële en materiële vaste activa, worden initieel erkend als een schuld op de passiefzijde van de balans. De monetaire subsidies worden erkend tegen hun nominale waarde en de niet-monetaire subsidies worden erkend tegen hun reële waarde. De kapitaalsubsidies worden opgenomen op de passiefzijde van de balans en worden erkend in het bedrijfsresultaat (rubriek 'kapitaalsubsidies') a rato van de afschrijvingen op de activa waarvoor ze verkregen werden. In geval van verkoop van een gesubsidieerd actief, zullen de hieraan verbonden subsidies geannuleerd worden via het bedrijfsresultaat en vervolgens opnieuw geboekt worden als niet toegewezen subsidies eveneens via het bedrijfsresultaat. Daarenboven zal een interest berekend worden ten behoeve van de investeringen van de niet toegewezen subsidies en de niet toegewezen voorschotten aan dochterondernemingen. De kapitaalsubsidies worden geboekt van zodra er een redelijke zekerheid is dat de NMBS Groep voldoet aan de voorwaarden verbonden aan deze subsidies en dat deze ontvangen zullen worden.

De exploitatiesubsidies worden, in de mate dat zeker is dat zij zullen worden ontvangen, systematisch opgenomen in het bedrijfsresultaat (rubriek 'Bedrijfsinkomsten vóór de kapitaalsubsidies') op basis van hun contractuele nominale waarde over de perioden die nodig zijn om deze subsidies toe te rekenen aan de gerelateerde kosten die ze beogen te compenseren. Een subsidie die wordt ontvangen als compensatie voor al opgelopen lasten of verliezen of met het oog op het verlenen van onmiddellijke financiële steun zonder toekomstige gerelateerde kosten, wordt opgenomen als baten van de periode waarin ze wordt ontvangen. De exploitatiesubsidies die ontvangen worden vooraleer aan de gekoppelde voorwaarden wordt voldaan, worden initieel erkend als op een schuld op de passiefzijde van de balans.

De financiële subsidies verworven in het kader van leningen worden systematisch opgenomen op basis van hun contractueel bepaalde nominale waarde in het financieel resultaat over de perioden die nodig zijn om deze subsidies toe te rekenen aan de gerelateerde financiële kosten die ze beogen te compenseren. De financiële subsidies worden in mindering gebracht van de financiële kosten. De financiële subsidies die ontvangen worden vooraleer aan de gekoppelde voorwaarden wordt voldaan, worden initieel erkend als schuld op de passiefzijde van de balans.

1.25. Overige schulden

De overige schulden worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde, en na initiële opname tegen geamortiseerde kostprijs, namelijk tegen de contante waarde van de toekomstige te betalen kasstromen (behalve indien de impact van de verdiscontering niet significant is).

De dividenden die de NMBS Groep moet uitkeren aan haar aandeelhouders worden opgenomen onder de 'Overige schulden' in de loop van de periode waarin ze goedgekeurd werden. De sommen ontvangen als waarborg en de over te dragen opbrengsten, dit wil zeggen het aandeel van de vooraf ontvangen opbrengsten tijdens het boekjaar of tijdens een vorig boekjaar, met uitzondering van deze verbonden aan afgeleide financiële instrumenten of financiële schulden, worden eveneens opgenomen onder de 'Overige schulden'.

1.26. Bedrijfsinkomsten en bedrijfskosten

Krachtens de norm IFRS 15 worden de inkomsten geboekt op het ogenblik van de overdracht van de controle over de goederen of diensten naar de klanten. De opbrengsten worden gewaardeerd op basis van de tegenprestatie waarop de NMBS-Groep recht verwacht te hebben in een overeenkomst met een klant en sluit de voor rekening van derden geïnde sommen uit.

Voor de belangrijkste inkomstenbronnen van de NMBS-Groep zullen de inkomsten geboekt blijven wanneer de klant de bij het verlenen van de dienst door de Groep aangeboden voordelen ontvangt en verbruikt, dat wil zeggen: voor de reizigersvervoeractiviteiten gebeurt de controleoverdracht op het ogenblik waarop de vervoerprestatie wordt uitgevoerd. De betaling van de prijs van de transactie is onmiddellijk invorderbaar op het ogenblik waarop de klant de prestatie ontvangt.

Voor de andere types overeenkomsten (activiteiten van bouw, beheer van het patrimonium en andere diensten), zullen de opbrengsten in de loop der tijd blijven opgenomen worden, volgens de methode van de voortgang van de werken.

De opbrengsten en kosten uit hoofde van onderhanden projecten in opdracht van derden dienen respectievelijk te worden opgenomen als opbrengsten en kosten naar rato van het stadium van voltooiing. In het geval van een verwachte negatieve marge, dient een last opgenomen te worden ten belope van de totale verwachte verliezen. De mate waarin prestaties zijn verricht wordt bepaald op basis van de tot dat moment in het kader van de verrichte prestaties gemaakte kosten in verhouding tot de totale geschatte kosten van het project. De saldi van de activa en de passiva voortvloeiend uit met de klanten afgesloten overeenkomsten (zoals gedefinieerd door IFRS 15) weerspiegelen de stand van vordering van de werken alsook de van de klanten ontvangen voorschotten. De saldi van de overeenkomsten worden in de geconsolideerde financiële staten van de NMBS-Groep gepresenteerd in de toelichting “Activa en passiva voortvloeiend uit de contracten met de klanten”.

Een opbrengst uit de verkoop van de goederen wordt geboekt wanneer de prestatieverplichtingen vervuld zijn, d.w.z. wanneer de Groep de controle over het goed aan de klant overdraagt. Meer bepaald volgt de boeking van de opbrengsten de volgende benadering in 5 stappen :

- identificatie van de overeenkomsten met een klant
- identificatie van de prestatieverplichtingen in de overeenkomsten
- vaststelling van de prijs van de transactie
- verdeling van de transactieprijs tussen de prestatieverplichtingen
- boeking van de opbrengst wanneer de prestatieverplichtingen vervuld zijn

De opbrengsten uit de verkoop van goederen worden gewaardeerd op het bedrag dat de beste raming van de in ruil voor die goederen verwachte tegenprestatie weerspiegelt. De met de klanten afgesloten overeenkomsten bevatten niet de commerciële kortingen, de volumekortingen of andere vormen van variabele tegenprestaties.

De kosten verbonden aan de levering van diensten of de verkoop van goederen worden opgenomen onder de bedrijfskosten.

1.27. Financiële opbrengsten en financiële kosten

De financiële opbrengsten omvatten de interestopbrengsten op geïnvesteerde gelden en afgeleide financiële instrumenten, winsten op financiële activa en verplichtingen gewaardeerd aan de reële waarde, terugnames van bijzondere waardevermindervers verliezen, de winsten uit wisselkoersverschillen, de ontvangen dividenden en overige financiële opbrengsten.

De financiële kosten omvatten de interestkosten op financiële verplichtingen (inclusief afgeleide financiële instrumenten en de schulden verbonden aan personeelsbeloningen), verliezen op financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde, bijzondere waardeverminderversliezen, de verliezen uit wisselkoersverschillen en overige financiële kosten.

De opbrengsten voortvloeiend uit interesten worden opgenomen in het netto-resultaat zodra ze verworven worden gebruikmakend van de effectieve-rentemethode. De dividenden worden opgenomen in het netto-resultaat vanaf het moment dat de NMBS Groep het recht verwerft om de betalingen te innen. De financieringskosten die niet onmiddellijk toewijsbaar zijn aan de aanschaffing, vervaardiging of productie van een in aanmerking komend actief worden opgenomen in het netto-resultaat gebruikmakend van de effectieve-rentemethode. De winsten en verliezen uit wisselkoersverschillen worden opgenomen op netto-basis.

1.28. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De rechten en verplichtingen die niet opgenomen worden in de balans worden vermeld per categorie indien deze een belangrijke invloed kunnen hebben op de jaarrekening.

Het betreft hier rechten en verplichtingen voortvloeiend uit gemaakte of ontvangen bestellingen, termijnovereenkomsten, borgsommen, waarborgen of garanties, zakelijk of niet, aangegaan door de NMBS Groep ten gunste van derden, voor ontvangst in bewaargeving of onder garantie van waarden die eigendom zijn van derden.

1.29. Kasstroomoverzicht

De kasstromen verbonden aan de operationele activiteiten worden volgens de indirecte methode getoond, waarbij het netto-resultaat wordt aangepast via het effect van transacties zonder kasstroombeweging, de bewegingen met betrekking tot het bedrijfskapitaal en de elementen van opbrengsten of kosten verbonden aan de kasstromen met betrekking tot investerings- en financieringsactiviteiten.

Toelichting 2 - Beheer van de middelen

2.1 Beheer van de middelen

De politiek van de NMBS Groep op het vlak van het beheer van de middelen bestaat erin om een financiële structuur te verzekeren die voldoende is voor het behoud van een goede rating bij de internationale ratingagentschappen en die haar toelaat om een kwaliteitsvolle service aan haar cliënteel te blijven leveren. Daartoe heeft de NMBS Groep zich tot doel gesteld om haar schuldpositie te verminderen met het oog op het realiseren van een optimale kapitaalstructuur die een strategische financiële flexibiliteit waarborgt voor haar toekomstige groei.

Netto-schuld en economische schuld

Onder netto-schuldpositie verstaat de NMBS Groep het saldo van de nominale waarde van de schulden en vorderingen (inclusief de afgeleide financiële instrumenten) bij een financiële instelling of verhandeld op de kapitaalmarkten, de “Back-to-Back” transacties zoals beschreven in het Koninklijk Besluit van 30 december 2004 – Bijlage 4 bij het Belgisch Staatsblad van 31 december 2004, en de beschikbare kasmiddelen.

De netto-schuldpositie per 31 december 2022 en 2021 is als volgt:

<i>Netto-schuldpositie</i>		31/12/2022	31/12/2021
Balansrubriek	Toelichting		
Afgeleide financiële instrumenten	11	122.707.470,14	7.251.658,84
Overige financiële activa	2.1	446.281.750,30	439.036.704,71
Subtotaal van de vaste activa		568.989.220,44	446.288.363,55
Afgeleide financiële instrumenten	11	1.855.535,37	0,00
Overige financiële activa	2.1	55.716.775,84	100.884.154,75
Geldmiddelen en kasequivalenten	2.1	224.363.405,96	419.831.358,26
Subtotaal van de vlottende activa		281.935.717,17	520.715.513,01
Totaal activa		850.924.937,61	967.003.876,56
Financiële schulden	21	2.399.380.142,87	2.344.915.013,22
Afgeleide financiële instrumenten	11	221.042.606,28	148.590.952,92
Subtotaal langlopende verplichtingen		2.620.422.749,15	2.493.505.966,14
Financiële schulden	21	438.278.799,58	545.673.269,22
Afgeleide financiële instrumenten	11	0,00	0,00
Subtotaal kortlopende verplichtingen		438.278.799,58	545.673.269,22
Totaal verplichtingen		3.058.701.548,73	3.039.179.235,36
Netto-schuldpositie		2.207.776.611,12	2.072.175.358,80
Wijzigingen in de netto-schuldpositie		135.601.252,32	

De netto-schuldpositie geeft echter niet altijd een correct economisch beeld van de schuld van de NMBS Groep. Om tot een correct economisch beeld van de financiële schuld van de NMBS Groep te komen worden een aantal elementen toegevoegd aan de netto-schuldpositie. Het betreft hier:

- de niet aangewende voorschotten (cofinancieringen) en investeringssubsidies (FOD) waarvoor de NMBS Groep zich geëngageerd heeft om deze in de nabije toekomst aan te wenden minus de vorderingen (cofinancieringen) in het geval de NMBS Groep reeds meer heeft uitgegeven dan zij als voorschotten heeft ontvangen;
- de courante handelsschulden die de NMBS Groep verplicht is te betalen minus de courante handelsvorderingen die de NMBS Groep denkt te ontvangen;
- de waarborgen betaald of ontvangen door de NMBS Groep in het kader van CSA-overeenkomsten; en

- de netto vorderingen betreffende de exploitatiesubsidies (FOD) waarvoor de Belgische Staat zich geëngageerd heeft maar die de NMBS Groep nog niet ontvangen heeft.

Om de vergelijkbaarheid met het verleden te behouden, worden de schulden, erkend bij toepassing van IFRS 16, in mindering gebracht.

De onderstaande tabel geeft de reconciliatie van de netto-schuldpositie met de economische schuld per 31 december 2022 en 2021 weer:

<i>Economische schuld</i>	31/12/2022	31/12/2021
Netto-schuldpositie	2.207.776.611,12	2.072.175.358,80
Regionale cofinancieringen	-40.237.952,54	-27.481.980,29
Niet aangewende ontvangen investeringstoelagen FOD	703.011.582,90	828.049.744,99
Impact IFRS 16 (neutralisering)	-21.122.803,87	-28.047.968,82
Netto saldo handelsschulden en -vorderingen	388.127.538,81	207.548.937,38
Netto saldo verworven exploitatiesubsidies FOD	-655.382.698,44	-375.631.426,23
Netto saldo waarborgen (CSA)	-308.206.501,00	-371.051.961,00
Totaal van de economische correcties	66.189.165,86	233.385.346,03
Economische schuld	2.273.965.776,98	2.305.560.704,83

Reconciliatie van de netto-schuldpositie met de balansposten

De bedragen opgenomen in de berekening van de netto-schuldpositie zijn de nominale bedragen ('hoofdsom') van de financiële instrumenten en dus exclusief reële waarde aanpassingen en gelopen interesten. De voorziening voor verwachte kredietverliezen op de 'Overige financiële activa' wordt in onderstaande tabel mee opgenomen in de kolom 'Reële waarde aanpassing'. De onderstaande tabellen laten toe de reconciliatie te maken tussen de verschillende balansrubrieken en de bedragen weerhouden voor de berekening van de netto-schuldpositie.

- Overige financiële activa:

<i>Overige financiële activa</i>		31/12/2022					TOTAAL
		Netto-schuldpositie			Andere		
		Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten	Fondsen beheerd voor rekening van derden	Andere	
Vaste activa	Toelichting						
Vorderingen	12	136.166.710,69	-386.867,25	9.317.978,52	0,00	0,00	145.097.821,96
Back-to-back		310.115.039,61	0,00	956.846,50	0,00	0,00	311.071.886,11
Eigenvermogensinstrumenten	12	0,00	0,00	0,00	0,00	116.240,35	116.240,35
Subtotaal van de vaste activa		446.281.750,30	-386.867,25	10.274.825,02	0,00	116.240,35	456.285.948,42
Viottende activa							
Vorderingen	12	55.716.775,84	-20,47	417.930,84	0,00	0,00	56.134.686,21
Back-to-back		0,00	0,00	54.979,11	0,00	0,00	54.979,11
Eigenvermogensinstrumenten	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Subtotaal van de viottende activa		55.716.775,84	-20,47	472.909,95	0,00	0,00	56.189.665,32
Totaal overige financiële activa		501.998.526,14	-386.887,72	10.747.734,97	0,00	116.240,35	512.475.613,74

Overige financiële activa		31/12/2021					TOTAAL
		Netto-schuldpositie			Andere		
		Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten	Fondsen beheerd voor rekening van derden	Andere	
Vaste activa	Toelichting						
Vorderingen	12	142.736.417,25	1.785.564,79	8.386.507,53	0,00	0,00	152.908.489,57
Back-to-back		296.300.287,46	0,00	909.231,66	0,00	0,00	297.209.519,12
Eigenvermogensinstrumenten	12	0,00	0,00	0,00	0,00	57.414.535,35	57.414.535,35
Subtotaal van de vaste activa		439.036.704,71	1.785.564,79	9.295.739,19	0,00	57.414.535,35	507.532.544,04
Vlottende activa							
Vorderingen	12	100.884.154,75	0,00	828.793,80	0,00	0,00	101.712.948,55
Back-to-back		0,00	0,00	-12.119,83	0,00	0,00	-12.119,83
Eigenvermogensinstrumenten	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Subtotaal van de vlottende activa		100.884.154,75	0,00	816.673,97	0,00	0,00	101.700.828,72
Totaal overige financiële activa		539.920.859,46	1.785.564,79	10.112.413,16	0,00	57.414.535,35	609.233.372,76

De vorderingen, opgenomen in de netto-schuldpositie, omvatten hoofdzakelijk de investeringen verricht door de NMBS Groep in het kader van de transacties van alternatieve financiering. Deze werden aangegaan, hetzij op vraag van de investeerder, hetzij in het kader van het beheer van de financiële kasstromen. Deze activa compenseren, in economische betekenis, de financiële schulden aangegaan in het kader van deze operaties.

De lijn “back-to-back” omvat het uitstaande saldo van de vorderingen op de Staat ontstaan uit de overname van de schuld op 1 januari 2005.

- Geldmiddelen en kasequivalenten:

Geldmiddelen en kasequivalenten		31/12/2022					TOTAAL
		Netto-schuldpositie			Andere		
		Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten	Fondsen beheerd voor rekening van derden	Andere	
Thesauriebewijzen		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Termijnrekeningen		1.200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.200,00
Zichtrekeningen		221.457.163,21	0,00	0,00	0,00	0,00	221.457.163,21
Contanten en cheques		2.905.042,75	0,00	0,00	0,00	0,00	2.905.042,75
Totaal geldmiddelen en kasequivalenten		224.363.405,96	0,00	0,00	0,00	0,00	224.363.405,96

Geldmiddelen en kasequivalenten		31/12/2021					TOTAAL
		Netto-schuldpositie			Andere		
		Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten	Fondsen beheerd voor rekening van derden	Andere	
Thesauriebewijzen		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Termijnrekeningen		1.000,00	0,00	0,02	63.524,75	0,00	64.524,77
Zichtrekeningen		417.415.035,14	0,00	0,00	31,47	0,00	417.415.066,61
Contanten en cheques		2.415.323,12	0,00	0,00	0,00	68,63	2.415.391,75
Totaal geldmiddelen en kasequivalenten		419.831.358,26	0,00	0,02	63.556,22	68,63	419.894.983,13

De kolom ‘Fondsen beheerd voor rekening van derden’ omvat de middelen geïnvesteerd in het kader van het GEN Fonds voor rekening van de Belgische Staat. Het GEN Fonds werd opgericht door de Belgische Staat in 2001 met als objectief de financiering van de werken voor de aanleg van het ‘Gewestelijk Expressnet’ (GEN). In het beheerscontract van de ex-NMBS Holding voor de jaren 2005-2008, heeft de Belgische Staat het beheer van de financiële middelen, beschikbaar in het GEN Fonds, toevertrouwd aan de NMBS. Het geheel van de middelen waarvan het beheer is overgedragen aan de NMBS wordt door de NMBS Groep beschouwd als een schuld ten opzichte van publieke overheden (opgenomen onder de rubriek ‘Overige schulden’). In de loop van 2022 werden de laatste middelen uit het GEN Fonds aangewend wat eveneens het einde ervan betekent.

Het detail van de afgeleide financiële instrumenten en de financiële schulden wordt gegeven in de toelichtingen 11 en 21.

2.2 Beheer van financiële risico's

Financiële instrumenten zijn overeenkomsten die leiden tot een financieel actief bij één partij en een financiële verplichting bij een andere partij. Hieronder vallen zowel traditionele financiële instrumenten (vorderingen, schulden en effecten) als afgeleide financiële instrumenten opgenomen in de financiële staten.

Financiële instrumenten brengen in beginsel risico's mee. Bij de NMBS Groep gaat het voornamelijk om het marktrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. Het risicobeleid van de NMBS Groep heeft als doel risico's waarmee de Groep zich geconfronteerd ziet in kaart te brengen en te analyseren, passende risicolimieten en -controles te bepalen en de naleving van de limieten te bewaken. De Raad van Bestuur van de NMBS wordt op regelmatige tijdstippen geïnformeerd over de verschillende risico's en ontvangt een overzicht van alle financiële instrumenten. Beleid en systemen voor financieel risicobeheer worden regelmatig geëvalueerd en, waar nodig, aangepast aan de veranderingen in de marktomstandigheden en de activiteiten van de NMBS Groep.

De Raad van Bestuur van de NMBS heeft de principes voor het beheer van de financiële risico's ('financiële politiek') gedefinieerd die van toepassing zijn op de moedermaatschappij en via de "Corporate Governance"-regels op haar dochterondernemingen. Deze principes vallen samengevat uiteen in drie delen: het beheer van de *schuldpositie*, het beheer van de *kasmiddelen* en het beheer van de *afgeleide financiële instrumenten*. De toepassing en rapportering over deze principes wordt verzekerd door de dienst Thesaurie van de moedermaatschappij, in samenwerking met de verschillende dochterondernemingen, terwijl de controle op de toepassing verzekerd wordt door de Interne Audit van de moedermaatschappij. Dezelfde principes zijn eveneens van toepassing op de instrumenten die buiten de balans opgenomen zijn. Het doorvoeren van verrichtingen met het vooruitzicht ze op korte termijn om te keren met winst is niet toegestaan.

Beheer van de schuldpositie

De schuldpositie omvat het geheel van de financiële schulden en activa, andere dan de afgeleide financiële instrumenten en de kasmiddelen, opgenomen in de netto-schuldpositie van de NMBS Groep. De NMBS Groep doet hierbij beroep op de uitgifte van bankleningen, obligatieleningen en alternatieve financieringen, en de verwerving van termijndeposito's en vastrentende effecten op verschillende termijnen en in verschillende munten.

Het beheer van de schuldpositie, rekening houdende met de impact van de afgeleide financiële instrumenten, vereist dat:

- In de mate van het mogelijke, de netto-schuldaflissingen afgestemd worden op de verwachte evolutie van de toekomstige kasstromen met als doel het zo goed als mogelijk beperken van kassaldi;
- De langlopende netto-schuldpositie van de NMBS Groep voor 75% tot 90% wordt aangegaan met instrumenten aan een vaste rentevoet en voor 10% tot 25% met instrumenten aan een variabele rentevoet. Elke overschrijding van deze maximale drempelwaarden moet goedgekeurd worden door de beheersorganen.
- De gewogen gemiddelde resterende looptijd van de langlopende netto-schuldpositie van de NMBS Groep minimum 5 jaar bedraagt.
- De vervaltermijnen van de netto-schuldpositie worden gespreid in de tijd in functie van het liquiditeits- en interestrisico.
- Elke significante schuld of belegging waaraan een wisselkoersrisico verbonden is, onmiddellijk en volledig omgezet wordt naar EUR, om zowel het wisselkoersrisico op de hoofdsom als op de interesten te elimineren.

- De kasstromen van elke aangegane schuld of belegging uitsluitend samengesteld zijn uit betalingen van de hoofdsom en rente op de uitstaande hoofdsom. Beleggingen in risicodragend kapitaal zijn niet toegestaan.
- Plaatsingslimieten worden gerespecteerd voor de aangegane beleggingen.

Beheer van de kasmiddelen

Het beheer van de kasmiddelen omvat het gecentraliseerd thesauriebeheer van de kasstromen op minder dan één jaar van de NMBS Groep.

Voornaamste punten van het beheer van de kasmiddelen:

- Alle structureel overtollige kasmiddelen dienen, in de mate van het mogelijke, aangewend te worden om de schuld te verminderen.
- Het structureel tekort aan kasmiddelen dient gefinancierd te worden door langlopende leningen.
- De kasoverschotten dienen bij voorkeur belegd te worden bij verbonden ondernemingen met kastekorten.
- Plaatsingslimieten dienen gerespecteerd te worden indien er tijdelijk overtollige kasmiddelen zijn.
- Elke significante kaspositie waaraan een wisselkoersrisico verbonden is moet onmiddellijk en volledig omgezet worden naar EUR om het wisselkoersrisico te elimineren zowel op de hoofdsom als op de interesten.
- Om de resterende kastekorten te financieren, doet de NMBS Groep een beroep op kredietlijnen (geconfirmeerde en niet-geconfirmeerde kredietlijnen) en geeft ze thesauriebewijzen in EUR of soortgelijke instrumenten op korte termijn uit.

Beheer van afgeleide financiële instrumenten

De NMBS Groep gebruikt de volgende afgeleide financiële instrumenten voor het beheer van haar risico's: swaps, opties en wisseltermijncontracten met als onderliggend element interestvoeten, wisselkoersen, inflatie, energieproducten of een krediet.

Voornaamste punten van het beheer van de afgeleide producten:

- Iedere verrichting op afgeleide financiële instrumenten moet op gelijk welk ogenblik kunnen gesteld worden tegenover een bestaande financiële schuld, belegging, commercieel contract of vordering op de Belgische Staat en/of de Gewesten in het kader van een prefinanciering.
- Het kredietrisico op de tegenpartijen moet gespreid en systematisch afgedekt worden door het afsluiten van CSA's ("Credit Support Annex").

Instrumenten die niet beantwoorden aan de definitie van financieel instrument

De analyses in deze toelichting beperken zich tot de instrumenten die beantwoorden aan de definitie van financieel instrument: *“Activa (zoals vooruitbetaalde lasten) waarvan een toekomstig economisch voordeel bestaat uit de ontvangst van goederen of afname van diensten, en niet zozeer het recht om geldmiddelen of een ander financieel actief te ontvangen zijn geen financiële activa” (IAS 32 – TL 11) “Verplichtingen of activa die niet uit een contract voortvloeien, zoals winstbelastingen die ontstaan als gevolg van door overheden opgelegde wettelijke vereisten, zijn geen financiële verplichtingen of financiële activa” (IAS 32 – TL 12).* De totalen hernomen per rubriek in de tabellen hierna komen dus niet noodzakelijk overeen met de totalen van de balansrubrieken.

De onderstaande tabellen geven de reconciliatie tussen de totalen van de verschillende balansrubrieken en de saldi van de instrumenten weerhouden in de verschillende analyses.

	31/12/2022		Totaal
	Financiële instrumenten	Andere	
Financiële activa			
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.842.321.075,73	163.700.268,55	2.006.021.344,28
Afgeleide financiële instrumenten	305.368.029,25	0,00	305.368.029,25
Overige financiële activa	512.475.613,74	0,00	512.475.613,74
Geldmiddelen en kasequivalenten	224.363.405,96	0,00	224.363.405,96
Totaal financiële activa	2.884.528.124,68	163.700.268,55	3.048.228.393,23
Financiële verplichtingen			
Financiële schulden	2.878.116.211,64	0,00	2.878.116.211,64
Afgeleide financiële instrumenten	404.556.745,29	0,00	404.556.745,29
Handelsschulden	476.160.723,88	19.449.068,71	495.609.792,59
Overige schulden	41.250.116,89	142.739.823,14	183.989.940,03
Totaal financiële verplichtingen	3.800.083.797,70	162.188.891,85	3.962.272.689,55

	31/12/2021		Totaal
	Financiële instrumenten	Andere	
Financiële activa			
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.683.075.546,88	199.329.341,18	1.882.404.888,06
Afgeleide financiële instrumenten	248.668.170,48	0,00	248.668.170,48
Overige financiële activa	609.233.372,76	0,00	609.233.372,76
Geldmiddelen en kasequivalenten	419.894.983,13	0,00	419.894.983,13
Totaal financiële activa	2.960.872.073,25	199.329.341,18	3.160.201.414,43
Financiële verplichtingen			
Financiële schulden	2.943.491.112,27	0,00	2.943.491.112,27
Afgeleide financiële instrumenten	481.327.107,74	0,00	481.327.107,74
Handelsschulden	361.860.052,62	20.974.818,23	382.834.870,85
Overige schulden	36.035.057,27	151.591.558,78	187.626.616,05
Totaal financiële verplichtingen	3.822.713.329,90	172.566.377,01	3.995.279.706,91

2.2.1 Marktrisico: wisselkoersrisico's

De wisselkoersrisico's waaraan de NMBS Groep onderhevig is, vinden hun oorsprong hoofdzakelijk in de financieringsactiviteiten in deviezen, en meer bepaald in de transacties van alternatieve financiering.

Elke significante schuldtransactie, zelfs op korte termijn, waaraan een wisselkoersrisico verbonden is, moet onmiddellijk en volledig omgezet worden naar EUR (hoofdsom en interesten) door het gebruik van afgeleide financiële producten. De omzetting in EUR is niet verplicht indien de terugbetaling van de kasstromen uit de schuld verzekerd worden door een instroom van kasmiddelen in vreemde deviezen. De afgedekte positie kan gepaard gaan met een vaste of variabele interestvoet. De passiva en activa verbonden aan alternatieve financieringen zijn in een aantal gevallen in USD, maar de structuur van de alternatieve financieringen en het gebruik van afdekkingsinstrumenten verzekeren dat de NMBS Groep niet wordt blootgesteld aan de hieraan verbonden wisselkoersrisico's.

a. Financiële instrumenten per munteenheid

	31/12/2022				Totaal
	EUR	USD	GBP	Andere	
Financiële activa					
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.842.321.075,73	0,00	0,00	0,00	1.842.321.075,73
Afgeleide financiële instrumenten	180.513.969,33	124.854.059,92	0,00	0,00	305.368.029,25
Overige financiële activa	311.242.488,84	200.547.862,43	685.262,47	0,00	512.475.613,74
Geldmiddelen en kasequivalenten	224.215.159,33	28.078,54	103.425,45	16.742,64	224.363.405,96
Totaal financiële activa	2.558.292.693,23	325.430.000,89	788.687,92	16.742,64	2.884.528.124,68
Financiële verplichtingen					
Financiële schulden	2.562.370.916,12	315.745.295,52	0,00	0,00	2.878.116.211,64
Afgeleide financiële instrumenten	411.312.232,38	-6.755.487,09	0,00	0,00	404.556.745,29
Handelsschulden	476.146.378,75	8.579,88	5.141,13	624,12	476.160.723,88
Overige schulden	41.250.116,89	0,00	0,00	0,00	41.250.116,89
Totaal financiële verplichtingen	3.491.079.644,14	308.998.388,31	5.141,13	624,12	3.800.083.797,70
Afdekkingsverschil		16.431.612,58	783.546,79	16.118,52	

	31/12/2021				Totaal
	EUR	USD	GBP	Andere	
Financiële activa					
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.683.034.614,01	527,17	40.405,70	0,00	1.683.075.546,88
Afgeleide financiële instrumenten	144.786.701,37	103.881.469,11	0,00	0,00	248.668.170,48
Overige financiële activa	398.786.026,56	210.301.969,68	145.376,52	0,00	609.233.372,76
Geldmiddelen en kasequivalenten	419.836.780,01	15.021,12	30.681,91	12.500,09	419.894.983,13
Totaal financiële activa	2.646.444.121,95	314.198.987,08	216.464,13	12.500,09	2.960.872.073,25
Financiële verplichtingen					
Financiële schulden	2.588.622.553,94	354.868.558,33	0,00	0,00	2.943.491.112,27
Afgeleide financiële instrumenten	549.638.345,51	-68.311.237,77	0,00	0,00	481.327.107,74
Handelsschulden	361.831.036,52	22.213,79	6.383,58	418,73	361.860.052,62
Overige schulden	36.035.057,27	0,00	0,00	0,00	36.035.057,27
Totaal financiële verplichtingen	3.536.126.993,24	286.579.534,35	6.383,58	418,73	3.822.713.329,90
Afdekkingsverschil		27.619.452,73	210.080,55	12.081,36	

Het hierboven getoonde detail toont de blootstelling in deviezen van de financiële activa en passiva van de NMBS Groep. Behalve de euro vormt de Amerikaanse Dollar het belangrijkste devies voor de NMBS Groep. De blootstelling in USD vloeit voort uit de alternatieve financieringstransacties. Het hieraan verbonden wisselkoersrisico in USD werd afgedekt met swapovereenkomsten zoals getoond in punt b hierna. Het getoonde afdekkingsverschil in USD is het gevolg van een verschil in waarderingmethode van de derivaten (reële waarde) en de ermee afgedekte financiële activa en schulden (geamortiseerde kostprijs). Alle significante toekomstige kasstromen in USD van de NMBS Groep zijn echter volledig afgedekt.

b. Wisselkoersderivaten

	31/12/2022		31/12/2021	
	Totale marktwaarde	Totale nominale waarde	Totale marktwaarde	Totale nominale waarde
Aangekochte deviezen				
USD	162.028.282,37	150.879.732,35	172.192.706,88	135.916.922,06
Overige	0,00	0,00	0,00	0,00
Aangekochte deviezen - Totaal	162.028.282,37	150.879.732,35	172.192.706,88	135.916.922,06
Verkochte deviezen				
USD	30.418.735,36	30.418.735,36	0,00	0,00
Overige	0,00	0,00	0,00	0,00
Verkochte deviezen - Totaal	30.418.735,36	30.418.735,36	0,00	0,00
Opties				
USD	0,00	0,00	0,00	0,00
Overige	0,00	0,00	0,00	0,00
Opties - Totaal	0,00	0,00	0,00	0,00

De wisselkoersderivaten afgesloten door de NMBS Groep bestaan uit swap-overeenkomsten die uitsluitend worden afgesloten in het raam van de schulden en vorderingen die voortvloeien uit alternatieve financieringstransacties. Deze overeenkomsten werden afgesloten met het oog op het beheer van de kasstromen in deviezen. De NMBS Groep heeft evenwel de keuze gemaakt om geen "hedge accounting" toe te passen in de zin van IFRS 9 en de afgeleide instrumenten worden bijgevolg niet als afdekkingsinstrument erkend. De afgeleide financiële instrumenten worden erkend tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat.

c. Gevoeligheidsanalyse

IFRS 7 vereist een gevoeligheidsanalyse om de impact te illustreren van theoretische variaties in de wisselkoersen op netto-resultaat en het eigen vermogen. De gevoeligheidsanalyse werd uitgevoerd door de NMBS Groep op het einde van de verslagperiode. Voor wat betreft het wisselkoersrisico gaat de gevoeligheidsanalyse de impact op de IFRS jaarrekening na van een wijziging met +/- 10% van de slotkoers voor de wisselkoersen van de USD en de GBP (of andere significante munten) tegenover de EUR.

Variatie wisselkoersen	Impact op het netto-resultaat	Impact op de niet-gerealiseerde resultaten
2022		
USD + 10%	1.825.734,73	0,00
USD - 10%	-1.493.782,96	0,00
GBP + 10%	87.060,75	0,00
GBP - 10%	-71.231,53	0,00
2021		
USD + 10%	3.068.828,08	0,00
USD - 10%	-2.510.859,34	0,00
GBP + 10%	23.342,28	0,00
GBP - 10%	-19.098,23	0,00

2.2.2 Marktrisico: interestvoetrisico

a. Interestvoetrisico

De NMBS Groep wordt geconfronteerd met 3 types interestvoetrisico. Een eerste type houdt verband met het effect van wijzigingen in de variabele rentevoeten op de *kasstromen*. Dit risico wordt constant gemonitord voor de netto-schuldpositie waarbij, al dan niet via het gebruik van renteswaps, wordt getracht dit te laten evolueren binnen de goedgekeurde risicolimieten. De Raad van Bestuur van de NMBS kan voorzien in afwijkingen van deze limieten indien deze verantwoord worden door specifieke (markt)omstandigheden. Een tweede type houdt verband met effect van wijzigingen in de actualisatierentevoeten op de *reële waarde*. Aangezien de NMBS Groep steeds de intentie heeft om haar vorderingen en schulden af te wikkelen op de voorziene vervaldagen, wordt hier geen specifieke afdekking voor voorzien. De wijzigingen in de actualisatierentevoeten kunnen een significante impact hebben op de allocatie van het resultaat voor een bepaalde periode maar hebben geen invloed op het resultaat over de volledige duurtijd van de transactie. Een derde type risico is het *herfinancieringsrisico*. Via een spreiding van de vervaldagen van de vastrentende financieringen in de tijd tracht de NMBS Groep haar blootstelling aan plotse wijzigingen in de marktvoorwaarden te beperken. De sterke schommelingen van de energieprijzen in 2022 hebben een enorme impact gehad op de inflatie over 2022 en de inflatieverwachtingen voor de volgende jaren. Deze onverwachte toename van de inflatie heeft op haar beurt geleid tot een stijging van de marktrentevoeten. De rentevoeten op de nieuwe (her)financieringen afgesloten in 2022 liggen bijgevolg significant hoger dan deze afgesloten in de afgelopen jaren maar liggen in lijn met de rentevoeten op de financieringen die kwamen te vervallen in 2022.

Per 31 december 2022 was gemiddeld 37,24% (2021: 16,91%) van de rentedragende netto financiële verplichtingen (voor impact van de afgeleide financiële instrumenten) van de NMBS Groep aangegaan tegen variabele interestvoeten en 62,76% (2021: 83,09%) door middel van vaste interestvoeten. Indien rekening wordt gehouden met de afgesloten afgeleide financiële instrumenten wordt de ratio variabel-vast per 31 december 2022 10,16%/89,84% (2021: 1,92%/98,08%).

	31/12/2022	31/12/2021
	Boekwaarde	Boekwaarde
Vaste interestvoet		
Financiële activa	1.172.899.631,22	1.246.354.435,27
Handelsvorderingen en overige debiteuren	971.666.506,32	991.732.851,78
Overige financiële activa	201.233.124,90	254.621.583,49
Geldmiddelen en kasequivalenten	0,00	0,00
Financiële verplichtingen	-2.160.030.408,88	-2.519.285.229,59
Financiële schulden	-2.160.030.408,88	-2.519.285.229,59
Handelsschulden	0,00	0,00
Overige schulden	0,00	0,00
Afgeleide financiële instrumenten	-354.712.487,43	-294.125.785,92
Rentesw aps	-415.302.296,81	-335.521.311,56
Deviezensw aps	60.589.809,38	41.395.525,64
Totaal vaste interestvoet	-1.341.843.265,09	-1.567.056.580,24
Vlottende interestvoet		
Financiële activa	151.949.605,04	164.190.439,71
Handelsvorderingen en overige debiteuren	21.729.688,43	34.175.394,17
Overige financiële activa	130.219.916,61	129.951.520,79
Geldmiddelen en kasequivalenten	0,00	63.524,75
Financiële verplichtingen	-737.662.601,03	-423.261.464,98
Financiële schulden	-718.085.802,76	-423.197.882,68
Handelsschulden	0,00	0,00
Overige schulden	-19.576.798,27	-63.582,30
Afgeleide financiële instrumenten	433.959.090,81	228.357.620,84
Rentesw aps	450.453.554,61	244.703.749,20
Deviezensw aps	-16.494.463,80	-16.346.128,36
Totaal variabele interestvoet	-151.753.905,18	-30.713.404,43
Totaal	-1.493.597.170,27	-1.597.769.984,67

De bovenstaande tabel maakt abstractie van de niet-rentedragende financiële instrumenten zoals daar zijn : handelsvorderingen, leveranciersschulden, grondstoffenswaps, ...

Ingevolge de overname van de schuld door de Belgische Staat op 1 januari 2005 werden er swapovereenkomsten afgesloten met de Belgische Staat. De gekapitaliseerde interesten en de verworven opbrengsten onder deze swapovereenkomsten worden samen met de “Back-to-Back” vorderingen geboekt in de rubriek ‘Overige financiële activa’. Omwille van de consistentie wordt de impact van deze swapovereenkomsten eveneens opgenomen als renteswaps in bovenstaande tabel.

De voornaamste blootstellingen aan interestvoeten voor de NMBS Groep zijn het gevolg van financieringen in EUR en USD. De gevoeligheid aan renterisico's in de punten b. en c. wordt bepaald op basis van een theoretische parallelle verschuiving van de rentecurve met 100 basispunten.

b. Gevoeligheidsanalyse van de kasstromen

Een stijging met 100 basispunten van de variabele interestvoeten (afgeleide financiële instrumenten inbegrepen) zou leiden tot een daling met 201.211,51 EUR (2021: daling met 195.306,83 EUR) van de netto interesten betaald door de NMBS Groep in 2022.

c. Gevoeligheidsanalyse van de reële waarde

De evolutie van de interestvoeten op de markt beïnvloedt zowel de reële waarde van de niet-afgeleide financiële instrumenten, die de NMBS Groep heeft aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in het netto-resultaat, als de afgeleide instrumenten. De gevoeligheidsanalyse van het netto-resultaat houdt rekening met deze evolutie.

De gevoeligheidsanalyse van de reële waarde werd door de NMBS Groep uitgevoerd op het einde van de verslagperiode. Een stijging met 100 basispunten leidt tot een positieve verandering met 22.701.303,92 EUR (2021: 23.803.930,46 EUR) van het globale resultaat op 31 december 2022, waarvan 235.436,34 EUR (2021: 432.680,17 EUR) via de niet-gerealiseerde resultaten. Deze positieve verandering wordt voornamelijk veroorzaakt door het karakter van de rentederivaten afgesloten door de NMBS Groep waarbij een vaste rente betaald wordt, en een vlottende rente ontvangen wordt.

De impact via de niet-gerealiseerde resultaten is het gevolg van de verwerking van de component ‘kredietrisico eigen aan de NMBS Groep’ in toepassing van IFRS 9.

2.2.3 *Marktrisico: prijsrisico's grondstoffen*

Op het vlak van grondstoffen is de NMBS Groep voornamelijk blootgesteld aan prijsrisico's op de energieprijzen (elektriciteit, aardgas en gasolie). Binnen de NMBS Groep is elke maatschappij afzonderlijk verantwoordelijk voor de inkoop van energie. Aangezien de voornaamste blootstelling aan prijsrisico's afkomstig is van de inkoop van energie voor tractiedoeleinden, hetgeen de belangrijkste energie post vertegenwoordigt, valt het prijsrisico van de NMBS Groep grotendeels samen met dit van de moedermaatschappij ('NMBS').

De moedermaatschappij maakt in haar aankoopcontracten, waar mogelijk, gebruik van een clicksysteem waarbij de prijs op verschillende tijdstippen wordt vastgelegd. Deze inkoopstrategie laat toe om de prijsrisico's te spreiden in de tijd en in te spelen op marktopportunities. De Raad van Bestuur van NMBS Groep gaf in 2022 toestemming om af te stappen van het vastleggen van limietwaarden voor elektriciteit 'tractie' en aardgas, en over te stappen naar een werkwijze waarbij de impact van de clicks gelijkmatig wordt verdeeld over de resterende periode tot het jaar van levering.

Voor wat betreft elektriciteit treedt de infrastructuurbeheerder (Infrabel) op als "lead-buyer". De NMBS Groep heeft mandaat gegeven aan Infrabel voor het afsluiten van raamovereenkomsten tot en met 2024 voor het contract 'tractie' (alle elektriciteit afgenomen via tractieonderstations, voornamelijk voor tractie rollend materieel) en tot en met 2024 voor het contract 'distributie' (voor alle elektriciteit niet afgenomen via tractieonderstations). In het contract 'tractie' wordt sinds het leveringsjaar 2018 door de NMBS Groep enerzijds gewerkt met een deel aangekocht op de 'forward' markt via een clicksysteem (vrije prijsclicks) in combinatie met gemiddelde 'forward' prijzen (dagdagelijkse clicks) en anderzijds met een deel aangekocht op de 'spot'-markt. In het contract 'distributie' wordt om technische redenen enkel gewerkt met een combinatie van dagdagelijkse prijsclicks op de 'forward' markt en de prijzen op de 'spot' markt.

Met een gemiddelde jaarprijs van 244 EUR/MWh voor elektriciteit op de 'spot'-markt werd de NMBS Groep in 2022 blootgesteld aan historisch hoge prijzen. De combinatie van een beperkte (25%) blootstelling aan de 'spot'-prijzen en de toepassing van een prijs- en risicospreidingsstrategie heeft het mogelijk gemaakt de impact van de stijgende prijzen enigszins te milderen. Deze voordelen werden echter beperkt door de duur van de crisis en het feit dat de stijging van de energieprijzen al in 2021 was begonnen. In 2022 heeft de federale regering een bijkomende exploitatiesubsidie (zie toelichting 25.2) toegekend om de gevolgen van de energiecrisis voor de NMBS Groep gedeeltelijk te compenseren.

Voor wat betreft aardgas (verwarming) treedt de NMBS op als "lead-buyer" voor een aantal deelnemende vennootschappen binnen het Belgische spoorweglandschap. De prijzen worden hierbij onderhandeld door de NMBS Groep in naam van de deelnemende vennootschappen, maar de facturatie van de ingekochte energie geschiedt rechtstreeks aan de individuele

vennootschappen. Voor gasolie (tractie en verwarming) wordt het aankoopdossier door elke vennootschap apart in de markt geplaatst. De NMBS Groep hanteert hierbij volgende strategieën:

- Aardgas: Toepassing van het clicksysteem waarbij de prijs op verschillende tijdstippen wordt vastgelegd voor een gedeelte van het volume. De finale prijs is het gemiddelde van de verschillende aankoopmomenten in combinatie met de ‘spot’-prijs voor het resterende volume. Op deze manier wordt het risico gespreid, kan er zelf bepaald worden wanneer een deel van de prijs wordt vastgelegd, en kan ingespeeld worden op marktopportunities. Om de bevoorrading te verzekeren besliste de Raad van Bestuur van de NMBS om een mandaat te geven een raamovereenkomst af te sluiten tot en met 2025.
- Gasolie ‘tractie’: Het clicksysteem kan hier niet worden toegepast. Daarom combineert de NMBS Groep hier de inkoop van gasolie aan dagprijs met het afsluiten van afgeleide financiële instrumenten (dieselswaps). Het gebruik van de afgeleide financiële instrumenten biedt de mogelijkheid om in te spelen op marktopportunities en de onzekerheid betreffende de toekomstige kasstromen te verminderen. De Raad van Bestuur van de NMBS heeft beslist om voor de periode 2022-2023 een maximaal volume af te dekken gebaseerd op 60% van het gemiddelde geschatte verbruik voor de betreffende jaren en dit ten hoogste aan de vastgelegde limietprijs teneinde het budget te vrijwaren.

De kosten verbonden aan de levering van energie worden opgenomen onder de bedrijfskosten. De wijzigingen in de reële waarde van de afgeleide financiële instrumenten (dieselswaps) worden opgenomen als financiële opbrengsten en kosten. Het effect van het clicksysteem wordt niet gescheiden van het basiscontract gelet op het nauw verband tussen de economische kenmerken en risico’s van het in contract besloten derivaat en de economische kenmerken en risico’s van het basiscontract.

2.2.4 *Marktrisico: prijsrisico’s ‘Overige financiële activa’*

De rentedragende financiële activa (deposito’s en vastrentende effecten) opgenomen in de rubriek ‘Overige financiële activa’ worden door de NMBS Groep uitsluitend aangehouden met het oog op het innen van de contractuele kasstromen en maken deel uit van de afdekking van de contractuele verplichtingen voortvloeiende uit de ‘Financiële schulden’ (hoofdzakelijk alternatieve financieringen). Sommige van deze activa worden op vrijwillige basis gewaardeerd aan reële waarde om een inconsistentie in de opname te elimineren. De NMBS Groep besluit dat zij bijgevolg niet onderhevig is aan marktrisico op deze activa.

2.2.5 *Kredietrisico*

Kredietrisico is het risico van financieel verlies voor de NMBS Groep indien een handelspartner of tegenpartij van een financieel instrument de aangegane contractuele verplichtingen niet nakomt. De kredietrisico’s van de NMBS Groep vloeien voort uit vorderingen op klanten, vastrentende vorderingen en afgeleide financiële instrumenten. De NMBS Groep maakt momenteel geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten om kredietrisico’s af te dekken.

Verwachte kredietverliezen

De NMBS Groep is verplicht verwachte kredietverliezen te erkennen op financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs of gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten. De waarderingsregels van de NMBS Groep voorzien in een 100% waardevermindering van elke vordering waarvan de kasinning, volledig of deels, dubieus of onzeker is. Voor de overige vorderingen (‘Handelsvorderingen en overige debiteuren’ en ‘Overige financiële activa’) worden kredietverliezen erkend op basis van de tijd dat zij al vervallen zijn. Voor de ‘Handelsvorderingen en overige debiteuren’ zonder financieringscomponent worden de kredietverliezen bepaald via een matrix die rekening houdt met de verschillende tijdsintervallen en het type tegenpartij. De kredietverliezen voor de ‘Handelsvorderingen en overige debiteuren’ met financieringscomponent en de ‘Overige financiële activa’ worden op individuele basis, in functie van de individuele kredietwaardigheid en de juridische status van de tegenpartij, berekend. Voor de berekening van de kredietverliezen worden vorderingen zonder specifieke vervaltijd beschouwd als ‘niet vervallen’. De

onderstaande tabel geeft een aansluiting tussen de boekwaarde van de opgenomen vorderingen, de gecumuleerde voorziening voor kredietverliezen en hun bruto boekwaarde per tijdsinterval. Aangezien alle vorderingen opgenomen onder de ‘Overige financiële activa’ niet vervallen zijn werd hiervoor geen uitsplitsing gemaakt per tijdsinterval.

	Netto boekwaarde	Bruto boekwaarde	Voorziening voor verwachte kredietverliezen
31 december 2022			
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.842.295.706,38	1.844.628.647,81	2.332.941,43
Niet vervallen	1.837.498.530,94	1.838.954.726,15	1.456.195,21
0 - 3 maanden vervallen	4.805.123,04	5.005.947,73	200.824,69
3 - 6 maanden vervallen	-521.574,06	-473.142,79	48.431,27
meer dan 6 maanden vervallen	513.626,46	1.141.116,72	627.490,26
Overige financiële activa	306.327.877,67	306.328.494,40	616,73
Totaal	2.148.623.584,05	2.150.957.142,21	2.333.558,16
31 december 2021			
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.683.038.965,30	1.684.992.433,05	1.953.467,75
Niet vervallen	1.678.043.001,57	1.679.410.577,77	1.367.576,20
0 - 3 maanden vervallen	3.311.580,22	3.429.474,44	117.894,22
3 - 6 maanden vervallen	948.959,62	1.018.465,94	69.506,32
meer dan 6 maanden vervallen	735.423,89	1.133.914,90	398.491,01
Overige financiële activa	301.766.754,87	301.766.900,24	145,37
Totaal	1.984.805.720,17	1.986.759.333,29	1.953.613,12

In 2022 werd de Groep NMBS niet geconfronteerd met significant hogere laattijdige of wanbetalingen. De Groep NMBS beschikt over geen indicaties die wijzen op een significante toename van het kredietrisico op haar financiële activa.

Geografische spreiding

De financiële activa aangehouden door de NMBS Groep zijn als volgt gespreid over de verschillende geografische zones:

	België	Eurozone	Europa - overige	Verenigde Staten	Rest van de wereld	Totaal
31 december 2022						
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.479.329.855,91	334.639.083,97	15.403.478,76	12.912.008,60	36.648,49	1.842.321.075,73
Afgeleide financiële instrumenten	222.352.062,39	33.470.242,08	49.545.724,78	0,00	0,00	305.368.029,25
Overige financiële activa	311.132.115,22	110.990,35	145.506.819,45	55.725.688,72	0,00	512.475.613,74
Geldmiddelen en kasequivalenten	224.352.655,27	0,00	0,00	10.750,69	0,00	224.363.405,96
Totaal	2.237.166.688,79	368.220.316,40	210.456.022,99	68.648.448,01	36.648,49	2.884.528.124,68
31 december 2021						
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.287.530.494,12	368.474.178,56	16.503.292,38	10.803.641,06	-236.059,24	1.683.075.546,88
Afgeleide financiële instrumenten	215.380.705,09	7.255.322,31	26.032.143,08	0,00	0,00	248.668.170,48
Overige financiële activa	297.202.649,29	109.285,35	229.115.234,08	82.806.204,04	0,00	609.233.372,76
Geldmiddelen en kasequivalenten	419.894.983,13	0,00	0,00	0,00	0,00	419.894.983,13
Totaal	2.220.008.831,63	375.838.786,22	271.650.669,54	93.609.845,10	-236.059,24	2.960.872.073,25

Kredietrisico op de handelsvorderingen en overige debiteuren

De handelsvorderingen en overige debiteuren betreffen in 2022 voor 63,96% (2021: 56,45%) de vorderingen op de Belgische Staat ingevolge de prefinanciering van investeringen, de vorderingen betreffende de kapitaalsubsidies en de netto vorderingen betreffende de exploitatiesubsidies (FOD) en voor 17,79% (2021: 22,05%) de waarborgen betaald aan financiële instellingen in het kader van CSA-overeenkomsten. De overige handelsvorderingen en overige debiteuren (2022: 18,25%; 2021: 21,50%) zijn gespreid over een veelvoud van derden.

Kredietrisico van de ‘Overige financiële activa’ en ‘Geldmiddelen en kasequivalenten’

De ‘Overige financiële activa’ van de NMBS Groep bestaan enerzijds uit eigenvermogensinstrumenten (aandelen) en rentedragende vorderingen (effecten, deposito’s en de “Back-to-Back”-transacties met de Staat).

De NMBS Groep beperkt haar kredietrisico op de rentedragende vorderingen door uitsluitend te investeren in tegenpartijen die voldoen aan de criteria van de financiële politiek. De vorderingen moeten het karakter van een leningsovereenkomst hebben en mogen niet in risicodragend kapitaal gebeuren. Plaatsingen zijn onderworpen aan strikte voorwaarden aangaande de minimale kredietwaardigheid van de tegenpartijen, in functie van de duurtijd van de investering. De NMBS Groep heeft plaatsingslimieten opgesteld per tegenpartij. Deze limieten gelden niet met betrekking tot investeringen in instrumenten uitgegeven of gewaarborgd door de Belgische Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waals Gewest, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, noch voor US Treasuries of deposito's aangehouden bij Eurofima. Gezien de kredietwaardigheid van de tegenpartijen verwacht de NMBS Groep dat de tegenpartijen aan de verplichtingen zullen voldoen. De investeringen worden continu opgevolgd en jaarlijks wordt aan de Raad van Bestuur een beslissing gevraagd over het al dan niet vervangen van tegenpartijen die niet langer voldoen aan de gestelde criteria.

De NMBS Groep beschouwt de boekwaarde van haar investeringen gewaardeerd tegen reële waarde als een correcte inschatting van de maximale blootstelling aan het kredietrisico. In de onderstaande tabel wordt, voor de investeringen gewaardeerd tegen reële waarde, het onderscheid getoond tussen de contractuele waarde (nominaal en verkregen opbrengsten) en de reële waarde aanpassing. Voor presentatiedoeleinden worden de erkende voorzieningen voor verwachte kredietverliezen mee opgenomen in de kolom 'Reële waarde aanpassing'.

De eigenvermogensinstrumenten waarin de NMBS Groep geïnvesteerd heeft betreffen operationele deelnemingen in ondernemingen die niet voldoen aan de criteria van dochteronderneming, joint venture of geassocieerde onderneming. Voor een meer gedetailleerde analyse van deze activa wordt verwezen naar toelichting 12.

De 'Geldmiddelen en kasequivalenten' betreffen hoofdzakelijk tegoeden aangehouden op zichtrekeningen en termijndeposito's op minder dan drie maand bij Belgische financiële instellingen of de Belgische schatkist en financiële instrumenten uitgegeven door Belgische federale of regionale overheden.

De aandelen, vastrentende effecten en deposito's waarin de NMBS Groep heeft geïnvesteerd genieten van de volgende kredietwaardigheid ("Standard & Poor's"):

Rating	31/12/2022					
	Nominaal		Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten		Totaal
	Vaste activa	Vlottende activa		Vaste activa	Vlottende activa	
Overige financiële activa	446.397.990,65	55.716.775,84	-386.887,72	10.274.825,02	472.909,95	512.475.613,74
AA+	0,00	55.716.775,84	-386.270,99	0,00	395.183,87	55.725.688,72
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Overheid</i>	0,00	55.716.775,84	-386.270,99	0,00	395.183,87	55.725.688,72
<i>Corporate</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AA	342.240.344,12	0,00	0,00	2.800.674,81	54.979,11	345.095.998,04
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Overheid</i>	342.240.344,12	0,00	0,00	2.800.674,81	54.979,11	345.095.998,04
<i>Corporate</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AA-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Overheid</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Corporate</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A+	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Overheid</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Corporate</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A	103.378.890,68	0,00	0,00	7.474.150,21	0,00	110.853.040,89
<i>Financiële instellingen</i>	103.378.890,68	0,00	0,00	7.474.150,21	0,00	110.853.040,89
<i>Overheid</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Corporate</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NR	778.755,85	0,00	-616,73	0,00	22.746,97	800.886,09
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Overheid</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Corporate</i>	662.515,50	0,00	-616,73	0,00	22.746,97	684.645,74
<i>Aandelen en deelnemingen</i>	116.240,35	0,00	0,00	0,00	0,00	116.240,35
<i>Andere</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Rating	31/12/2022					
	Nominaal		Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten		Totaal
	Vaste activa	Vlottende activa		Vaste activa	Vlottende activa	
Geldmiddelen en kasequivalenten	0,00	224.363.405,96	0,00	0,00	0,00	224.363.405,96
A-1+	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Overheid</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Corporate</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NR	0,00	224.363.405,96	0,00	0,00	0,00	224.363.405,96
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	1.200,00	0,00	0,00	0,00	1.200,00
<i>Overheid</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Corporate</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Zichtrekeningen</i>	0,00	221.637.733,85	0,00	0,00	0,00	221.637.733,85
<i>Contanten en cheques</i>	0,00	2.724.472,11	0,00	0,00	0,00	2.724.472,11

Rating	31/12/2021					
	Nominaal		Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten		Totaal
	Vaste activa	Vlottende activa		Vaste activa	Vlottende activa	
Overige financiële activa	541.074.888,94	100.884.154,75	-42.838.084,09	9.295.739,19	816.673,97	609.233.372,76
AA+	23.294.252,03	56.740.817,80	1.785.710,16	187.562,45	797.861,60	82.806.204,04
Financiële instellingen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overheid	23.294.252,03	56.740.817,80	1.785.710,16	187.562,45	797.861,60	82.806.204,04
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AA	324.887.064,56	0,00	0,00	2.549.966,58	-12.119,83	327.424.911,31
Financiële instellingen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overheid	324.887.064,56	0,00	0,00	2.549.966,58	-12.119,83	327.424.911,31
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AA-	0,00	44.143.336,95	0,00	0,00	30.900,34	44.174.237,29
Financiële instellingen	0,00	44.143.336,95	0,00	0,00	30.900,34	44.174.237,29
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A+	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Financiële instellingen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A	90.710.043,46	0,00	0,00	6.558.210,16	0,00	97.268.253,62
Financiële instellingen	90.710.043,46	0,00	0,00	6.558.210,16	0,00	97.268.253,62
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NR	102.183.528,89	0,00	-44.623.794,25	0,00	31,86	57.559.766,50
Financiële instellingen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	145.344,66	0,00	-145,37	0,00	31,86	145.231,15
Aandelen en deelnemingen	102.038.184,23	0,00	-44.623.648,88	0,00	0,00	57.414.535,35
Andere	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Rating	31/12/2021					
	Nominaal		Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten		Totaal
	Vaste activa	Vlottende activa		Vaste activa	Vlottende activa	
Geldmiddelen en kasequivalenten	0,00	419.894.983,11	0,00	0,00	0,02	419.894.983,13
A-1+	0,00	63.524,75	0,00	0,00	0,00	63.524,75
Financiële instellingen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overheid	0,00	63.524,75	0,00	0,00	0,00	63.524,75
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NR	0,00	419.831.458,36	0,00	0,00	0,02	419.831.458,38
Financiële instellingen	0,00	1.000,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,02
Zichtrekeningen	0,00	414.250.803,58	0,00	0,00	0,00	414.250.803,58
Contanten en cheques	0,00	5.579.654,78	0,00	0,00	0,00	5.579.654,78

De bedragen hierboven opgenomen als “Corporate” zonder rating (NR) hebben uitsluitend betrekking op ondernemingen binnen de invloedssfeer van de NMBS Groep. De zichtrekeningen betreffen voornamelijk zichtrekeningen aangehouden bij financiële instellingen gevestigd in België met A-1 of A-2 als korte termijn rating bij Standard & Poor's of gelijkwaardig.

De afgelopen gezondheids crisis heeft weinig tot geen impact gehad op het kredietrisico van de ‘Overige financiële activa’ en de ‘Geldmiddelen en kasequivalenten’.

Afdekking van het kredietrisico op afgeleide financiële instrumenten

Het kredietrisico op tegenpartijen waarmee afgeleide financiële instrumenten werden afgesloten dient systematisch verdeeld en afgedekt te worden door het afsluiten van CSA's (“Credit Support Annex”). Bij overeenkomsten van dit type wordt er op regelmatige basis een berekening gemaakt van het netto bedrag dat, hetzij door de NMBS Groep, hetzij door de tegenpartij verschuldigd is, in het geval dat het geheel van de afgeleide financiële instrumenten tussen de verschillende partijen vereffend zou worden. In uitvoering van de afgesloten CSA's heeft de NMBS Groep waarborgen gestort aan en ontvangen van tegenpartijen waarvan de reële waarde van de portefeuille van afgeleide financiële instrumenten de vooraf bepaalde

drempelwaarden hebben overschreden. Deze drempelwaarden worden, in functie van de kredietwaardigheid (“rating”) van elke tegenpartij afzonderlijk, gedefinieerd in de afgesloten CSA’s.

Met tegenpartijen die een negatieve “credit watch” status hebben mogen geen nieuwe overeenkomsten worden afgesloten gedurende de periode van negatieve “credit watch”. De betaalde en ontvangen waarborgen in het kader van de CSA’s worden opgenomen in respectievelijk de rubrieken ‘Handelsvorderingen en overige debiteuren’ en ‘Overige schulden’.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de blootstellingen aan kredietrisico’s op afgeleide financiële instrumenten voor en na toepassing van de gestorte waarborgen. Zoals blijkt uit de onderstaande tabellen heeft de NMBS Groep slechts op een beperkt aantal tegenpartijen een blootstelling.

Afdekking kredietrisico afgeleide financiële instrumenten						31/12/2022
Tegenpartij	Rating	Kredietrisico	Gestorte w waarborgen	Ontvangen w waarborgen	Netto-positie	
152	A+	-744.325,40	400.000,00	0,00	-344.325,40	
154	A-	-357.073.256,31	314.456.501,00	0,00	-42.616.755,31	
155	A+	1.105.580,80	0,00	0,00	1.105.580,80	
156	A+	2.494.487,32	0,00	0,00	2.494.487,32	
160	A	21.682.529,77	0,00	0,00	21.682.529,77	
161	A+	20.117.697,96	0,00	0,00	20.117.697,96	
162	AA-	-22.419.439,90	12.900.000,00	0,00	-9.519.439,90	
163	A	31.643.227,60	0,00	-19.550.000,00	12.093.227,60	
166	A	-2.157.739,10	0,00	0,00	-2.157.739,10	
167	A+	-183.910,39	0,00	0,00	-183.910,39	
Met CSA		-305.535.147,65	327.756.501,00	-19.550.000,00	2.671.353,35	
Belgische Staat	AA	178.060.528,24	0,00	0,00	178.060.528,24	
Eurofima	AA	28.285.903,37	0,00	0,00	28.285.903,37	
Zonder CSA		206.346.431,61	0,00	0,00	206.346.431,61	
Totaal		-99.188.716,04	327.756.501,00	-19.550.000,00	209.017.784,96	

Afdekking kredietrisico afgeleide financiële instrumenten						31/12/2021
Tegenpartij	Rating	Kredietrisico	Gestorte w waarborgen	Ontvangen w waarborgen	Netto-positie	
152	A+	-3.490.071,69	1.700.000,00	0,00	-1.790.071,69	
154	A-	-383.813.034,93	344.151.961,00	0,00	-39.661.073,93	
155	A+	1.118.603,46	0,00	0,00	1.118.603,46	
156	A+	-3.843.616,79	0,00	0,00	-3.843.616,79	
160	A-	-3.673.466,80	0,00	0,00	-3.673.466,80	
161	A+	-3.958.357,41	0,00	0,00	-3.958.357,41	
162	AA-	-36.016.921,72	10.800.000,00	0,00	-25.216.921,72	
163	A	3.955.809,67	0,00	0,00	3.955.809,67	
166	A	-39.561.326,20	14.400.000,00	0,00	-25.161.326,20	
Met CSA		-469.282.382,41	371.051.961,00	0,00	-98.230.421,41	
Belgische Staat	AA	215.380.705,09	0,00	0,00	215.380.705,09	
Eurofima	AA	21.242.740,06	0,00	0,00	21.242.740,06	
Zonder CSA		236.623.445,15	0,00	0,00	236.623.445,15	
Totaal		-232.658.937,26	371.051.961,00	0,00	138.393.023,74	

2.2.6 Saldering van wederzijdse vorderingen en schulden

De NMBS Groep saldeert, met uitzondering van het hierna vermelde geval, geen wederzijdse vorderingen en schulden op een systematische wijze. Punctuele salderingen zijn mogelijk indien voldaan wordt aan de vereiste criteria (IAS 32.42).

De NMBS Groep maakt, samen met andere Europese spoorwegondernemingen, deel uit van een multilateraal compensatiemechanisme (BCC). Deze organisatie bepaalt periodiek, op basis van de aan haar aangemelde wederzijdse

vorderingen en verplichtingen, de bedragen die door elke partij verschuldigd of opeisbaar zijn tot voldoening van alle wederzijdse verplichtingen. Zodra de BCC deze bedragen heeft meegedeeld aan haar leden, beschikken deze over een afdwingbaar juridisch recht om deze bedragen te salderen.

De onderstaande tabel geeft het detail van de bedragen van het erkende saldo alsmede van de vorderingen en verplichtingen met de andere leden van de organisatie die nog niet werden aangemeld op 31 december 2022 en 2021.

	31/12/2022	31/12/2021
	Boekwaarde	Boekwaarde
Gesaldeerde bedragen	396.740,94	494.119,28
Handelsvorderingen en overige debiteuren	407.544,77	500.439,03
Overige schulden	-10.803,83	-6.319,75
Bedragen die in aanmerking komen voor saldering	-2.038.661,10	-43.119,32
Handelsvorderingen en overige debiteuren	3.384.821,92	5.572.371,26
Overige schulden	-5.423.483,02	-5.615.490,58
Totaal	-1.641.920,16	450.999,96

De NMBS Groep sluit al haar afgeleide financiële instrumenten af onder de “International Swaps and Derivatives Association (ISDA)” kaderovereenkomst. Onder deze overeenkomsten is het mogelijk om alle wederzijdse verplichtingen in een gegeven munt en dag te salderen tot één bedrag verschuldigd door één partij aan de andere partij. Onder bepaalde omstandigheden, bijvoorbeeld wanneer zich een kredietgebeurtenis voordoet zoals een faillissement, worden alle transacties onder de kaderovereenkomst beëindigd en wordt er één te betalen of ontvangen bedrag bepaald tot voldoening van alle wederzijdse verplichtingen.

De ISDA-kaderovereenkomst voldoet niet aan de criteria tot saldering van financiële activa en verplichtingen. Dit omwille van het feit dat de NMBS Groep momenteel niet over een juridisch afdwingbaar recht beschikt om de erkende bedragen te salderen. Dit recht is enkel afdwingbaar nadat een toekomstige gebeurtenis, zoals een faillissement, zich voordoet.

De bruto bedragen van de afgeleide financiële instrumenten per type contract worden getoond in toelichting 11. De netto bedragen per tegenpartij en rekening houdende met de ontvangen en betaalde waarborgen worden getoond onder punt 2.2.5 hierboven.

2.2.7 Liquiditeitsrisico's

Om altijd aan haar financiële verplichtingen te kunnen voldoen heeft de NMBS Groep een thesauriebeheer ingevoerd en:

- beschikt over voldoende liquide middelen. De NMBS Groep beschikt eind 2022 over 224.363.405,96 EUR (2021: 419.831.426,91 EUR) die niet beheerd worden voor derden.
- beschikt over voldoende geconfirmeerde (2022: 175 miljoen EUR; 2021: 175 miljoen EUR) en niet-geconfirmeerde kredietlijnen (2022: 35 miljoen EUR; 2021: 35 miljoen EUR) aangevuld met (niet-geconfirmeerde) Commercial Paper programma's (2022: 2 miljard EUR; 2021: 4 miljard EUR).
- beschikt over een ETMN-programma (Euro Medium Term Notes) van 1 miljard EUR (2021 : 1 miljard EUR), waarvan een bedrag van 810 miljoen EUR beschikbaar is op 31/12/2022 (2021 : 810 miljoen EUR).
- heeft de mogelijkheid om de Staatswaarborg te vragen voor financieringen uitgegeven door de moedermaatschappij voor een bedrag van 1.138.007.506,22 EUR.
- voorziet een spreiding in de tijd van de aflossing van haar netto-schulden overeenkomstig haar financiële politiek. Overeenkomstig deze laatste mag maximaal 20% van de schuld geconcentreerd zijn in hetzelfde jaar met een maximum van 10% van de schuld per trimester.

Op 31 december 2022 heeft de NMBS Groep uitgegeven commercial paper uitstaan voor een bedrag van 49.969.003,40 EUR (2021: 0,00 EUR), en, behoudens de opname van het saldo (100 miljoen EUR) op lange termijn van de kredietlijn bij de Europese Investeringsbank, geen gebruik gemaakt van de beschikbare kredietlijnen. Op 31 december 2022 (2021), heeft de NMBS Groep 190 miljoen EUR (190 miljoen EUR) gebruikt van het EMTN-programma.

Eind 2022 heeft de NMBS een nieuw beheerscontract met de Belgische Staat afgesloten voor de periode 2023-2032. De in het beheerscontract van de NMBS voorziene exploitatie- en kapitaalsubsidies spelen een belangrijke rol voor de financiering van de operationele- en investeringsactiviteiten van de moedermaatschappij. De NMBS Groep optimaliseert haar thesauriebeheer en het beheer van haar kasstromen door regelmatig haar liquiditeitspositie te analyseren.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de niet-geactualiseerde contractueel overeengekomen terugbetaling van de financiële verplichtingen, inclusief de geschatte rentebetalingen en rekening houdende met de kasstromen uit rentedragende vorderingen, de “Back-to-Back”- vordering, terugbetalingen door de Staat voor specifiek overeengekomen operaties, en afgeleide financiële instrumenten. De financiële activa, opgenomen in de onderstaande tabel, betreffen enkel financiële activa met een directe band met de financiële verplichtingen.

	Boekwaarde	Contractuele kasstromen*	< 6 maanden	6 - 12 maanden	1 - 2 jaar	2 - 5 jaar	> 5 jaar
* interesten inbegrepen							
31 december 2022							
Financiële activa							
Handelsvorderingen en overige debiteuren	415.844.290,60	524.937.000,00	11.891.000,00	30.035.000,00	41.926.000,00	125.778.000,00	315.307.000,00
Afgeleide financiële instrumenten	305.368.029,25	125.382.753,84	7.383.889,31	-17.372.555,22	-21.455.773,75	-59.997.634,17	216.824.827,67
Overige financiële activa	512.359.990,12	808.706.827,68	38.576.360,75	18.993.565,11	1.173.133,70	89.882.541,32	660.081.226,80
Geldmiddelen en kasequivalenten	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal financiële activa	1.233.572.309,97	1.459.026.581,52	57.851.250,06	31.656.009,89	21.643.359,95	155.662.907,15	1.192.213.054,47
Financiële verplichtingen							
Financiële schulden	2.878.116.211,64	3.352.079.581,31	430.370.219,81	45.294.794,09	107.198.137,65	683.283.446,19	2.085.932.983,57
Afgeleide financiële instrumenten	404.556.745,29	369.342.862,88	-9.207.363,33	12.281.375,26	-1.790.712,50	-4.146.225,80	372.205.789,25
Handelsschulden	476.160.723,88	476.160.723,88	476.160.723,88	0,00	0,00	0,00	0,00
Overige schulden	41.250.116,89	41.250.116,89	36.382.833,51	644.825,46	339.098,26	0,00	3.883.359,66
Totaal financiële verplichtingen	3.800.083.797,70	4.238.833.284,96	933.706.413,87	58.220.994,81	105.746.523,41	679.137.220,39	2.462.022.132,48
Totaal	-2.566.511.487,73	-2.779.806.703,44	-875.855.163,81	-26.564.984,92	-84.103.163,46	-523.474.313,24	-1.269.809.078,01

	Boekwaarde	Contractuele kasstromen*	< 6 maanden	6 - 12 maanden	1 - 2 jaar	2 - 5 jaar	> 5 jaar
* interesten inbegrepen							
31 december 2021							
Financiële activa							
Handelsvorderingen en overige debiteuren	441.264.673,20	566.863.000,00	11.891.000,00	30.035.000,00	41.926.000,00	125.778.000,00	357.233.000,00
Afgeleide financiële instrumenten	248.668.170,48	8.264.519,85	-3.203.629,86	-14.603.030,00	5.538.184,43	-467.844,81	21.000.840,09
Overige financiële activa	551.818.982,78	845.741.362,00	65.206.337,97	38.651.835,55	23.822.949,47	41.477.275,97	676.582.963,04
Geldmiddelen en kasequivalenten	63.556,22	63.556,22	63.556,22	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal financiële activa	1.241.815.382,68	1.420.932.438,07	73.957.264,33	54.083.805,55	71.287.133,90	166.787.431,16	1.054.816.803,13
Financiële verplichtingen							
Financiële schulden	2.943.491.112,27	3.611.178.858,23	445.267.496,21	462.901.527,13	404.058.721,16	551.602.131,87	1.747.348.981,86
Afgeleide financiële instrumenten	481.327.107,74	452.608.172,05	8.684.986,64	33.278.109,37	34.021.985,87	106.690.833,10	269.932.257,07
Handelsschulden	361.860.052,62	361.860.052,62	361.860.052,62	0,00	0,00	0,00	0,00
Overige schulden	36.035.057,27	36.037.057,27	31.024.663,21	644.825,46	375.510,94	103.238,27	3.888.819,39
Totaal financiële verplichtingen	3.822.713.329,90	4.461.684.140,17	846.837.198,68	496.824.461,96	438.456.217,97	658.396.203,24	2.021.170.058,32
Totaal	-2.580.897.947,22	-3.040.751.702,10	-772.879.934,35	-442.740.656,41	-367.169.084,07	-491.608.772,08	-966.353.255,19

2.2.8 « Fair value » risico

De tabel hieronder verdeelt de financiële instrumenten die opgenomen tegen hun reële waarde volgens de drie niveaus van de waarderingshiërarchie. Deze zijn als volgt gedefinieerd:

- Niveau 1: noteringen/marktprijzen voor identieke activa of verplichtingen in een actieve markt.
- Niveau 2: andere gegevens dan noteringen/marktprijzen opgenomen onder niveau 1, welke rechtstreeks (bijvoorbeeld prijzen) of onrechtstreeks (bijvoorbeeld, informatie afgeleid van een prijs) voor de activa of verplichtingen waarneembaar zijn.
- Niveau 3: gegevens over activa en verplichtingen welke niet onderbouwd zijn door waarneembare marktgegevens (niet observeerbare data).

	31/12/2022			TOTAAL
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	
Activa				
Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat				
Deposito's	0,00	0,00	0,00	0,00
Vastrentende effecten	25.124.547,11	0,00	0,00	25.124.547,11
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	279.755.154,67	25.612.874,58	305.368.029,25
Overige vorderingen	0,00	180.932.317,96	0,00	180.932.317,96
Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-geraliseerde resultaten				
Eigenvermogensinstrumenten	0,00	0,00	116.240,35	116.240,35
Overige instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	25.124.547,11	460.687.472,63	25.729.114,93	511.541.134,67
Verplichtingen				
Financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat				
Financiële schulden	0,00	0,00	75.047.073,38	75.047.073,38
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	407.229.774,09	-2.673.028,80	404.556.745,29
Overige financiële verplichtingen	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	0,00	407.229.774,09	72.374.044,58	479.603.818,67

	31/12/2021			TOTAAL
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	
Activa				
Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat				
Deposito's	0,00	0,00	0,00	0,00
Vastrentende effecten	82.806.204,04	0,00	0,00	82.806.204,04
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	229.757.105,36	18.911.065,12	248.668.170,48
Overige vorderingen	0,00	167.282.460,08	0,00	167.282.460,08
Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-geraliseerde resultaten				
Eigenvermogensinstrumenten	0,00	0,00	57.414.535,35	57.414.535,35
Overige instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	82.806.204,04	397.039.565,44	76.325.600,47	556.171.369,95
Verplichtingen				
Financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat				
Financiële schulden	0,00	0,00	136.647.832,01	136.647.832,01
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	483.658.782,68	-2.331.674,94	481.327.107,74
Overige financiële verplichtingen	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	0,00	483.658.782,68	134.316.157,07	617.974.939,75

De toelichtingen 1 t.e.m. 37 maken integraal deel uit van de geconsolideerde IFRS jaarrekening per 31/12/2022 - blz. 51/126

De vastrentende effecten (en schulden) gewaardeerd aan reële waarde omvatten de investeringen (en financieringen) waarvoor de NMBS Groep op het moment van de initiële boekhoudkundige verwerking beslist heeft deze op vrijwillige basis te classificeren als ‘tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat’. De overige vorderingen gewaardeerd aan reële waarde omvatten de gekapitaliseerde en gelopen interesten op swapovereenkomsten met de Belgische Staat als onderdeel van de “Back-to-Back” vorderingen die samen met de afgeleide financiële instrumenten de financiële instrumenten vormen die aangehouden worden voor handelsdoeleinden.

De eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd aan reële waarde omvatten de operationele deelnemingen in ondernemingen die niet voldoen aan de criteria van dochteronderneming, joint venture of geassocieerde onderneming en waarvoor geen rechtstreeks observeerbare bronnen bestaan die een waardering mogelijk maken. Deze financiële activa staan gewaardeerd aan hun historische aanschaffingswaarde. Op het einde van elke verslagperiode worden deze instrumenten onderworpen aan een bijzondere waardeverminderingstest.

Als gevolg van de reorganisatie van 1 januari 2014 beschikt de NMBS Groep niet langer over een representatief aantal genoteerde vastrentende effecten (obligaties). De NMBS Groep beschikt sindsdien niet langer over rechtstreeks waarneembare data op de markten, zoals gedefinieerd in paragraaf 81 en 82 van IFRS 13, om de schulden die op vrijwillige basis geclassificeerd werden als ‘tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat’ en de afgeleide financiële instrumenten die niet het voorwerp uitmaken van een CSA, te waarderen aan hun reële waarde. De reële waarden van deze instrumenten wordt bijgevolg vanaf 1 januari 2014 ingedeeld als niveau 3 van de waarderingshiërarchie onder IFRS 13. Op basis van periodieke marktbevragingen vormt de NMBS Groep zich een beeld van de kredietmarge die op haar van toepassing is ten opzichte van de financieringskost van de Belgische Staat en die haar toelaten een realistische inschatting te maken van de waarderingscurve voor deze instrumenten.

Wijzigingen in de financiële instrumenten van niveau 3	
EUR	
Activa	
Per 1 januari	76.325.600,47
Verwervingen	1.705,00
Overdrachten	-57.300.000,00
Betalingen	12.317.981,74
Inlastname via het netto-resultaat	-5.616.172,28
Bijzondere waardeverminderingverliezen via de overige elementen van het resultaat	0,00
Transferten tussen actief en passief	0,00
Overdracht naar een andere rubriek	0,00
Per 31 december	25.729.114,93
Verplichtingen	
Per 1 januari	134.316.157,07
Betalingen	-62.264.660,76
Inlastname via het netto-resultaat	2.038.187,74
Wijzigingen in de reële waarde via de overige elementen van het resultaat (eigen kredietrisico)	-1.715.639,47
Transferten tussen actief en passief	0,00
Per 31 december	72.374.044,58

De overdrachten betreffen de inbreng van de deelneming in Eurostar International Ltd in de nieuw opgerichte Eurostar Group. Voor meer informatie verwijzen wij naar toelichting 4.

Een stijging van de kredietmarge van NMBS Groep met 10 basis punten zou op het einde van de huidige verslagperiode geleid hebben tot een positieve verandering van het globale resultaat met 141.959,17 EUR (2021: 211.612,05 EUR) waarvan 227.143,02 EUR (2021: 376.571,79 EUR) via de niet gerealiseerde resultaten. Het verschil tussen beide bedragen is het resultaat

van de variatie in de afgeleide financiële instrumenten die niet het voorwerp uitmaken van een “CSA” en waarvoor de financieringskost van de NMBS Groep wordt gebruikt voor bepaling van de reële waarde.

Toelichting 3 - Significante inschattingen en beoordelingen

Het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met de IFRS-normen houdt in dat de NMBS Groep op een oordeelkundige wijze inschattingen en veronderstellingen moet toepassen die een invloed hebben op de toepassing van de waarderingregels evenals op de bedragen opgenomen als activa, verplichtingen, baten en lasten en die bij voorbaat een bepaalde mate van onzekerheid met zich meebrengen. Deze inschattingen zijn gebaseerd op ervaringen en veronderstellingen waarbij door de NMBS Groep wordt aangenomen dat ze redelijk zijn in de desbetreffende omstandigheden. Per definitie kunnen en zullen de uiteindelijke resultaten vaak afwijken van de gemaakte inschattingen. Herzieningen van de boekhoudkundige inschattingen worden opgenomen in de verslagperiode waarop de herzieningen betrekking hebben en op alle toekomstige betrokken verslagperiodes. Inschattingen en veronderstellingen hebben voornamelijk betrekking op de volgende domeinen:

3.1 Bijzondere waardeverminderingen op vaste activa

De realiseerbare waarde van elk actiefbestanddeel of CGU wordt bepaald hetzij als de hoogste waarde van de reële waarde van het actief of CGU minus de verkoopkosten, hetzij als de bedrijfswaarde van een actief of een CGU, indien deze hoger is. Deze berekeningen maken gebruik van inschattingen en veronderstellingen zoals disconteringsvoeten, groeipercentages, toekomstige kapitaalbehoeftes en toekomstige operationele resultaten.

Bepaalde materiële vaste activa van de NMBS Groep, evenals bepaalde vastgoedbeleggingen van de NMBS Groep (hoofdzakelijk terreinen) werden gewaardeerd aan reële waarde tijdens de overgang naar IFRS op 1 januari 2014. De materiële vaste activa worden onderworpen aan een test op bijzondere waardevermindervers verliezen indien er een indicatie is dat zij een bijzonder waardeverminderversverlies geleden hebben. Een bijzonder waardeverminderversverlies wordt geboekt indien de boekwaarde hoger is dan de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde van een terrein komt overeen met de reële waarde min de verkoopkosten. Indien de marktwaarde van een terrein hoger blijkt te zijn dan de boekwaarde, wordt een bijzonder waardeverminderversverlies teruggenomen op voorwaarde dat de boekwaarde niet hoger is dan de geherwaardeerde waarde op 1 januari 2014.

De Raad van Bestuur van de NMBS heeft beslist om elke 3 jaar een algemene test op bijzondere waardeverminderversverliezen op terreinen uit te voeren. Deze algemene test werd voor de eerste keer uitgevoerd in 2016 en dan in 2019 door de interne experts van vastgoedwaardering. In 2022 analyseerden deze experts de gronden die een indicatie van bijzonder waardeverminderversverlies vertoonden, evenals de gronden die deel uitmaakten van grote projecten en grote dossiers.

Wij verwijzen u naar Toelichting 6.1. Vaste activa

3.2 Reële waarde van afgeleide producten en andere financiële instrumenten

De reële waarde van financiële producten die niet verhandeld worden op een actieve markt (zoals de “over the counter” verhandelde afgeleide producten) is bepaald met behulp van waarderingstechnieken. De NMBS Groep kiest methodes en weerhoudt veronderstellingen die haar het meest aangepast lijken, zich voornamelijk steunend op de bestaande marktomstandigheden bij het einde van elke verslagperiode.

De NMBS Groep waardeert :

- de vastrentende effecten en rentedragende financiële activa die niet verhandeld worden op een actieve markt aan de hand van de methode van de verdisconteerde kasstromen;
- de overige, niet-rentedragende financiële activa aan hun historische kostprijs en onderwerpt deze op het einde van elke verslagperiode aan een bijzondere waardeverminderingstest;
- de afgeleide financiële instrumenten aan de hand van de methode van de verdisconteerde kasstromen, aangevuld met waarderingmodellen voor opties;
- de financiële schulden aan de hand van de methode van de verdisconteerde kasstromen.

De waardering van de individuele afgeleide financiële instrumenten wordt gecorrigeerd voor het, eventuele kredietrisico dat bestaat op het niveau van de tegenpartij, rekening houdende met alle instrumenten afgesloten met deze tegenpartij en met de verstrekte en/of ontvangen waarborgen. Deze correctie wordt berekend rekening houdende met de gemiddelde resterende looptijd van de instrumenten en de kredietwaardigheid van de tegenpartij.

Voor het bepalen van de toekomstige kasstromen baseert de NMBS Groep zich op de termijnkoersen voor interestvoeten afgeleid van de rentecurve (Euribor, ...) voor de relevante deviezen en termijnen.

Voor de bepaling van de verdisconteringsvoeten wordt gekeken naar het type van het te waarderen instrument, de resterende looptijd en de munt waarin het instrument wordt uitgegeven. De NMBS Groep hanteert de volgende verdisconteringsvoeten ;

- de risico-neutrale rentecurve (€STR, FED Funds, ...) voor het waarderen van de afgeleide financiële instrumenten die het voorwerp uitmaken van een “CSA”;
- de risico-neutrale rentecurve verhoogd met een sector of tegenpartij specifieke kredietmarge voor het waarderen van vastrentende vorderingen die niet verhandeld worden op een actieve markt;
- de OLO rentecurve verhoogd met een kredietmarge eigen aan de NMBS Groep voor het waarderen van de financiële schulden en de afgeleide financiële instrumenten die niet het voorwerp uitmaken van een “CSA”.

Wij verwijzen naar toelichting 2.2.2. voor de sensitiviteitsanalyses van de kasstromen en de reële waarde van de financiële instrumenten aan het interestvoetrisico.

3.3 Personeelsbeloningen

De schuld voor personeelsbeloningen is op actuariële basis vastgesteld waarbij er gebruik gemaakt wordt van een aantal financiële en demografische veronderstellingen. Elke wijziging van de toegepaste veronderstellingen heeft een impact op deze schuld. Een belangrijke veronderstelling, met een grote impact op de schuld, is de verdisconteringsvoet. Bij elke balansdatum wordt deze verdisconteringsvoet door de NMBS Groep vastgelegd op basis van het marktrendement op balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties, dewelke een gelijkaardige looptijd hebben als de verplichtingen. De voornaamste andere veronderstellingen zijn gebaseerd op marktgegevens of geven de best mogelijke inschatting van de NMBS Groep weer.

3.4 Reële waarde verminderd met de verkoopkosten van vaste activa aangehouden voor verkoop

De vaste activa aangehouden voor verkoop worden gewaardeerd aan de laagste waarde van hun boekwaarde en hun reële waarde verminderd met de verkoopkosten. De reële waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van toekomstige kasstromen. Deze berekeningen gebruiken schattingen en veronderstellingen betreffende groeipercentages, verdisconteringsvoeten en toekomstige kasstromen.

3.5 Gebruiksduur van materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan voornamelijk uit rollend spoorwagematerieel, spoorweginfrastructuur en stations. Afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode vanaf de datum van ingebruikname en dit over de verwachte economische gebruiksduur. De verwachte economische gebruiksduur van een actief wordt door de directie bepaald naargelang de periode gedurende dewelke een actief naar verwachting voor de NMBS Groep beschikbaar is voor gebruik. De verwachte gebruiksduur houdt rekening met het verwachte gebruik van het actief door de NMBS Groep, de verwachte fysieke slijtage die afhangt van operationele factoren zoals het onderhoudsprogramma, de technische of economische veroudering en de juridische of soortgelijke beperkingen (bijvoorbeeld de looptijd van financiële leases). Voor meer informatie aangaande de verwachte gebruiksduur van de materiële vaste activa verwijzen we naar toelichting 1.5. De werkelijke gebruiksduur kan omwille van verschillende factoren afwijken, wat kan leiden tot een kortere of langere gebruiksduur. Indien de geschatte gebruiksduur niet correct lijkt, of indien de omstandigheden op een dusdanige wijze veranderen dat de geschatte gebruiksduur dient herzien te worden, kan er een bijzonder waardeverminderingverlies of een verhoogde of verlaagde afschrijvingskost opgenomen worden in de toekomstige periodes. De gebruiksduur wordt periodiek nagekeken en indien nodig toekomstgericht aangepast.

In 2022 voerde de NMBS een herziening uit van de gebruiksduur van het rollend materieel, wat leidde tot een vermindering van de afschrijvingslast (netto-impact van de verlenging en verkorting van de looptijd). In het kader van dezelfde oefening werden bijzondere waardeverminderingverliezen geïdentificeerd op bepaalde soorten gedeeltelijk gesubsidieerd rollend materieel.

Deze wijzigingen in de boekhoudkundige ramingen van het rollend materieel zijn het gevolg van nieuwe informatie en nieuwe ontwikkelingen, met name het ECTS-systeem dat binnenkort verplicht zal worden met als gevolg dat bepaalde locomotieven niet meer kunnen worden gebruikt.

3.6 Uitgestelde belastingen: recupereerbaarheid van uitgestelde belastingvorderingen

De uitgestelde belastingvorderingen worden slechts opgenomen voor verrekening van de tijdelijke verschillen en de overdraagbare verliezen als het waarschijnlijk is dat belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die kunnen worden aangewend om die verschillen en verliezen te compenseren en als de fiscale verliezen beschikbaar zullen blijven, rekening houdend met hun oorsprong, de periode waarin ze voorkomen, en hun conformiteit met de wetgeving met betrekking tot hun recupereerbaarheid. De capaciteit van de NMBS Groep om de uitgestelde belastingvorderingen te recupereren wordt beoordeeld aan de hand van een analyse die onder meer gebaseerd is op ondernemingsplannen, op onvoorziene omstandigheden verbonden aan de economische conjunctuur en op onzekerheden van de markten waarop de NMBS Groep actief is. Gezien de verschillende onzekerheden zoals hierboven omschreven, heeft de NMBS Groep zich in haar analyse gebaseerd op een tijdshorizon van drie jaar. De onderliggende veronderstellingen van deze analyse worden jaarlijks herzien.

3.7 Voorzieningen

De NMBS-groep legt voorzieningen aan wanneer er een wettelijke of feitelijke verplichting jegens een derde partij die zal resulteren in een uitstroom van middelen en die op een betrouwbare basis kan worden geschat. De geboekte bedragen zijn gebaseerd op de best mogelijke schatting van de analyses die worden uitgevoerd bij het afsluiten van de rekeningen.

Voorziening voor bodemsanering

Zijn gedekt door de voorziening voor bodemsanering: de kosten die de NMBS Groep juridisch gezien of met het oog op haar algemeen beleid moet dragen om bodemattesten te leveren of om de saneringsverplichtingen na te komen. Deze voorziening

wordt uitgesplit naar aard van uitgaven en per terrein en wordt berekend op basis van technieken die gebruikt worden voor de sanering van het milieu en op basis van de best mogelijke ramingen van de NMBS Groep in termen van verplichte kosten en timing van de realisatie.

Voorziening voor juridische geschillen

De voorziening voor juridische geschillen komt overeen met de contante waarde van de beste schatting van de uitstroom van middelen die economische voordelen met zich meebrengen als gevolg van juridische geschillen aangespannen tegen de NMBS Groep. Ze wordt aangepast op de afsluitingsdatum op basis van een herschatting door de juridische dienst van de NMBS Groep van de risico's gelopen in het kader van lopende geschillen en van de geactualiseerde waarde van de verwachte toekomstige stromen volgens de IRS-curve.

Toelichting 4 - Consolidatiekring van de NMBS Groep

De dochterondernemingen van de NMBS Groep zijn de volgende:

	Quotum van de Groep in het stemrecht in %		Quotum in het stemrecht voor de houders van deelnemingen die geen controle uitoefenen in de stemrechten in %		Netto (geconsolideerd) resultaat toegewezen aan de houders van de deelnemingen die geen controle uitoefenen		Situering van de maatschappelijke zetel	Ondernemings- of BTW-nummer
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021		
De Leeuw e II	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0476.491.021
Publifer	-	100,00	-	0,00	-	0,00	Brussel	BE 0402.695.993
Railtour	-	100,00	-	0,00	-	0,00	Brussel	BE 0402.698.765
Train World	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0632.739.017
YPTO	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0821.220.410

Op 25 februari 2022, heeft de NMBS de fusie door opslorping doorgevoerd voor haar dochteronderneming **Railtour** met boekhoudkundige en fiscale inwerkingtreding op 1 januari 2022. Op 1 juli 2022, heeft de NMBS de fusie door opslorping doorgevoerd voor haar dochteronderneming **Publifer** met boekhoudkundige en fiscale inwerkingtreding op 1 januari 2022.

De ondernemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode zijn de volgende:

	Quotum in het stemrecht in % op		Quotum in het stemrecht van de houders van de deelnemingen die geen controle uitoefenen in de stemrechten in %		Netto (geconsolideerd) resultaat toegewezen aan de houders van de deelnemingen die geen controle uitoefenen		Situering van de maatschappelijke zetel	Ondernemings- of BTW-nummer
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021		
Belgian Mobility Card (*)	25,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0822.658.483
BeNe Rail International	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0479.863.354
Eurofima Joint-Stock Cie (Zwitsers recht)	9,80	9,80	0,00	0,00	0,00	0,00	Bazel	-
Eurostar group	18,50	-	0,00	-	0,00	-		BE 0784.617.657
K. EUR Development	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Antwerpen	BE 0651.617.195
Optimobil Belgium	24,01	24,01	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0471.868.277
Railteam (Nederlands recht)	10,00	10,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Amsterdam	NL 818547182B01
Terminal Athus	25,42	25,42	0,00	0,00	0,00	0,00	Athus	BE 0419.149.074
Thalys International	-	30,00	-	0,00	-	0,00	Brussel	BE 0455.370.557
THI Factory	-	40,00	-	0,00	-	0,00	Brussel	BE 0541.696.005
HR Rail (**)	20,00	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0541.691.352
Wetenschapspark Leuven Noord	33,33	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	Leuven	BE 0759.838.315

(*) 18,60% van het kapitaal aangehouden, maar 25% stemrechten (unanieme stemming). De vermogensmutatiemethode houdt rekening met het deelnemingspercentage van 18,60%.

(**) 49% van het kapitaal aangehouden maar 20% van de stemrechten door een aandeelhoudersovereenkomst. De vermogensmutatiemethode houdt rekening met het deelnemingspercentage van 49%

Op 1 maart 2022 fusioneerde **Thalys International** met THI Factory. Op 11 april 2022 heeft de NMBS haar belang van 40% in **THI Factory** ingebracht in **Eurostar Group**, een Belgische vennootschap opgericht op 7 april 2022. Tijdens deze oprichting heeft de NMBS haar belang van 5% in Eurostar International Ltd ingebracht. Na deze operaties bezit de NMBS 18,5% van de aandelen van deze holding. Doordat de NMBS een aanzienlijke invloed op Eurostar Group uitoefent (geassocieerde onderneming), wordt die opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode op basis van haar geconsolideerde rekeningen. De NMBS Groep verwerkt een invloed van betekenis in Eurostar Group krachtens IAS 28§6:

- NMBS is vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur van Eurostar Group
- Ze neemt deel aan beslissingen met betrekking tot dividenden en andere uitkeringen
- Als aandeelhouder heeft het verplichtingen om essentiële technische informatie te verstrekken.

Opmerking : Eurofima, aangehouden voor 9,80% door de NMBS, wordt opgenomen volgens vermogensmutatiemethode in de geconsolideerde rekeningen van de NMBS Groep daar de NMBS er een aanzienlijke invloed op uitoefent krachtens standaard IAS 28 §6.

Toelichting 5 - Immateriële activa

5.1 Immateriële activa

EUR	31/12/2022	31/12/2021
Goodwill	0,00	849.215,56
Immateriële activa - overige - intern gegenereerd	239.543.596,72	235.205.335,77
Immateriële activa - overige - verworven van derden	22.181,25	157.180,91
Netto boekwaarde op	239.565.777,97	236.211.732,24

Waarvan :

EUR	31/12/2022	31/12/2021
NMBS	239.565.777,97	236.076.732,58
Dochterondernemingen	0,00	134.999,66
Netto boekwaarde	239.565.777,97	236.211.732,24

5.1.1. Immateriële activa – goodwill

	Goodwill - integrale consolidatie	Totaal
Netto boekwaarde per 1 januari 2022	849.215,56	849.215,56
Wijziging	-849.215,56	-849.215,56
Netto boekwaarde per 31 december 2022	0,00	0,00

De variatie van -849.215,56 wordt verklaard door het verdwijnen van de dochterondernemingen Publifer en Railtour uit de consolidatiekring.

5.1.2. Immateriële activa – overige

	Intern gegenereerd		Totaal	Verworven van derden		Totaal
	Software	Overige		Software	Overige	
Netto boekwaarde per 1 januari 2021	228.383.012,63	0,00	228.383.012,63	222.040,61	413.982,47	636.023,08
Individuele aanschaffingen	26.232.975,68		26.232.975,68			0,00
Zelf geproduceerde activa	52.331.375,25		52.331.375,25			0,00
Overdrachten			0,00		-6.825,00	-6.825,00
Overboekingen naar:						
andere categorie binnen deze rubriek	203.416,91		203.416,91	-8.491,11	-194.925,80	-203.416,91
overige overboekingen			0,00		10.881,00	10.881,00
Afschrijvingen tijdens het boekjaar	-71.945.444,70		-71.945.444,70	-78.549,84	-200.931,42	-279.481,26
Netto boekwaarde per 31 december 2021	235.205.335,77	0,00	235.205.335,77	134.999,66	22.181,25	157.180,91
Netto boekwaarde per 1 januari 2022	235.205.335,77	0,00	235.205.335,77	134.999,66	22.181,25	157.180,91
Individuele aanschaffingen	30.570.856,93		30.570.856,93			0,00
Zelf geproduceerde activa	49.845.677,83		49.845.677,83			0,00
Overdrachten			0,00		-8.645,00	-8.645,00
Overboekingen naar:						
andere categorie binnen deze rubriek	134.999,66		134.999,66	-134.999,66		-134.999,66
overige overboekingen			0,00		8.645,00	8.645,00
Afschrijvingen tijdens het boekjaar	-76.213.273,47		-76.213.273,47			0,00
Netto boekwaarde per 31 december 2022	239.543.596,72	0,00	239.543.596,72	0,00	22.181,25	22.181,25

De overige overdrachten van immateriële activa per 31 december 2022 (8.645,00 EUR) hebben betrekking op groenestroomcertificaten verkregen door de NMBS in ruil voor de installatie van zonnepanelen. In 2022, 133 groenestroomcertificaten van een boekwaarde van 8.645,00 EUR werden verkocht.

EUR	Développé en interne			Acquis de tiers		
	Logiciels	Autres	Total	Logiciels	Autres	Total
Per 31 december 2021						
Aanschaffingsw aarde	771.686.459,56		771.686.459,56	6.389.030,86	1.818.529,04	8.207.559,90
Geaccumuleerde afschrijvingen	-525.666.665,17		-525.666.665,17	-6.254.031,20	-1.796.347,79	-8.050.378,99
Geaccumuleerde bijzondere w aardeverminderingverliezen	-10.814.458,62		-10.814.458,62			0,00
Netto boekwaarde per 31 december 2021	235.205.335,77	0,00	235.205.335,77	134.999,66	22.181,25	157.180,91
Per 31 december 2022						
Aanschaffingsw aarde	849.165.806,48		849.165.806,48	1.191.801,52	22.181,25	1.213.982,77
Geaccumuleerde afschrijvingen	-598.899.291,37		-598.899.291,37	-1.191.801,52		-1.191.801,52
Geaccumuleerde bijzondere w aardeverminderingverliezen	-10.722.918,39		-10.722.918,39			0,00
Netto boekwaarde per 31 december 2022	239.543.596,72	0,00	239.543.596,72	0,00	22.181,25	22.181,25

De NMBS Groep heeft geen immateriële activa met onbepaalde gebruiksduur.

5.1.3. Immateriële activa – financiële leases

	Software	Totaal in financiële lease
Per 31 december 2021		
Aanschaffingsw aarde	1.059.956,16	1.059.956,16
Geaccumuleerde afschrijvingen	-1.059.956,16	-1.059.956,16
Netto boekwaarde per 31 december 2021	0,00	0,00
Per 31 december 2022		
Aanschaffingsw aarde	0,00	0,00
Geaccumuleerde afschrijvingen	0,00	0,00
Netto boekwaarde per 31 december 2022	0,00	0,00

De software aangehouden als financiële leases in 2021 betreft de dochteronderneming YPTO

5.1.4. Bijkomende informatie aangaande immateriële activa

Boekwaarde van immateriële activa	31/12/2022	31/12/2021
Verw orven dankzij subsidies		
Software - intern gegenereerd	234.424.086,05	229.898.926,30
Totaal	234.424.086,05	229.898.926,30

Op 31 december 2022 is 97,9 % van de immateriële activa van de NMBS Groep gesubsidieerd en betreft uitsluitend de NMBS. De waarde van de immateriële activa die nog niet klaar zijn voor hun beoogde gebruik, bedraagt 69.532.728,72 EUR waarvan 67.934.621,59 EUR gesubsidieerd per 31 décembre 2022 (98.612.800,77 EUR waarvan 96.498.400,49 EUR gesubsidieerd per 31 december 2021).

Toelichting 6 - Materiële vaste activa

6.1 Materiële vaste activa

EUR	Terreinen	Gebouwen	Spoorweg- infrastructuur	Rollend spoorweg- materiaal	Installaties en diverse uitrustingen	Vaste activa in aanbouw	Totaal
Netto boekwaarde per 1 januari 2021	794.054.246,29	1.278.991.739,59	107.176.784,18	3.398.102.087,76	400.235.917,03	1.320.995.960,88	7.299.556.735,73
Individuele aanschaffingen	214.360,06	829.241,31		534.655,84	1.121.067,19	553.557.870,72	556.257.195,12
Aanschaffingen - financial lease	94.187,40	-235.085,83			1.378.733,33		1.237.834,90
Zelf geproduceerde activa						124.726.821,72	124.726.821,72
Financieringskosten						103.840,14	103.840,14
Overdrachten	149.962,37	-200.302,19			-69.786,36	-133.735,68	-253.861,86
Overboekingen naar:							
activa aangehouden voor verkoop	-16.461.943,28	-7.929.541,99	0,00	-975.031,47	-746.960,56	-35.229,20	-26.148.706,50
andere categorie binnen deze rubriek	2.622.100,14	77.466.073,78	16.207.729,10	205.077.879,89	75.739.443,25	-377.113.226,16	0,00
van/naar vastgoedbeleggingen	-61.070,07	-91.467.517,00			16.818,45	-243.709,36	-91.755.477,98
naar/van Handelsvorderingen en overige debiteuren	-114.569,13					-43.378,29	-157.947,42
van/naar voorraden					6.314,90		6.314,90
Bijzondere w waardevermindingsverliezen	757.743,91						757.743,91
Terugnname bijzondere w waardevermindingsverliezen							0,00
Afschrijvingen	-559.202,45	-64.997.592,80	-6.448.673,73	-280.779.036,12	-47.992.708,79		-400.777.213,89
Netto boekwaarde per 31 december 2021	780.695.815,24	1.192.457.014,87	116.935.839,55	3.321.960.555,90	429.688.838,44	1.621.815.214,77	7.463.553.278,77
Netto boekwaarde per 1 januari 2022	780.695.815,24	1.192.457.014,87	116.935.839,55	3.321.960.555,90	429.688.838,44	1.621.815.214,77	7.463.553.278,77
Individuele aanschaffingen	2.315.905,17				106.635,78	595.890.195,83	598.312.736,78
Aanschaffingen - financial lease	94.187,40				2.007.719,17		2.101.906,57
Zelf geproduceerde activa						110.189.223,55	110.189.223,55
Financieringskosten						59.518,93	59.518,93
Overdrachten					-4.796.292,46		-4.796.292,46
Overboekingen naar:							
activa aangehouden voor verkoop	-9.912.806,52	-4.253.747,92	0,00	-1.354.610,12	-3.021.324,65	-238.345,54	-18.780.834,75
andere categorie binnen deze rubriek	1.789.843,18	93.781.082,83	20.244.124,56	560.150.548,99	82.940.636,53	-758.906.236,09	0,00
van/naar vastgoedbeleggingen	-17.046.910,33	-703.487,49			-103.666,78	-1.130.313,12	-18.984.377,72
naar/van Handelsvorderingen en overige debiteuren	-189.866,27						-189.866,27
Bijzondere w waardevermindingsverliezen	-816.710,73	-504.694,57		-88.717.681,11			-90.039.086,41
Afschrijvingen		-68.332.271,38	-6.775.636,59	-272.601.376,35	-48.716.240,66		-396.425.524,98
Afgeboekt (buitengebruikgesteld)	0,00	-235.085,83	0,00	0,00	1.084,98		-234.000,85
Netto boekwaarde per 31 december 2022	756.929.457,14	1.212.208.810,51	130.404.327,52	3.519.437.437,31	458.107.390,35	1.567.679.258,33	7.644.766.681,16

Op 31 december 2022, omvatten de **aanschaffingen via financiële lease** de nieuwe leasecontracten afgesloten in 2022. Zie ook toelichtingen 6.2 en 21.2. Financiële schulden.

Op 31 december 2022 hebben de **individuele aanschaffingen (geproduceerde vaste activa inbegrepen)** van 708.501.960,33 EUR hoofdzakelijk betrekking op de NMBS en omvatten, met name, de investeringen in rollend materieel voor 437.270.204,95 EUR, de investeringen in het onthaal (waarvan de voortzetting van de werken PSPI en de grote werven (Mechelen, Gent-Sint-Pieters, Bergen, Kortrijk) zoals ook de verschillende ontwikkelingsprojecten) voor 182.611.804,14 EUR en de investeringen in de werkplaatsen voor 60.367.826,17 EUR.

De **overdrachten** naar Vastgoedbeleggingen (-18.984.377,72 EUR) hebben voornamelijk betrekking op terreinen van de NMBS die niet meer van nut zijn voor haar opdracht van openbare dienst op 31 december 2022 en die zij in de komende 10 jaar wil verkopen.

Zoals vermeld in toelichting 3, heeft de NMBS de gebruiksduur van het rollend materieel in 2022 herzien. Deze oefening leidde tot een vermindering van de afschrijvingslast (netto-impact van de verlenging en verkorting van de looptijden) met 23.900.000 EUR (inclusief 1.300.000 € voor niet-gesubsidieerd materieel. Zie toelichting 25.1). In het kader van dezelfde oefening werden waardevermindingsverliezen van 85.117.878,73 EUR vastgesteld op bepaalde soorten rollend materieel (waarvan 52.622.602,94 EUR betrekking heeft op niet-gesubsidieerd rollend materieel. Zie toelichting 25.1).

In 2022 analyseerden de interne experts van vastgoedwaardering de gronden die een indicatie van bijzonder waardevermindingsverlies vertoonden, evenals de gronden die deel uitmaken van de grote projecten. De analyse leidde tot een netto waardevermindingsverlies van 213.462,49 EUR (waardevermindingsverliezen als gevolg van wijzigingen in de regelgeving en terugnames van waardevermindingsverliezen als gevolg van marktontwikkelingen of betere waardering als gevolg van nieuwe instrumenten).

Globaal zijn de activa van de NMBS verdeeld in zes kasstroom genererende eenheden waarvan de realiseerbare waarde overeenkomt met de verdisconteerde waarde van de toekomstige kasstromen bepaald in het 10-jarenplan dat in december 2022 door de beheersorganen van de NMBS werd gevalideerd. De gebruikte disconteringsvoet is 5,9% voor de openbare dienst activiteiten en 6,1% voor de rest. De langetermijngroei toegepast op eindwaarden is 1%. De vergelijking van deze waarden met de boekwaarden geeft niet aan dat er een bijzondere waardevermindering moet worden verantwoord. Om de boekwaarden te bepalen die onderworpen zijn aan de test op bijzondere waardevermindingsverliezen houden we rekening met de kapitaalsubsidies die toegewezen zijn aan activa die verband houden met kasstroom genererende eenheden die deel uitmaken van de openbare dienst activiteiten.

EUR	Terreinen	Gebouwen	Spoorweg- infrastructuur	Rollend spoorweg- materiaal	Installaties en diverse uitrustingen	Vaste activa in aanbouw	Totaal
Per 31 december 2021							
Aanschaffingswaarde	842.295.465,40	2.139.524.443,16	235.285.326,54	7.149.369.312,11	915.860.984,63	1.621.815.214,77	12.904.150.746,61
Geaccumuleerde afschrijvingen		-934.416.481,07	-101.873.989,16	-3.816.855.190,37	-481.735.451,27		-5.334.881.111,87
Geaccumuleerde bijzondere waardevermindingsverliezen	-61.599.650,16	-12.650.947,22	-16.475.497,83	-10.553.565,84	-4.436.694,92		-105.716.355,97
Netto boekwaarde per 31 december 2021	780.695.815,24	1.192.457.014,87	116.935.839,55	3.321.960.555,90	429.688.838,44	1.621.815.214,77	7.463.553.278,77
Per 31 december 2022							
Aanschaffingswaarde	813.279.500,02	2.211.481.956,20	252.043.957,51	7.581.821.022,07	948.746.720,79	1.567.679.258,33	13.375.052.414,92
Geaccumuleerde afschrijvingen		-986.901.703,94	-105.819.942,29	-3.978.241.456,68	-486.251.801,60		-5.557.214.904,51
Geaccumuleerde bijzondere waardevermindingsverliezen	-56.350.042,88	-12.371.441,75	-15.819.687,70	-84.142.129,08	-4.387.528,84		-173.070.829,25
Netto boekwaarde per 31 december 2022	756.929.457,14	1.212.208.810,51	130.404.327,52	3.519.437.437,31	458.107.390,35	1.567.679.258,33	7.644.766.681,16

Waarvan :

	31/12/2022	31/12/2021
NMBS	7.638.815.706,85	7.449.409.815,89
Dochterondernemingen	5.950.974,31	14.143.462,88
Netto boekwaarde	7.644.766.681,16	7.463.553.278,77

Op 31 december 2022 vertegenwoordigt de NMBS 99,9 % van de totale materiële vaste activa van de NMBS Groep.

Het activeringspercentage dat is toegepast bij het bepalen van het bedrag van de financieringskosten dat voor activering als materiële vaste activa in aanmerking komt, bedraagt 1,57 % in het jaar 2022 en 1,74 % in het jaar 2021.

Behalve de terreinen waarvoor er elke 3 jaar een impairment test gerealiseerd wordt en de Grote projecten rond de stations waarbij er getest wordt of er veranderingen hebben plaatsgevonden in de masterplannen, worden de overige materiële vaste activa grotendeels gesubsidieerd zoals de onderstaande tabel aantoont:

	Boekwaarde (*)	Gesubsidieerd gedeelte	%
Gebouwen	1.211.461.080,80	1.135.672.520,07	94%
Spoorweginfrastructuur	130.404.327,52	123.147.499,37	94%
Rollend spoorwegmateriaal	3.519.437.437,31	3.364.297.413,14	96%
Installaties en diverse uitrustingen	458.107.390,35	435.052.655,53	95%
Vaste activa in aanbouw	1.567.679.258,33	1.562.029.919,63	100%
Totaal	6.887.089.494,31	6.620.200.007,74	96%

(*) behalve de nettoboekwaarde van de Grote projecten

6.2 Materiële vaste activa : ‘Right-of-use assets’

De NMBS Groep past de standaard IFRS 16 toe sinds 1 januari 2019 in de boekhouding van de leasingnemers. Alle huur waarvan de looptijd langer is dan 1 jaar en waarvan de onderliggende waarde van het goed hoger is dan 5.000 EUR worden erkend op de IFRS-balans: een activa in overeenkomst met het recht om het goed te gebruiken en een passiva in overeenkomst met de actuele waarde van de huur te betalen in de toekomst. De ‘right-of-use assets’ worden afgeschreven over de looptijd van het overeenkomstige huurcontract of van de component indien de economische duur van deze korter is. Ze betreffen: erfpachtovereenkomsten voor gebouwen, een huurcontract van rollend materieel, huurcontracten van gebouwen, van bedrijfswagens, van andere activa waarvan reclameborden. We verwijzen ook naar toelichting 21.2 Financiële schulden.

De NMBS Groep heeft de volgende materiële vaste activa, opgenomen in het totaal van de materiële vaste activa, in het kader van financiële leaseovereenkomsten:

EUR	Terreinen	Gebouwen	Installaties en diverse uitrustingen	Rollend spoorwegmateriaal	Totaal
Per 31 december 2021					
Aanschaffingswaarde	62.791,60	32.098.468,92	12.497.141,02	30.371.045,57	75.029.447,11
Geaccumuleerde afschrijvingen		-9.592.285,79	-6.007.088,48	-15.637.923,92	-31.237.298,19
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen	-31.395,80	-5.959.691,46			-5.991.087,26
Netto boekwaarde per 31 december 2021	31.395,80	16.546.491,67	6.490.052,54	14.733.121,65	37.801.061,66
Per 31 december 2022					
Aanschaffingswaarde	156.979,00	31.582.586,15	8.594.610,52	30.371.045,57	70.705.221,24
Geaccumuleerde afschrijvingen		-11.554.305,57	-4.565.514,68	-20.933.103,78	-37.052.924,03
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen	-62.791,60	-5.959.691,46			-6.022.483,06
Netto boekwaarde per 31 december 2022	94.187,40	14.068.589,12	4.029.095,84	9.437.941,79	27.629.814,15

De tabel hieronder geeft de evolutie weer van de activa in financiële lease :

	Terreinen	Gebouwen	Installaties en diverse uitrustingen	Rollend spoorwegmateriaal	Totaal
Per 31/12/2021	31.395,80	16.546.491,67	6.490.052,54	14.733.121,65	37.801.061,66
Panelen Publifer			-2.814.169,07		-2.814.169,07
Nieuwe lease contracten	94.187,40		2.007.719,17		2.101.906,57
Vroegtijdige beëindiging van lease contracten		-235.085,83	-32.599,93		-267.685,76
Geboekte afschrijvingen	-31.395,80	-2.242.816,72	-1.621.906,87	-5.295.179,86	-9.191.299,25
Per 31/12/2022	94.187,40	14.068.589,12	4.029.095,84	9.437.941,79	27.629.814,15

6.3 Bijkomende informatie aangaande materiële vaste activa

Boekwaarde materiële vaste activa	31/12/2022	31/12/2021
Waarvan de eigendom		
als zakelijk onderpand werd gegeven voor schulden	1.416.308.853,47	1.539.916.647,67
Totaal	1.416.308.853,47	1.539.916.647,67

De materiële vaste activa gegeven als zakelijk onderpand voor schulden worden aangehouden door de NMBS. Ze omvatten hoofdzakelijk rollend materieel (1.364.045.552,65 EUR in 2022 en 1.488.546.387,06 EUR in 2021) en in mindere mate de administratieve gebouwen (52.263.300,82 EUR in 2022 en 51.370.260,61 EUR in 2021).

Boekwaarde materiële vaste activa	31/12/2022	31/12/2021
Verworven via overheidssubsidies		
Terreinen	45.147.508,67	45.020.111,42
Gebouwen	1.135.672.520,07	1.112.853.426,00
Spoorweginfrastructuur	123.147.499,37	109.280.896,33
Rollend spoorweginfrastructuur	3.364.297.413,14	3.087.164.238,97
Installaties en diverse uitrustingen	435.052.655,53	397.147.765,58
Vaste activa in aanbouw	1.562.029.919,63	1.612.327.484,65
Totaal	6.665.347.516,41	6.363.793.922,95

Op 31 december 2022 zijn 87,2 % (85,2 % in 2021) van de materiële vaste activa gesubsidieerd en betreffen uitsluitend de NMBS.

Toelichting 7 - Vastgoedbeleggingen

7.1 Vastgoedbeleggingen

EUR	Terreinen	Gebouwen	Totaal
Netto boekwaarde per 1 januari 2021	303.531.516,61	133.273.229,77	436.804.746,38
Aanschaffingen	139.833,39	-1.009.131,35	-869.297,96
Zelf geproduceerde activa		5.400,00	5.400,00
Overdrachten	-0,02	-9.338,95	-9.338,97
Overboekingen :			
naar/van activa aangehouden voor verkoop	-2.108.433,24	-1.442.671,96	-3.551.105,20
naar/van materiële vaste activa	60.905,46	91.694.572,52	91.755.477,98
andere categorie binnen deze rubriek	37.184,03	-37.184,03	0,00
Bijzondere w aardevermindingsverliezen	-78.769,95		-78.769,95
Afschrijvingen tijdens de periode		-12.636.338,07	-12.636.338,07
Netto boekwaarde per 31 december 2021	301.582.236,28	209.838.537,93	511.420.774,21
Netto boekwaarde per 1 januari 2022	301.582.236,28	209.838.537,93	511.420.774,21
Aanschaffingen	192.851,10	228.112,82	420.963,92
Zelf geproduceerde activa		4.159,18	4.159,18
Overdrachten		-4.336,01	-4.336,01
Overboekingen :			
naar/van activa aangehouden voor verkoop	-4.256.922,74	-2.810.099,57	-7.067.022,31
naar/van materiële vaste activa	17.046.910,33	1.937.467,39	18.984.377,72
naar/van handelsvorderingen en overige debiteuren	-2.070,49		-2.070,49
overige overboekingen			0,00
Bijzondere w aardevermindingsverliezen	-13.604.830,28		-13.604.830,28
Afschrijvingen tijdens de periode		-12.460.073,26	-12.460.073,26
Netto boekwaarde per 31 december 2022	300.958.174,20	196.733.768,48	497.691.942,68

De **overdrachten** in 2022 van 18.984.377,72 EUR afkomstig van de materiële vaste activa hebben uitsluitend betrekking op de NMBS (zie Toelichting 6.1. Materiële vaste activa).

EUR	Terreinen	Gebouwen	Totaal
Per 31 december 2021			
Aanschaffingsw aarde	362.719.123,80	440.644.784,99	803.363.908,79
Geaccumuleerde afschrijvingen		-226.762.819,65	-226.762.819,65
Geaccumuleerde bijzondere w aardevermindingsverliezen	-61.136.887,52	-4.043.427,41	-65.180.314,93
Netto boekwaarde per 31 december 2021	301.582.236,28	209.838.537,93	511.420.774,21
Per 31 december 2022			
Aanschaffingsw aarde	368.927.799,34	432.237.653,37	801.165.452,71
Geaccumuleerde afschrijvingen		-230.676.257,44	-230.676.257,44
Geaccumuleerde bijzondere w aardevermindingsverliezen	-67.969.625,14	-4.827.627,45	-72.797.252,59
Netto boekwaarde per 31 december 2022	300.958.174,20	196.733.768,48	497.691.942,68

Op 31 december 2022 worden 99,9 % van de vastgoedbeleggingen aangehouden door de NMBS (497.169.653,70 EUR op een totaal van 497.691.942,68 EUR).

7.2 Bijkomende informatie aangaande vastgoedbeleggingen

Er zijn geen vastgoedbeleggingen waarvan het eigendom als zakelijk onderpand voor de schulden gegeven worden.

Boekhoudwaarde van de vastgoedbeleggingen	31/12/2022	31/12/2021
Verw orven via overheidssubsidies		
Terreinen	750.306,42	1.178.968,92
Gebouw en	166.265.930,74	178.583.298,03
Totaal	167.016.237,16	179.762.266,95

Op 31 december 2022 zijn 33,6 % van de vastgoedbeleggingen gesubsidieerd en betreffen uitsluitend de NMBS.

De huurinkomsten en operationele kosten geboekt in het resultaat van de NMBS Groep zijn de volgende:

Opgenomen in het netto-resultaat van de verslagperiode eindigend op	31/12/2022	31/12/2021
Huurinkomsten	24.863.293,00	20.275.481,00
Direct toew ijsbare operationele kosten	16.391.506,00	16.088.740,00

De vastgoedbeleggingen van de NMBS Groep bevatten terreinen en gebouwen die volledig of gedeeltelijk verhuurd zijn in het raam van operationele leaseovereenkomsten:

	31/12/2022			31/12/2021		
	Terreinen	Gebouwen en uitrustingen van terreinen	Totaal	Terreinen	Gebouwen en uitrustingen van terreinen	Totaal
Aanschaffingskosten	234.827.333,82	316.760.610,87	551.587.944,69	226.043.869,84	305.050.727,59	531.094.597,43
Geaccumuleerde afschrijvingen per 1 januari	-32.404.897,74	-168.847.422,00	-201.252.319,74	-28.183.437,52	-159.838.538,86	-188.021.976,38
Afschrijvingen tijdens het boekjaar		-9.220.794,67	-9.220.794,67		-9.318.578,80	-9.318.578,80
Netto boekwaarde per 31 december	202.422.436,08	138.692.394,20	341.114.830,28	197.860.432,32	135.893.609,93	333.754.042,25

Reële waarde van vastgoedbeleggingen

De reële waarde van de terreinen (als aanvullende informatie) werd bepaald volgens twee belangrijke methoden. De terreinen rondom de stations en waarvoor er ontwikkelingsprojecten bestaan werden gewaardeerd ofwel op basis van een vergelijkbare marktwaarden ofwel op basis van de toekomstige geschatte verdisconteerde kasstromen, rekening houdend met het meest voordelige gebruik van de terreinen en rekening houdend met realistische en voorzichtige hypothesen wat betreft hun mogelijke bestemming. De overige terreinen werden gewaardeerd op basis van vergelijkbare marktwaarden, met andere woorden op basis van recente gerealiseerde transacties met derden. Indien de aard van de terreinen dit rechtvaardigde, werden aanpassingen uitgevoerd om het specifiek karakter van de terreinen, gebruikt voor spoorwegactiviteiten, te vatten. Met dit specifiek karakter werd niet noodzakelijk rekening gehouden in de marktprijzen afgeleid van meer algemene transacties. De uitgevoerde waarderings zijn waarderings van niveau 2 (gebaseerd op waarneembare marktgegevens met betrekking tot het actief) of niveau 3 (gebaseerd op niet waarneembare gegevens met betrekking tot het actief).

De reële waarde van het vastgoed wordt bepaald op basis van de jaarlijkse netto huurinkomsten [op dewelke een interestvoet van toepassing is] voor wat betreft de bezette (verhuurde) gebouwen, en op basis van het gemiddelde van de verkoopprijzen minus verkoopkosten van de afgelopen 5 jaren voor wat betreft de niet bezette (verhuurde) gebouwen.

EUR	Terreinen	Gebouwen	Totaal
Reële waarde per 31 december 2021	306.236.594,34	671.914.886,48	978.151.480,82
Reële waarde per 31 december 2022	306.166.574,65	705.219.546,92	1.011.386.121,57

Toelichting 8 - Investerings opgenomen volgens vermogensmutatiemethode

8.1 Investerings opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode

EUR		31/12/2022	31/12/2021
	Toelichting		
	Investerings in joint ventures	7.243.139,45	7.296.937,18
	Investerings in geassocieerde ondernemingen	507.068.854,05	328.079.551,11
	Netto boekwaarde	514.311.993,50	335.376.488,29

8.2 Investerings in joint-ventures

De investeringen in joint ventures op 31 december 2022 zijn als volgt:

Naam	31/12/2022	Quotum in het stemrecht in 31.12.2021	Situering van de maatschappelijke zetel	Ondernemings- of BTW-nummer	Activiteit
Belgian Mobility Card (*)	25,00	25,00	Brussel	BE0822.658.483	Beheerder van vervoersbewijzen
BeNe Rail International	50,00	50,00	Brussel	BE0479.863.354	ICT (distributeur internationale vervoersbewijzen)
K. EUR Development	50,00	50,00	Antwerpen	BE0651.617.195	Projecten/studies onroerende goederen
Thalys International	-	30,00	Brussel	BE0455.370.557	Internationaal transport
Welenschapspark Leuven Noord	33,33	33,33	Leuven	BE0759.838.315	Het benutten en valoriseren van de site Leuven Noord door middel

(*) 18,60% van het kapitaal aangehouden, maar 25% stemrechten (unanieme stemming). De vermogensmutatiemethode houdt rekening met het deelnemingspercentage van 18,60%.

De tabel hieronder detailleert de bewegingen in de investeringen in joint ventures:

EUR	31/12/2022	31/12/2021
Netto boekwaarde aan het begin van de periode	7.296.937,18	7.706.684,47
Wijzigingen van de consolidatiekring:		
bijkomende inschrijvingen (10 aandelen in Thalys International)	34.650,00	
fusie Thalys International en THI Factory	-138.600,00	
Vastgesteld, maar niet betaald dividend	-77.907,59	-92.058,30
Aandeel in het netto-resultaat van ondernemingen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	128.059,86	-317.689,13
Afrondingen		0,14
Netto boekwaarde aan het einde van de periode	7.243.139,45	7.296.937,18

Op 15 februari 2022 koopt NMBS van SNCF Voyages Développement 10 aandelen Thalys International voor een bedrag van € 34.650 om 40% aandeelhouder te worden van de onderneming. Op 1 maart 2022, is Thalys International gefusioneerd met THI Factory.

Het dividend op 31 december 2022 is deze van Thalys International met betrekking tot de boekjaar 2021.

Het aandeel van de NMBS Groep in de balans en in het resultaat van de joint ventures op 31 december 2022 is:

	31/12/2022				Totaal
	BeNe RI	K.EUR Development	Belgian Mobility Card	Wetenschapspark Leuven Noord	
Balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode					
Vlottende activa	9.507.548,39	10.165.368,62	1.021.685,26	505.165,95	21.199.768,22
Vaste activa	8.063.974,73		993.570,51	279.606,93	9.337.152,17
Kortlopende verplichtingen	-4.074.205,68	-5.607.612,60	-285.045,86	-116.144,72	-10.083.008,86
Langlopende verplichtingen		-4.030.556,51			-4.030.556,51
Netto actief	13.497.317,44	527.199,51	1.730.209,91	668.628,16	16.423.355,02
Aandeel in de balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	6.748.658,72	263.599,76	321.819,04	-90.938,07	7.243.139,45

WAARVAN:

Aanvullende informatie (IFRS 12)

Geldmiddelen en kasequivalenten	2.698.572,75	1.282.201,47	582.267,09	487.153,49	5.050.194,80
kortlopende financiële verplichtingen					0,00
Langlopende financiële verplichtingen		4.030.556,51			4.030.556,51

Resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode

Opbrengsten	18.787.920,68	5.298.510,39	1.885.372,44	0,00	25.971.803,51
Kosten	-18.490.694,60	-5.228.904,75	-1.898.993,46	-158.483,33	-25.777.076,14
Netto-resultaat	297.226,08	69.605,64	-13.621,02	-158.483,33	194.727,37

Aandeel in het resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode

	148.613,04	34.802,82	-2.533,51	-52.822,49	128.059,86
--	-------------------	------------------	------------------	-------------------	-------------------

Niet-gerealiseerd resultaat

					0,00
--	--	--	--	--	------

WAARVAN:

Aanvullende informatie (IFRS 12)

Toevoegingen aan afschrijvingen en bijzondere Financiële opbrengsten	2.311.399,34		191.538,22	53.423,40	2.556.360,96
Financiële kosten	612,70		-24,92		587,78
Financiële kosten	24.063,19	10.810,84	4.444,17	210,23	39.528,43
Belastingen op het netto-resultaat		9.316,00			9.316,00

Het aandeel van de NMBS Groep in de balans en in het resultaat van de joint ventures op 31 december 2021 is:

	31/12/2021				Totaal	
	BeNe RI	K.EUR Development	Belgian Mobility Card	Thalys International		Wetenschapspark Leuven Noord
Balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode						
Vlottende activa	7.383.853,02	15.866.653,07	1.738.042,76	4.331.812,14	931.268,98	30.251.629,97
Vaste activa	7.932.509,23		251.311,95	190.538,59	45.634,09	8.419.993,86
Kortlopende verplichtingen	-2.116.270,89	-15.409.059,20	-245.523,78	-3.284.594,97	-166.565,76	-21.222.014,60
Langlopende verplichtingen				-631.563,79		-631.563,79
Netto actief	13.200.091,36	457.593,87	1.743.830,93	606.191,97	810.337,31	16.818.045,44
Aandeel in de balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	6.600.045,68	228.796,94	324.352,55	181.857,59	-38.115,58	7.296.937,18

WAARVAN:

Aanvullende informatie (IFRS 12)

Geldmiddelen en kasequivalenten	2.393.679,13	3.351.784,87	1.593.558,75	2.616.996,90	887.778,66	10.843.798,31
kortlopende financiële verplichtingen						0,00
Langlopende financiële verplichtingen						0,00

Resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode

Opbrengsten	12.189.396,33	355.331,65	1.273.541,17	11.510.664,07	0,00	25.328.933,22
Kosten	-12.795.561,49	-362.959,78	-1.545.495,47	-11.250.972,10	-114.361,18	-26.069.350,02
Netto-resultaat	-606.165,16	-7.628,13	-271.954,30	259.691,97	-114.361,18	-740.416,80

Aandeel in het resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode

	-303.082,58	-3.814,06	-50.583,50	77.907,59	-38.116,58	-317.689,13
--	--------------------	------------------	-------------------	------------------	-------------------	--------------------

Niet-gerealiseerd resultaat

						0,00
--	--	--	--	--	--	------

WAARVAN:

Aanvullende informatie (IFRS 12)

Toevoegingen aan afschrijvingen en bijzondere Financiële opbrengsten	1.590.257,86		57.920,00		12.521,08	1.660.698,94
Financiële kosten	376,79			701,22		1.078,01
Financiële kosten	34.970,33	1.569,76	7.524,31	21.701,04	326,10	66.091,54
Belastingen op het netto-resultaat				196.823,44		196.823,44

8.3 Investerings in geassocieerde ondernemingen

Naam	Quotum in het stemrecht in % op		Situering van de maatschappelijke zetel	Ondernemings- of BTW-nummer	Activiteiten
	31/12/2022	31.12.2021			
Eurofima Joint-Stock Cie (Zwitsers recht)	9,80	9,80	Basel	-	Financieringen van rollend materieel
Eurostar Group	18,50	-		BE 0784.617.657	Internationaal transport
HR Rail	(*) 20,00	20,00	Brussel	BE 0541.691.352	Beheer van personeel
Optimobil Belgium	24,01	24,01	Brussel	BE 0471.868.277	Autoverhuur
Railteam (Nederlands recht)	10,00	10,00	Amsterdam	NL 818547182B01	Alliantie van Europese hogesnelheidsoperatoren
Terminal Athus	25,42	25,42	Athus	BE 0419.149.074	Logistieke activiteiten
THI Factory	-	40,00	Brussel	BE 0541.696.005	Internationaal transport

(*) HR Rail : 49 % aangehouden van het kapitaal maar door aandeelhoudersovereenkomst 20 % van de stemrechten. De vermogensmutatiemethode houdt rekening met het deelnemingspercentage van 49%.

De tabel hieronder detailleert de bewegingen van de deelnemingen in de geassocieerde ondernemingen:

EUR	31/12/2022	31/12/2021
Netto boekwaarde aan het begin van de periode	328.079.551,11	340.906.446,95
Wijzigingen van de consolidatiekring		
fusie Thalys International en THI Factory	138.600,00	
Eurostar Group	102.160.507,46	
Uit de consolidatiekring		-465.370,28
Betaalde dividenden	-793.875,00	-807.600,00
Aandeel in het netto-resultaat van ondernemingen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	42.268.024,58	-12.571.495,98
Aandeel in de niet-gerealiseerde resultaten van ondernemingen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	35.216.045,91	1.017.570,44
Afrondingen	-0,01	-0,02
Netto boekwaarde aan het einde van de periode	507.068.854,05	328.079.551,11

De ontvangen dividenden in 2022 zijn deze van Eurofima (588.000 EUR) en van Terminal Athus (205.875 EUR). Het aandeel in het netto-resultaat en in de niet-gerealiseerde resultaten betreft voornamelijk Eurostar Group.

Zoals vermeld in nota 4, heeft de NMBS zijn deelname van 40% in **THI Factory** en die van 5% in Eurostar International Ltd. ingebracht in een nieuwe Belgische vennootschap **Eurostar Group**. Na deze transacties bezit de NMBS 18,5% van de aandelen van Eurostar Group.

Vanaf de oprichting van deze holding in april 2022, werd de deelname van 18,5% opgenomen volgens de vermogensmutatie methode voor een waarde van **301.525.470,33 EUR**. Dit stemt overeen met :

- 18,5%/40% van de waarde volgens de vermogensmutatiemethode van THI Factory aan 40% die 199.364.962,88 EUR bedroeg op 31 maart 2022, dus een bedrag van **92.206.295,33 EUR**. THI Factory was reeds opgenomen volgens vermogensmutatiemethode in de geconsolideerde jaarrekening van de NMBS Groep voor de oprichting van de Eurostar Group. Volgens de principes van de norm IAS 28§25, behouden we de overeenstemmende boekwaarde aan 18,5% (92.206.295,33 EUR) en boeken we de boekwaarde van de afgestane 21,5% uit;
- 18,5% van de reële waarde van Eurostar International (1.131,5 miljoen EUR) of een bedrag van **209.319.175,00 EUR**. Tot april 2022 was Eurostar International een financiële actief tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten (we verwijzen hiervoor naar nota 12.2). Vanaf april 2022, werd deze vennootschap een geassocieerde onderneming waarop de vermogensmutatie methode wordt toegepast. Per acquisitiedatum werd de reële waarde bepaald van het netto actief van Eurostar International voor een totaal bedrag van 37.646.124,18 EUR (na uitgestelde belastingen), deze waarde omvat de reële waarde aanpassingen voor de merknaam en klantenrelaties voor respectievelijk een bedrag van 33.152.000 EUR en 13.320.000 EUR (beide voor uitgestelde belastingen). Rekening houdend met de uitgestelde belastingen op deze reële waarde aanpassingen, resulteerde dit in een goodwill van 171.673.050,82 EUR welke vervat zit in bovenstaand bedrag van 209.319.175,00 EUR.

De uitboeking van de 21,5%/40% van de waarde volgens de vermogensmutatiemethode van THI Factory en van het financiële actief Eurostar International hebben een meerwaarde van 44,7 miljoen EUR gegenereerd (we verwijzen hiervoor naar nota 27.1.2).

Na 1 april 2022, evolueert de waarde volgens de vermogensmutatiemethode van de Eurostar Group volgens de verhouding (18,5%) in het globale geconsolideerde resultaat van de Eurostar Group die **73.416.572,95 EUR** bedroeg (9 maand resultaat in 2022). Per 31 december 2022 bedraagt de waarde volgens de vermogensmutatiemethode van de Eurostar Group **374.942.043,28 EUR**.

Het aandeel van de NMBS Groep in de balans en het resultaat van de geassocieerde ondernemingen op 31 december 2022 is :

	31/12/2022					Totaal
	HR Rail	THI Factory	Eurofima	Eurostar Group	Andere geassocieerde ondernemingen	
Balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode						
Vlottende activa	463.752.862,75	-	11.491.860.000,00	587.920.305,15	23.634.753,04	12.567.167.920,94
Vaste activa	72.600.054,61	-	4.178.511.000,00	3.101.857.205,73	11.214.067,99	7.364.182.328,33
Kortlopende verplichtingen	-479.549.012,65	-	-12.613.816.000,00	-468.299.335,89	-5.774.348,10	-13.567.438.696,64
Langlopende verplichtingen	-23.435.353,22	-	-1.926.792.810,00	-1.067.031.834,72	-9.309.899,59	-3.026.569.897,53
Netto actief	33.368.551,49	0,00	1.129.762.190,00	2.154.446.340,27	19.764.573,34	3.337.341.655,10
Aandeel in de balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	16.350.590,23	0,00	110.716.694,62	398.572.572,95	5.059.525,92	530.699.383,72

(*)

Rekening houdend met de boeking volgens de vermogensmutatiemethode van THI Factory (de 18,5% w erd niet toegepast op de reële waarde van THI Factory van 626.145.000 EUR op 1 april 2022 w ant THI Factory w as reeds opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode voor de operatie - zie hierboven), komt de waarde volgens de vermogensmutatiemethode van Eurostar Group van 374.942.043,28 EUR per 31 december 2022 niet overeen met 18,5% van het netto actief van de Eurostar Group per 31 december 2022.

WAARVAN:

Aanvullende informatie (IFRS 12)

Geldmiddelen en kasequivalenten	212.240.744,27	-	2.245.274.000,00	164.681.817,39	13.591.517,82	2.635.788.079,48
Financiële verplichtingen kortlopend	82.462.735,73	-	11.690.579.000,00	9.490.772,74	794.132,01	11.783.326.640,48
Financiële verplichtingen langlopend	-	-	-	982.645.840,00	8.732.669,84	991.378.509,84

Resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode

Opbrengsten	2.100.709.837,20	83.961.603,90	287.718.000,00	1.391.760.183,42	34.283.585,77	3.898.433.210,29
Kosten	-2.098.611.893,19	-86.828.012,33	-271.229.000,00	-1.173.849.510,35	-32.494.039,91	-3.663.012.455,78
Netto-resultaat	2.097.944,01	-2.866.408,43	16.489.000,00	217.910.673,06	1.789.545,86	235.420.754,50
Aandeel in het resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	1.027.992,56	-1.146.563,37	1.615.922,00	40.313.474,52	457.198,87	42.268.024,58
Aandeel in het Niet-gerealiseerd resultaat	3.514.445,47		-1.401.498,00	33.103.098,43		35.216.045,90

WAARVAN:

Aanvullende informatie (IFRS 12)

Toevoegingen aan afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	5.418.066,64	-	-	136.823.713,19	1.240.370,89	143.482.150,72
Financiële opbrengsten	4.860.345,12	-	272.403.000,00	2.363.125,14	162.021,61	279.788.491,87
Financiële kosten	1.523.274,79	-	260.514.000,00	65.119.795,04	146.902,81	327.303.972,64
Belastingen op het netto-resultaat	1.362.579,43	-	-	-20.569.353,37	424.463,45	-16.782.290,48

Het aandeel van de NMBS Groep in de balans en het resultaat van de geassocieerde ondernemingen op 31 december 2021 is :

	31/12/2021				
	HR Rail	THI Factory	Eurofima	Andere geassocieerde ondernemingen	Totaal
Balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode					
Vlottende activa	377.199.381,69	89.384.127,55	11.591.411.000,00	1.142.904.326,09	13.200.898.835,33
Vaste activa	57.979.530,04	584.957.230,31	4.317.179.000,00	-27.111.836,83	4.933.003.923,52
Kortlopende verplichtingen	-377.736.887,85	-78.134.810,50	-13.982.360.000,00	-1.060.215.405,81	-15.498.447.104,16
Langlopende verplichtingen	-33.343.754,10	-95.274.231,72	-792.655.810,00	-8.513.700,02	-929.787.495,84
Netto actief	24.098.269,78	500.932.315,64	1.133.574.190,00	47.063.383,43	1.705.668.158,85
Aandeel in de balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	11.808.152,19	200.372.926,26	111.090.270,62	4.808.202,04	328.079.551,11

WAARVAN:

Aanvullende informatie (IFRS 12)

Geldmiddelen en kasequivalenten	151.189.862,47	116.072,89	1.439.837.000,00	14.290.989,85	1.605.433.925,21
Financiële verplichtingen kortlopend	76.256.975,09	2.144.000,00	12.988.054.000,00	793.340,63	13.067.248.315,72
Financiële verplichtingen langlopend		59.370.000,00		9.526.801,88	68.896.801,88

Resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode

Opbrengsten	1.973.761.097,35	259.514.957,66	331.062.000,00	30.228.080,43	2.594.566.135,44
Kosten	-1.972.387.322,69	-298.846.699,08	-312.072.533,00	-27.769.105,21	-2.611.075.659,98
Netto-resultaat	1.373.774,66	-39.331.741,42	18.989.467,00	2.458.975,22	-16.509.524,54
Aandeel in het resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	673.149,58	-15.732.696,57	1.860.967,77	627.083,24	-12.571.495,98
Aandeel in het Niet-gerealiseerd resultaat	1.770.014,44		-752.444,00		1.017.570,44

WAARVAN:

Aanvullende informatie (IFRS 12)

Toevoegingen aan afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	5.646.280,76	45.387.037,39	37.000,00	1.232.427,09	52.302.745,24
Financiële opbrengsten	5.231.517,00	774,30	316.287.000,00	100.826,74	321.620.118,04
Financiële kosten	561.046,44	1.944.266,77	299.307.000,00	145.629,38	301.957.942,59
Belastingen op het netto-resultaat	779.951,54	3.496.257,94		1.377.791,75	5.654.001,23

Toelichting 9 - Handelsvorderingen en overige debiteuren

9.1 Handelsvorderingen en overige debiteuren

	31/12/2022						
	Bruto waarde		Waardeverminderingen		Netto waarde		Total
	Instruments financiers	Autres	Instruments financiers	Autres	Instruments financiers	Autres	
Op lange termijn							
Handelsvorderingen	8.403.487,30	0,00	0,00	0,00	8.403.487,30	0,00	8.403.487,30
Overige handelsvorderingen	8.403.487,30				8.403.487,30	0,00	8.403.487,30
Overige vorderingen	598.493.803,15	3.776.760,09	-63.811,27	-7.328,41	598.429.991,88	3.769.431,68	602.199.423,56
Vorderingen op de overheid	35 489.390.709,34				489.390.709,34	0,00	489.390.709,34
Over te dragen kosten		2.740,83				2.740,83	2.740,83
Verkregen opbrengsten					0,00	0,00	0,00
Vorderingen uit financiële leaseovereenkomsten	9.3 88.666.135,79	1.794.019,26	-63.811,27	-7.328,41	88.602.324,52	1.786.690,85	90.389.015,37
Overige vorderingen		20.436.958,02			20.436.958,02	1.980.000,00	22.416.958,02
Totaal gedeelte op lange termijn	606.897.290,45	3.776.760,09	-63.811,27	-7.328,41	606.833.479,18	3.769.431,68	610.602.910,86

Op korte termijn							
Handelsvorderingen	763.980.490,67	10.305.484,10	-10.185.772,77	-396.535,14	753.794.717,90	9.908.948,96	763.703.666,86
Vorderingen uit onderhanden projecten in opdracht van derden	10	4.560.441,39			0,00	4.560.441,39	4.560.441,39
Vorderingen op de overheid	35	658.483.008,37			658.483.008,37	0,00	658.483.008,37
Overige handelsvorderingen		105.497.482,30	5.745.042,71	-10.185.772,77	-396.535,14	95.311.709,53	100.660.217,10
Overige vorderingen	485.112.878,65	150.021.887,91	-3.420.000,00	0,00	481.692.878,65	150.021.887,91	631.714.766,56
Vorderingen op de overheid	35	87.228.247,72			87.228.247,72	0,00	87.228.247,72
Over te dragen kosten		-38.108,27	80.944.446,48		-38.108,27	80.944.446,48	80.906.338,21
Verkregen opbrengsten		31.168.295,15			31.168.295,15	0,00	31.168.295,15
Vorderingen uit financiële leaseovereenkomsten	9.3	5.997.162,99			5.997.162,99	0,00	5.997.162,99
Overige vorderingen		360.757.281,06	69.077.441,43	-3.420.000,00	357.337.281,06	69.077.441,43	426.414.722,49
Totaal gedeelte op korte termijn	1.249.093.369,32	160.327.372,01	-13.605.772,77	-396.535,14	1.235.487.596,55	159.930.836,87	1.395.418.433,42

	31/12/2021							
	Toelichting	Bruto waarde		Waardeverminderingen		Netto waarde		Totaal
		Financiële instrumenten	Overige	Financiële instrumenten	Overige	Financiële instrumenten	Overige	
Op lange termijn								
Handelsvorderingen		7.238.812,59	0,00	0,00	0,00	7.238.812,59	0,00	7.238.812,59
Overige handelsvorderingen		7.238.812,59				7.238.812,59	0,00	7.238.812,59
Overige vorderingen	589.142.717,69	1.468.880,13	-61.474,57	-7.328,41	589.081.243,12	1.461.551,72	590.542.794,84	
Vorderingen op de overheid	35	509.581.413,31			509.581.413,31	0,00	509.581.413,31	
Over te dragen kosten			3.200,83			3.200,83	3.200,83	
Verkregen opbrengsten					0,00	0,00	0,00	
Vorderingen uit financiële leaseovereenkomsten	9.3	76.394.281,47	1.465.679,30	-61.474,57	-7.328,41	76.332.806,90	1.458.350,89	77.791.157,79
Overige vorderingen		3.167.022,91			3.167.022,91	0,00	3.167.022,91	
Totaal gedeelte op lange termijn	596.381.530,28	1.468.880,13	-61.474,57	-7.328,41	596.320.055,71	1.461.551,72	597.781.607,43	
Op korte termijn								
Handelsvorderingen		572.943.665,97	18.916.218,16	-9.613.053,52	0,00	563.330.612,45	18.916.218,16	582.246.830,61
Vorderingen uit onderhanden projecten in opdracht van derden	10		12.659.085,69			0,00	12.659.085,69	12.659.085,69
Vorderingen op de overheid	35	400.596.648,85				400.596.648,85	0,00	400.596.648,85
Overige handelsvorderingen		172.347.017,12	6.257.132,47	-9.613.053,52		162.733.963,60	6.257.132,47	168.991.096,07
Overige vorderingen	526.844.878,72	178.994.949,59	-3.420.000,00	0,00	523.424.878,72	178.994.949,59	702.419.828,31	
Vorderingen op de overheid	35	77.469.622,17				77.469.622,17	0,00	77.469.622,17
Over te dragen kosten		-27.877,58	72.461.608,24			-27.877,58	72.461.608,24	72.433.730,66
Verkregen opbrengsten		30.127.840,79				30.127.840,79	0,00	30.127.840,79
Vorderingen uit financiële leaseovereenkomsten	9.3	5.483.746,87				5.483.746,87	0,00	5.483.746,87
Overige vorderingen		413.791.546,47	106.533.341,35	-3.420.000,00		410.371.546,47	106.533.341,35	516.904.887,82
Totaal gedeelte op korte termijn	1.099.788.544,69	197.911.167,75	-13.033.053,52	0,00	1.086.755.491,17	197.911.167,75	1.284.666.658,92	

waarvan :

	31/12/2022			31/12/2021		
	Financiële instrumenten	Overige	Totaal	Financiële instrumenten	Overige	Totaal
Op lange termijn						
NMBS	606.828.704,18	3.769.431,68	610.598.135,86	596.313.395,71	1.461.551,72	597.774.947,43
Andere dochterondernemingen	4.775,00		4.775,00	6.660,00		6.660,00
Netto boekwaarde	606.833.479,18	3.769.431,68	610.602.910,86	596.320.055,71	1.461.551,72	597.781.607,43
Op korte termijn						
NMBS	1.234.010.763,02	157.455.578,13	1.391.466.341,15	1.081.350.791,47	194.990.087,35	1.276.340.878,82
Andere dochterondernemingen	1.476.833,53	2.475.258,74	3.952.092,27	5.404.699,70	2.921.080,40	8.325.780,10
Netto boekwaarde	1.235.487.596,55	159.930.836,87	1.395.418.433,42	1.086.755.491,17	197.911.167,75	1.284.666.658,92

De rubriek handelsvorderingen en overige debiteuren omvat op 31 december 2022 met name de vorderingen van de NMBS op de publieke overheden voor 1.235.086.365,43 EUR (2021 : 987.647.684,33 EUR). Het gaat hoofdzakelijk om vorderingen op de Staat en de Gewesten betreffende de te ontvangen subsidies in het kader van:

- het beheerscontract: 658.483.008,37 EUR vorderingen voor exploitatiesubsidies en 17.854.990,70 EUR als vorderingen voor investeringssubsidies ;
- de bijzondere financieringscontracten van investeringen voor 501.998.794,79 EUR waaronder RER materiaal : 308.393.064,26 ; HLR 18 : 86.154.504,19 EUR ; Desiro : 66.414.519,64 EUR ; Te Kort TGV : 41.036.706,70 EUR ;
- de prioritaire gewestelijke projecten: station van Bergen: 21.409.427,77 EUR en SPV LLN : 6.698.676,13 EUR. Gezien het feit dat het bestuursorgaan oordeelt dat de subsidies in het kader van de contracten van SPV LLN een vrijwel zeker karakter hebben, boekt de NMBS Groep de vorderingen alsook de kapitaalsubsidies hieraan verbonden op de balans ;
- andere publieke interventies andere dan van de Staat: 19.387.694,79 EUR.

Deze rubriek omvat eveneens de andere kortlopende vorderingen van de NMBS voor een bedrag van 327.756.501,00 EUR (2021 : 371.051.961,00 EUR) met betrekking tot de waarborgen betaald in contanten in het kader van de Credit Support Annex (CSA) met financiële instellingen.

9.2 Waardeverminderingen op handelsvorderingen en overige debiteuren

De nominale waarde van de handelsvorderingen en overige debiteuren die het voorwerp zijn van waardeverminderingen, bedraagt 14.073.447,59 EUR (13.101.856,50 EUR) per 31 décembre 2022 (2021). De tabel hierna geeft de bewegingen van de waardeverminderingen op deze vorderingen weer.

	31/12/2022	31/12/2021
<u>Toelichtingen</u>		
Waardeverminderingen op handelsvorderingen en overige debiteuren op lange termijn		
Per 1 januari	-68.802,98	-70.816,92
Toevoegingen aan waardeverminderingen	27 -2.336,70	-4,63
Terugname van waardeverminderingen	27	2.018,57
Per 31 december	-71.139,68	-68.802,98

EUR		31/12/2022	31/12/2021
Waardeverminderingen op handelsvorderingen en overige debiteuren op korte termijn			
Per 1 januari		-13.033.053,52	-14.318.657,41
Toevoegingen aan waardeverminderingen	27	-9.298.276,33	-7.085.102,98
Besteding van niet recupereerbare afgeboekte waardeverminderingen op vorderingen		668.287,36	571.709,12
Terugname van waardeverminderingen	27	7.660.734,58	7.798.997,75
Per 31 december		-14.002.307,91	-13.033.053,52

De blootstelling van de NMBS Groep aan het kredietrisico en het wisselkoersrisico m.b.t. de handelsvorderingen en overige debiteuren, met uitzondering van de onderhanden projecten in opdracht van derden en de over te dragen kosten, is beschreven in toelichting 2.

9.3 Leasevorderingen

	Op minder dan één jaar	Op meer dan één jaar en minder dan vijf jaar	Meer dan vijf jaar	Totaal
Netto investeringen per 31/12/2022				
Toekomstige minimum betalingen	8.693.010,86	35.284.890,73	101.108.278,42	145.086.180,01
Niet verkregen financiële opbrengsten	-2.695.847,87	-11.286.792,66	-34.717.361,12	-48.700.001,65
Totaal	5.997.162,99	23.998.098,07	66.390.917,30	96.386.178,36
Netto investeringen per 31/12/2021				
Toekomstige minimum betalingen	8.365.755,15	33.463.020,65	80.301.936,11	122.130.711,91
Niet verkregen financiële opbrengsten	-2.882.008,28	-10.402.584,89	-25.571.214,08	-38.855.807,25
Totaal	5.483.746,87	23.060.435,76	54.730.722,03	83.274.904,66

De leasevorderingen van 96.386.178,36 EUR op 31 december 2022 hebben betrekking op NMBS en hebben betrekking op leasecontracten voor rollend spoorwagematerieel (over een resterende periode van 12 tot 15 jaar) evenals de erfpachtovereenkomsten met derden m.b.t. terreinen en gebouwen. De niet-gegarandeerde restwaarden die aan de NMBS zijn toe te schrijven onder de noemer financiële leases bedroegen per 31 december 2022 (2021) 1.786.690,85 EUR (1.458.350,89 EUR).

De Interestopbrengsten uit leasevorderingen geboekt per 31 december 2022 bedragen 3.118.348,38 EUR. Zie ook toelichting 29.1. Financiële opbrengsten.

Toelichting 10 – Activa en passiva voortvloeiende uit contracten met klanten

EUR		31/12/2022	31/12/2021
	Toelichting		
	Brutobedrag verschuldigd door opdrachtgevers voor onderhanden projecten in opdracht van derden	9 4.560.441,39	12.659.085,69
	Ontvangen vooruitbetalingen voor onderhanden projecten in opdracht van derden	23 6.476.922,07	6.176.992,86

De opbrengsten en kosten uit hoofde van onderhanden projecten in opdracht van derden dienen respectievelijk te worden opgenomen als opbrengsten en kosten naar rato van het stadium van voltooiing. In het geval van een negatieve marge, dient een last opgenomen te worden ten belope van de totale verwachte verliezen. De mate waarin prestaties zijn verricht wordt bepaald op basis van de tot dat moment in het kader van de verrichte prestaties gemaakte kosten in verhouding tot de totale geschatte kosten van het project.

Het totale bedrag van de onderhanden projecten in opdracht van derden waarvan de opgelopen kosten, verhoogd met de erkende winsten en/of verlaagd met de erkende verliezen, de tussentijdse facturatie overschrijdt, is in de financiële staten aan actiefzijde opgenomen onder de kortlopende handelsvorderingen:

		31/12/2022	31/12/2021
	Toelichting		
Cumul van: Opgelopen kosten		103.762.955,89	130.908.885,95
Opgenomen winsten		223.981,39	172.451,32
Geboekte w aardeverminderingen / bijzondere w aardeverminderingen		-0,83	-0,94
Cumul van: Tussentijdse facturatie		-99.426.495,06	-118.422.250,64
Brutobedrag verschuldigd door opdrachtgevers voor onderhanden projecten in opdracht van derden		4.560.441,39	12.659.085,69
	Kortlopende 9.1	4.560.441,39	12.659.085,69

Het totale bedrag van de onderhanden projecten in opdracht van derden waarvan de tussentijdse facturatie de totale opgelopen kosten, verhoogd met de erkende winsten en/of verlaagd met de erkende verliezen, overschrijdt, is in de financiële staten aan passiefzijde opgenomen onder de handelsschulden:

		31/12/2022	31/12/2021
	Toelichting		
Cumul van: Opgelopen kosten		95.202.807,99	42.598.758,72
Opgenomen w insten		-7.819.054,23	-882.576,37
Geboekte w aardeverminderingen / bijzondere w aardeverminderingen		-455.927,06	-766.594,12
Cumul van: Tussentijdse facturatie		-93.404.748,77	-45.380.627,64
Brutobedrag verschuldigd aan opdrachtgevers voor onderhanden projecten in opdracht van derden		6.476.922,07	4.431.039,41
	Kortlopende 23	6.476.922,07	4.431.039,41

Het bedrag van de ontvangen vooruitbetalingen, opgenomen onder de langlopende handelsschulden op het passief, is als volgt verdeeld :

		31/12/2022	31/12/2021
	Toelichting		
Ontvangen vooruitbetalingen		0,00	138.899.319,60
Gekapitaliseerde interesten		0,00	2.048.856,56
Cumul van: opgelopen kosten		0,00	-139.202.222,71
Ontvangen vooruitbetalingen voor onderhanden projecten in opdracht van derden	23	0,00	1.745.953,45

Het bedrag van de opbrengsten van de contracten geboekt in het resultaat 2021 (op het niveau van de inkomsten) bedraagt 18.573.171,42 EUR (24.513.548,21 EUR in 2021).

Toelichting 11 - Afgeleide financiële instrumenten

11.1 Afgeleide financiële instrumenten per categorie

De reële waarde van de swaps binnen de NMBS Groep wordt opgesplitst in drie delen:

- Het nominaal: verschil tussen de nominale waarde van het ontvangende been en het betalende been, omgerekend tegen de slotkoers.
- De reële waarde aanpassing.
- De verkregen opbrengsten en de toe te rekenen kosten.

De reële waarde van de afgeleide financiële instrumenten, opgedeeld in langlopend en kortlopend en per type, wordt weergegeven in de tabel hierna:

Afgeleide financiële instrumenten				31/12/2022
Activa	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten	Totaal
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen	122.707.470,14	179.086.952,18	0,00	301.794.422,32
Rentesw aps	90.166.577,57	173.309.438,51	0,00	263.476.016,08
Deviezensw aps	32.540.892,57	5.777.513,67	0,00	38.318.406,24
Petroleumsw aps	0,00	0,00	0,00	0,00
Inflatiesw aps	0,00	0,00	0,00	0,00
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Andere	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal gedeelte vaste activa	122.707.470,14	179.086.952,18	0,00	301.794.422,32
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen	1.855.535,37	1.610.546,04	107.525,52	3.573.606,93
Rentesw aps	0,00	0,00	0,00	0,00
Deviezensw aps	1.855.535,37	-88.241,44	-121.642,52	1.645.651,41
Petroleumsw aps	0,00	951.616,24	229.168,04	1.180.784,28
Inflatiesw aps	0,00	747.171,24	0,00	747.171,24
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Andere	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal gedeelte vlottende activa	1.855.535,37	1.610.546,04	107.525,52	3.573.606,93
Verplichtingen	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Toe te rekenen kosten	Totaal
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen	-221.042.606,28	-182.107.690,90	2.499.777,24	-400.650.519,94
Rentesw aps	-221.042.606,28	-182.107.690,90	-956.846,50	-404.107.143,68
Deviezensw aps	0,00	0,00	3.456.623,74	3.456.623,74
Petroleumsw aps	0,00	0,00	0,00	0,00
Inflatiesw aps	0,00	0,00	0,00	0,00
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Andere	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal gedeelte langlopende verplichtingen	-221.042.606,28	-182.107.690,90	2.499.777,24	-400.650.519,94
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen	0,00	-184.087,92	-3.722.137,43	-3.906.225,35
Rentesw aps	0,00	0,00	-5.402.450,80	-5.402.450,80
Deviezensw aps	0,00	0,00	533.264,07	533.264,07
Petroleumsw aps	0,00	-184.087,92	0,00	-184.087,92
Inflatiesw aps	0,00	0,00	1.147.049,30	1.147.049,30
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Andere	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal gedeelte kortlopende verplichtingen	0,00	-184.087,92	-3.722.137,43	-3.906.225,35

Afgeleide financiële instrumenten				31/12/2021
Activa	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten	Totaal
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen	7.251.658,84	233.940.295,32	0,00	241.191.954,16
Rentesw aps	0,00	215.380.705,09	0,00	215.380.705,09
Deviezensw aps	7.251.658,84	18.177.895,83	0,00	25.429.554,67
Petroleumsw aps	0,00	381.694,40	0,00	381.694,40
Inflatiesw aps	0,00	0,00	0,00	0,00
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Andere	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal gedeelte vaste activa	7.251.658,84	233.940.295,32	0,00	241.191.954,16
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen	0,00	7.412.146,84	64.069,48	7.476.216,32
Rentesw aps	0,00	6.295.314,41	0,00	6.295.314,41
Deviezensw aps	0,00	0,00	0,00	0,00
Petroleumsw aps	0,00	1.116.832,43	64.069,48	1.180.901,91
Inflatiesw aps	0,00	0,00	0,00	0,00
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Andere	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal gedeelte vlottende activa	0,00	7.412.146,84	64.069,48	7.476.216,32
Verplichtingen	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Toe te rekenen kosten	Totaal
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen	-148.590.952,92	-327.900.023,42	2.530.879,60	-473.960.096,74
Rentesw aps	-151.629.370,10	-320.851.649,09	-909.231,66	-473.390.250,85
Deviezensw aps	3.038.417,18	-6.803.432,43	3.440.111,26	-324.903,99
Petroleumsw aps	0,00	0,00	0,00	0,00
Inflatiesw aps	0,00	-244.941,90	0,00	-244.941,90
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Andere	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal gedeelte langlopende verplichtingen	-148.590.952,92	-327.900.023,42	2.530.879,60	-473.960.096,74
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen	0,00	-41,11	-7.366.969,89	-7.367.011,00
Rentesw aps	0,00	0,00	-6.358.639,48	-6.358.639,48
Deviezensw aps	0,00	0,00	-66.820,97	-66.820,97
Petroleumsw aps	0,00	-41,11	0,00	-41,11
Inflatiesw aps	0,00	0,00	-941.509,44	-941.509,44
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Andere	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal gedeelte kortlopende verplichtingen	0,00	-41,11	-7.366.969,89	-7.367.011,00

In gevolge de overname van de schuld door de Belgische Staat op 1 januari 2005 werden er swapovereenkomsten afgesloten met de Belgische Staat. De gekapitaliseerde interesten en de verworven opbrengsten onder deze overeenkomsten werden samen met de Back-to-Back vorderingen geboekt in de overige financiële activa. Op 31 december 2022 betreft het een bedrag van 180.906.948,61 EUR (2021: 167.245.878,50 EUR).

De aangehouden inflatieswap betreft een historische transactie. De NMBS Groep beheert haar blootstelling aan het inflatierisico niet meer op actieve wijze.

Voor meer informatie, de blootstelling van de NMBS Groep aan financiële risico's wordt voorgesteld in toelichting 2.

11.2. Mutatietabel afgeleide financiële instrumenten

De onderstaande tabel geeft een exhaustief overzicht van de wijzigingen in de afgeleide financiële instrumenten :

	Wijzigingen in de afgeleide financiële instrumenten								31/12/2022
	31/12/2021	Netto betalingen nominaal bedrag	Netto interest betalingen	Overige netto betalingen	Netto interestlasten	Andere netto lasten	Impact wisselkoersen	Aanpassingen aan de reële waarde	
Renteswaps	-258.072.870,83	20.753.341,39	24.062.491,15	0,00	-23.153.917,31	0,00	0,00	90.377.377,20	-146.033.578,40
Deviezenswaps	25.037.829,71	14.349.462,86	-2.934.595,12	0,00	3.429.550,12	0,00	9.756.889,06	-5.685.191,17	43.953.945,46
Petroleumswaps	1.562.555,20	0,00	0,00	-3.533.937,60	0,00	3.699.036,16	0,00	-730.957,40	996.696,36
Inflatieswaps	-1.186.451,34	0,00	0,00	1.060.679,21	0,00	1.027.879,53	0,00	992.113,14	1.894.220,54
Totaal	-232.658.937,26	35.102.804,25	21.127.896,03	-2.473.258,39	-19.724.367,19	4.726.915,69	9.756.889,06	84.953.341,77	-99.188.716,04

De coupons betaald en/of ontvangen onder de petroleum- en inflatieswaps worden niet beschouwd als interesten.

Toelichting 12 - Overige financiële activa

12.1. Algemeenheden

De overige financiële activa omvatten de investeringen in eigenvermogensinstrumenten van ondernemingen waarover de NMBS Groep noch zeggenschap, noch een invloed van betekenis uitoefent en vastrentende vorderingen (effecten, deposito's en de "Back-to-Back" transacties met de Staat.

De onderstaande tabel geeft een opdeling van de overige financiële activa volgens hun waarderingsbeginsel per 31 december 2022 en 31 december 2021.

Overige financiële activa	31/12/2022				TOTAAL
	Nominaal	Reële waarde aanpassingen	Verwachte kredietverliezen	Verkregen opbrengsten	
Vaste activa					
Geamortiseerde kostprijs	266.166.710,69		-596,26	9.317.978,52	275.484.092,95
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen					
in de niet-gerealiseerde resultaten (eigenvermogensinstrumenten)	116.240,35			0,00	116.240,35
in het netto-resultaat (aangemerkt)	0,00	-386.270,99		0,00	-386.270,99
in het netto-resultaat (verplicht)	180.115.039,61	0,00		956.846,50	181.071.886,11
Subtotaal van de vaste activa	446.397.990,65	-386.270,99	-596,26	10.274.825,02	456.285.948,42
Vlottende activa					
Geamortiseerde kostprijs	30.409.705,78		-20,47	434.099,41	30.843.784,72
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen					
in de niet-gerealiseerde resultaten (eigenvermogensinstrumenten)	0,00	0,00		0,00	0,00
in het netto-resultaat (aangemerkt)	25.307.070,06	0,00		203.748,04	25.510.818,10
in het netto-resultaat (verplicht)	0,00	0,00		-164.937,50	-164.937,50
Subtotaal van de vlottende activa	55.716.775,84	0,00	-20,47	472.909,95	56.189.665,32
Totaal overige financiële activa	502.114.766,49	-386.270,99	-616,73	10.747.734,97	512.475.613,74

Overige financiële activa	31/12/2021				TOTAAL
	Nominaal	Reële waarde aanpassingen	Verwachte kredietverliezen	Verkregen opbrengsten	
Vaste activa					
Geamortiseerde kostprijs	249.442.165,22		-145,37	8.198.945,08	257.640.964,93
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen					
in de niet-gerealiseerde resultaten (eigenvermogensinstrumenten)	102.038.184,23	-44.623.648,88		0,00	57.414.535,35
in het netto-resultaat (aangemerkt)	23.294.252,03	1.785.710,16		187.562,45	25.267.524,64
in het netto-resultaat (verplicht)	166.300.287,46	0,00		909.231,66	167.209.519,12
Subtotaal van de vaste activa	541.074.888,94	-42.837.938,72	-145,37	9.295.739,19	507.532.544,04
Vlottende activa					
Geamortiseerde kostprijs	44.143.336,95		0,00	-17.547,01	44.125.789,94
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen					
in de niet-gerealiseerde resultaten (eigenvermogensinstrumenten)	0,00	0,00		0,00	0,00
in het netto-resultaat (aangemerkt)	56.740.817,80	0,00		797.861,60	57.538.679,40
in het netto-resultaat (verplicht)	0,00	0,00		36.359,38	36.359,38
Subtotaal van de vlottende activa	100.884.154,75	0,00	0,00	816.673,97	101.700.828,72
Totaal overige financiële activa	641.959.043,69	-42.837.938,72	-145,37	10.112.413,16	609.233.372,76

De hierboven vermelde instrumenten opgenomen aan geamortiseerde kostprijs betreffen vorderingen op de Belgische Staat, vorderingen afgesloten naar aanleiding van alternatieve financieringen waarbij de structuur van de transactie elk kredietrisico uitsluit en vorderingen op ondernemingen binnen de invloedssfeer van de NMBS Groep.

12.2. Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten

De tabel hieronder geeft de bewegingen van de jaren 2022 en 2021 weer van de financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten, uitgesplitst in de eigenvermogensinstrumenten en overige.

Op 31 december 2022 en 2021, bestaan de betrokken activa uitsluitend uit eigenvermogensinstrumenten:

	2022		2021	
	Eigenvermogens-instrument	Totaal	Eigenvermogens-instrument	Totaal
Per 1 januari	57.414.535,35	57.414.535,35	57.514.535,35	57.514.535,35
Verwervingen	1.705,00	1.705,00	9.598.594,16	9.598.594,16
Wijziging in de consolidatiekring	-57.300.000,00	-57.300.000,00	-1.600.000,00	-1.600.000,00
Interestopbrengsten	0,00	0,00	0,00	0,00
Dividenden	-616.564,43	-616.564,43	879.036,98	879.036,98
Verworven interesten	0,00	0,00	0,00	0,00
Verworven dividenden	616.564,43	616.564,43	-879.036,98	-879.036,98
Bijzondere waardeverminderv verliezen via de overige elementen van het resultaat	0,00	0,00	-8.098.594,16	-8.098.594,16
Overdracht naar/van een andere rubriek	0,00	0,00	0,00	0,00
Per 31 december	116.240,35	116.240,35	57.414.535,35	57.414.535,35
Waarvan				
op lange termijn	116.240,35	116.240,35	57.414.535,35	57.414.535,35
op korte termijn	0,00	0,00	0,00	0,00

Op 7 april 2022, bij de oprichting van het Belgische bedrijf Eurostar Group heeft de NMBS haar belang van 5% in Eurostar International Ltd ingebracht. Wij verwijzen u naar toelichting 4.

De NMBS Groep heeft de volgende eigenvermogensinstrumenten opgenomen in deze rubriek:

Naam	2022	2021	Situering van de maatschappelijke zetel
	Quotum in het stemrecht in %		
ICRRL (*)	--	14,99%	Birmingham (UK)
Bureau Central de Clearing	4,73%	4,73%	Brussel
Eurostar International Ltd.	--	5,00%	London (UK)
Eurail BV	1,71%	--	Utrecht (NL)
Hit Rail	9,52%	9,52%	Tiel (NL)

(*) In de loop van 2022 werd ICRRL vereffend.

De NMBS Groep heeft niet de intentie om op korte termijn winst te realiseren ("Trading") op de door haar aangehouden eigenvermogensinstrumenten gelet op het feit dat deze instrumenten om strategische redenen worden aangehouden. De NMBS Groep heeft de niet-herroepbare keuze gemaakt de door haar aangehouden eigenvermogensinstrumenten, opgenomen in de rubriek 'Overige financiële activa' te waarderen aan de reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten.

De NMBS Groep heeft geen bijkomende nieuwe informatie ontvangen die de bestaande waardering van haar overige deelnemingen in eigenvermogensinstrumenten in vraag stelt.

12.3. Financiële vaste activa in pand gegeven

De tabel hieronder geeft aan welk deel van de erkende vorderingen als onderpand werden verstrekt in het kader van transacties van alternatieve financiering :

	31/12/2022				TOTAAL
	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verwachte kredietverliezen	Verkregen opbrengsten	
Vaste activa					
In pand gegeven	0,00	-331.812,65	0,00	0,00	-331.812,65
Niet in pand gegeven	135.504.195,19	-54.458,34	0,00	9.317.978,52	144.767.715,37
Niet deelluitmakend van alternatieve financiering	662.515,50	0,00	-596,26	0,00	661.919,24
Totaal vaste activa	136.166.710,69	-386.270,99	-596,26	9.317.978,52	145.097.821,96
Vlottende activa					
In pand gegeven	52.148.536,36	0,00	0,00	366.458,49	52.514.994,85
Niet in pand gegeven	3.568.239,49	0,00	0,00	28.725,38	3.596.964,87
Niet deelluitmakend van alternatieve financiering	0,00	0,00	-20,47	22.746,97	22.726,50
Totaal vlottende activa	55.716.775,85	0,00	-20,47	417.930,84	56.134.686,22
Totaal vorderingen	191.883.486,54	-386.270,99	-616,73	9.735.909,36	201.232.508,18
Waarvan					
deelluitmakend van alternatieve financiering	191.220.971,04	-386.270,99	0,00	9.713.162,39	200.547.862,44
niet deelluitmakend van alternatieve financiering	662.515,50	0,00	-616,73	22.746,97	684.645,74

	31/12/2021				TOTAAL
	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verwachte kredietverliezen	Verkregen opbrengsten	
Vaste activa					
In pand gegeven	23.294.252,03	1.785.710,16	0,00	187.562,45	25.267.524,64
Niet in pand gegeven	119.296.820,56	0,00	0,00	8.198.945,08	127.495.765,64
Niet deelluitmakend van alternatieve financiering	145.344,66	0,00	-145,37	0,00	145.199,29
Totaal vaste activa	142.736.417,25	1.785.710,16	-145,37	8.386.507,53	152.908.489,57
Vlottende activa					
In pand gegeven	75.407.183,35	0,00	0,00	470.517,24	75.877.700,59
Niet in pand gegeven	25.476.971,40	0,00	0,00	358.244,70	25.835.216,10
Niet deelluitmakend van alternatieve financiering	0,00	0,00	0,00	31,86	31,86
Totaal vlottende activa	100.884.154,75	0,00	0,00	828.793,80	101.712.948,55
Totaal vorderingen	243.620.572,00	1.785.710,16	-145,37	9.215.301,33	254.621.438,12
Waarvan					
deelluitmakend van alternatieve financiering	243.475.227,34	1.785.710,16	0,00	9.215.269,47	254.476.206,97
niet deelluitmakend van alternatieve financiering	145.344,66	0,00	-145,37	31,86	145.231,15

Toelichting 13 - Voorraden

13.1 Voorraden

EUR	31/12/2022	31/12/2021
Handelsgoederen, hulpstoffen en stukken i.v.m. rollend materiaal	229.600.394,02	229.799.123,97
Grondstoffen	2.495.167,02	2.216.548,63
Goederen in bewerking	1.457.765,01	1.661.701,22
Netto boekwaarde	233.553.326,05	233.677.373,82
Waarvan		
Netto boekwaarde realiseerbaar op minder dan 12 maanden	105.072.828,00	108.301.630,63
Netto boekwaarde realiseerbaar op méér dan 12 maanden	128.480.498,05	125.375.743,19

Er zijn geen voorraden geboekt tegen reële waarde verminderd met de verkoopkosten.

13.2 Waardeverminderingen op voorraden – impact op het netto-resultaat

		31/12/2022	31/12/2021
	Toelichting		
Begin van de periode		-163.740.522,37	-155.710.735,37
Toevoegingen aan waardeverminderingen	27	-30.953.847,08	-20.417.990,79
Geannuleerde waardeverminderingen w egens oninvorderbaar		15.291.072,26	12.397.038,13
Overige wijzigingen		8.834,34	-8.834,34
Op het einde van de periode		-179.394.462,85	-163.740.522,37

In 2022 (2021) werd een waardevermindering op voorraden van 30.953.847,08 EUR (20.417.990,79 EUR) geboekt in het netto-resultaat van de NMBS. Voor delen met betrekking tot rollend materieel zijn de geboekte waardeverminderingen gebaseerd op de afschrijvingspercentages van het rollend materieel waarop zij betrekking hebben. Een waardevermindering van verbruiksgoederen wordt geboekt indien de rotatie van de voorraad niet plaats gevonden heeft gedurende minstens een maand. Het percentage van de waardevermindering is gebaseerd op basis van de gekende voorraadrotatie.

13.3 Voorraden geboekt in het netto-resultaat

	31/12/2022	31/12/2021
Aanschaffingen	-144.736.511,03	-135.923.062,52
Wijzigingen in	36.823.373,82	28.512.077,66
<i>Handelsgoederen en hulpstoffen</i>	<i>36.727.319,03</i>	<i>28.817.517,26</i>
<i>Grondstoffen</i>	<i>299.991,00</i>	<i>114.087,48</i>
<i>Goederen in bewerking</i>	<i>-203.936,21</i>	<i>-419.527,08</i>
Impact op het netto-resultaat	-107.913.137,21	-107.410.984,86
<i>waarvan inbegrepen in de omzet</i>	<i>-227.755,73</i>	<i>-419.527,08</i>

Toelichting 14 - Geldmiddelen en kasequivalenten

14.1. Geldmiddelen en kasequivalenten

	31/12/2022	31/12/2021
<i>Toelichting –</i>		
Geldmiddelen en cash equivalenten		
Termijnbeleggingen en schatkistcertificaten	1.200,00	64.524,77
Bankrekeningen	221.457.163,21	417.415.066,61
Contanten en cheques	2.905.042,75	2.415.391,75
Totaal	224.363.405,96	419.894.983,13
Geldmiddelen en cash equivalenten uit kasstroomtabel		
Bankvoorschotten in rekening-courant aangewend voor kapitaalbehoeften	21 0,00	0,00
	224.363.405,96	419.894.983,13

Of:

	31/12/2022	31/12/2021
NMBS	224.291.605,03	419.751.730,85
Andere dochterondernemingen	71.800,93	143.252,28
Netto boekwaarde	224.363.405,96	419.894.983,13

Het saldo van de geldmiddelen en kasequivalenten die niet beschikbaar zijn voor de NMBS Groep bedraagt 0,00 EUR (63.566,22 EUR) op 31 december 2022 (2021).

De blootstelling van de NMBS Groep aan financiële risico's wordt voorgesteld in toelichting 2.

Toelichting 15 - Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

15.1. (Vaste) activa aangehouden voor verkoop en eraan verbonden verplichtingen

Vaste activa aangehouden voor verkoop en eraan verbonden verplichtingen	31/12/2022	31/12/2021
Activa	28.493.118,53	22.262.810,13
Verplichtingen	0,00	0,00

De vaste activa aangehouden voor verkoop en hieraan verbonden schulden per 31 december 2022 en per 31 december 2021 zijn als volgt:

	31/12/2022	31/12/2021
Materiële vaste activa	25.767.427,49	21.249.845,38
Vastgoedbeleggingen	2.725.691,04	1.012.964,75
	28.493.118,53	22.262.810,13

Vaste activa aangehouden voor verkoop worden gewaardeerd tegen de laagste waarde van de boekwaarde en de reële waarde minus de verkoopkosten.

De bewegingen van de activa aangehouden voor verkoop worden als volgt gepresenteerd op 31 december 2022:

	Materiële vaste activa	Vastgoedbeleggingen	Totaal
Netto boekwaarde per 1 januari 2021	20.250.772,93	824.548,87	21.075.321,80
Overschot	154.848,35	113.422,40	268.270,75
Overboekingen tijdens het boekjaar			
Aanschaffingsw aarde	42.559.898,87	5.104.265,35	47.664.164,22
Geaccumuleerde bijzondere w aardevermindingsverliezen	-873.930,30	-27.292,24	-901.222,54
Geaccumuleerde meerw aarden	18.751.043,67	1.257.689,88	20.008.733,55
Geaccumuleerde afschrijvingen	-34.288.305,74	-2.783.557,79	-37.071.863,53
Overdrachten tijdens het boekjaar			
Aanschaffingsw aarde	-57.250.526,17	-6.218.908,29	-63.469.434,46
Geaccumuleerde bijzondere w aardevermindingsverliezen	1.428.813,21	18.515,57	1.447.328,78
Geaccumuleerde afschrijvingen	30.653.913,97	2.724.281,00	33.378.194,97
Bijzondere w aardevermindingsverliezen na overboekingen naar de rubriek Toevoegingen	-136.683,41		-136.683,41
Netto boekwaarde op 31 december 2021	21.249.845,38	1.012.964,75	22.262.810,13
Netto boekwaarde per 1 januari 2022	21.249.845,38	1.012.964,75	22.262.810,13
Overschot	11.207,73	124,53	11.332,26
Overboekingen tijdens het boekjaar			
Aanschaffingsw aarde	114.179.669,37	12.310.494,02	126.490.163,39
Geaccumuleerde bijzondere w aardevermindingsverliezen	-15.561.827,27	-169.464,92	-15.731.292,19
Geaccumuleerde meerw aarden	15.732.707,19	4.216.124,02	19.948.831,21
Geaccumuleerde afschrijvingen	-95.706.117,74	-9.290.130,81	-104.996.248,55
Overdrachten tijdens het boekjaar			
Aanschaffingsw aarde	-34.447.544,84	-10.781.240,18	-45.228.785,02
Geaccumuleerde bijzondere w aardevermindingsverliezen	1.546.311,72	124.314,70	1.670.626,42
Geaccumuleerde meerw aarden	-5.832.725,74	-3.101.786,55	-8.934.512,29
Geaccumuleerde afschrijvingen	25.021.075,51	8.406.321,59	33.427.397,10
Bijzondere w aardevermindingsverliezen na overboekingen naar de rubriek Toevoegingen	-425.173,82	-2.030,11	-427.203,93
Netto boekwaarde op 31 december 2022	25.767.427,49	2.725.691,04	28.493.118,53

De overdrachten van 2022 naar de vaste activa aangehouden voor verkoop omvatten uitsluitend de NMBS en hebben hoofdzakelijk betrekking op terreinen en gebouwen.

	Materiële vaste activa	Vastgoed-beleggingen	Totaal
Per 31 december 2021			
Aanschaffingsw aarde	77.923.947,84	1.288.655,26	79.212.603,10
Geaccumuleerde bijzondere w aardevermindingsverliezen	-9.162.522,50	-167.279,82	-9.329.802,32
Geaccumuleerde afschrijvingen	-47.511.579,96	-108.410,69	-47.619.990,65
Netto boekwaarde per 31 december 2021	21.249.845,38	1.012.964,75	22.262.810,13
Per 31 december 2022			
Aanschaffingsw aarde	167.567.261,55	3.932.371,10	171.499.632,65
Geaccumuleerde bijzondere w aardevermindingsverliezen	-23.603.211,87	-212.430,04	-23.815.641,91
Geaccumuleerde afschrijvingen	-118.196.622,19	-994.250,02	-119.190.872,21
Netto boekwaarde op 31 december 2022	25.767.427,49	2.725.691,04	28.493.118,53

15.2. Winsten en verliezen met betrekking tot vaste activa aangehouden voor verkoop die geen beëindigde bedrijfsactiviteiten zijn

	31/12/2022	31/12/2021
Toevoegen aan de bijzondere w aardeverminderingen	-427.203,93	-136.683,41
Minderw aarden op overdrachten	-68.980,06	-21.902,89
Meerw aarden op overdrachten	21.913.407,87	79.687.589,53

De toevoegingen en terugnames van bijzondere waardeverminderingen worden in het resultaat geboekt onder de rubriek “andere bedrijfskosten”. De winst en het verlies van de periode wordt in het resultaat geboekt onder de rubrieken “andere bedrijfskosten” en “andere bedrijfsopbrengsten”. De in 2022 gerealiseerde meerwaarden hebben hoofdzakelijk betrekking op de verkoop van terreinen en gebouwen van de NMBS en de verkoop van reclamepanelen.

Toelichting 16 - Bedrijfscombinaties

In 2022 is er geen bedrijfscombinatie binnen de NMBS Groep.

Toelichting 17 - Kapitaal

De mutatie van het kapitaal is als volgt:

	Gewone aandelen	Winst aandelen	Totaal
Au 31 décembre 2022			
CAPITAL			
Montant souscrit (EUR)	249.022.345,57	0,00	249.022.345,57
Nombre d'actions	1.053.611.251	20.000.000	1.073.611.251
Au 31 décembre 2021			
CAPITAL			
Montant souscrit (EUR)	249.022.345,57	0,00	249.022.345,57
Nombre d'actions	1.053.611.251	20.000.000	1.073.611.251

Het maatschappelijk kapitaal van de NMBS Groep wordt vertegenwoordigd door de gewone aandelen in eigendom van de Staat. De winstaandelen vertegenwoordigen het kapitaal niet.

Het kapitaal van de NMBS bestaat uit:

- 333.754.509 gewone aandelen met een nominale waarde van 2,47893525 EUR per stuk, toegewezen aan de Belgische Staat;
- 719.856.742 gewone aandelen met een nominale waarde van 3,09866906 EUR per stuk, toegewezen aan de Belgische Staat.

In navolging van de wet op de dematerialisatie van effecten aan toonder, zijn sinds 2016 effecten aan toonder, waarvan de houders zicht niet hebben bekendgemaakt, gedeponereerd bij de Deposito- en Consignatiekas. Op 1 januari 2026 worden niet-opgeëiste titels toegeschreven aan de Staat.

Elk gewoon aandeel geeft recht op een stem op de Algemene Vergadering. Tien winstaandelen geven recht op een stem. De Staat bezit rechtstreeks en onrechtstreeks (via F.P.I.M.) 99,97% van de stemrechten.

Toelichting 18 - Geconsolideerde reserves

EUR	Waardeveranderingen via de niet- gerealiseerde resultaten	Omrekenings- verschillen	Overgedragen resultaten	Totaal geconsolideerde reserves
Per 1 januari 2021	211.577,26	30.806,07	-690.145.511,03	-689.903.127,70
Netto-resultaat 31-12-2021	0,00	0,00	-24.655.521,32	-24.655.521,32
<i>Aandeel geconsolideerde vennootschappen</i>			<i>-11.766.336,21</i>	<i>-11.766.336,21</i>
<i>Aandeel investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode</i>			<i>-12.889.185,11</i>	<i>-12.889.185,11</i>
Niet gerealiseerde resultaten 31-12-2021	-8.098.594,16	0,00	40.053.095,62	31.954.501,46
<i>Aandeel geconsolideerde vennootschappen</i>	<i>-8.098.594,16</i>		<i>39.035.525,18</i>	<i>30.936.931,02</i>
<i>Aandeel investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode</i>			<i>1.017.570,44</i>	<i>1.017.570,44</i>
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten 31-12-2021	-8.098.594,16	0,00	15.397.574,30	7.298.980,14
<i>Andere bewegingen van het eigen vermogen</i>			<i>2.404.553,38</i>	<i>2.404.553,38</i>
<i>Afrondingen</i>			<i>0,12</i>	<i>0,12</i>
Per 31 december 2021	-7.887.016,90	30.806,07	-672.343.383,23	-680.199.594,06
Per 1 januari 2022	-7.887.016,90	30.806,07	-672.343.383,23	-680.199.594,06
Netto-resultaat 31-12-2022	0,00	0,00	52.821.800,05	52.821.800,05
<i>Aandeel geconsolideerde vennootschappen</i>			<i>10.425.715,61</i>	<i>10.425.715,61</i>
<i>Aandeel investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode</i>			<i>42.396.084,44</i>	<i>42.396.084,44</i>
Niet gerealiseerde resultaten 31-12-2022	0,00	0,00	120.004.000,58	120.004.000,58
<i>Aandeel geconsolideerde vennootschappen</i>			<i>84.787.954,67</i>	<i>84.787.954,67</i>
<i>Aandeel investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode</i>			<i>35.216.045,91</i>	<i>35.216.045,91</i>
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten 31-12-2022	0,00	0,00	172.825.800,63	172.825.800,63
<i>Andere bewegingen van het eigen vermogen</i>			<i>-27.079,42</i>	<i>-27.079,42</i>
<i>Afrondingen</i>			<i>-0,42</i>	<i>-0,42</i>
Per 31 december 2022	-7.887.016,90	30.806,07	-499.544.662,44	-507.400.873,27

Toelichting 19 - Personeelsbeloningen

19.1 Overzicht van de personeelsbeloningen

De volgende personeelsbeloningen werden opgenomen in de balans:

	31/12/2022	31/12/2021
Op de balans opgenomen schulden uit:		
Vergoeding na uitdiensttreding	237.620.628,85	324.951.401,83
Overige langetermijnpersoneelsbeloningen	109.024.714,07	108.266.766,46
Ontslagvergoedingen	8.229.141,42	11.680.297,12
Korte termijn voordelen (enkel vakantiedagen)	22.822.958,74	29.723.405,31
Totaal van de op de balans opgenomen schulden:	377.697.443,08	474.621.870,72
- waarvan kortlopend	119.060.963,99	116.909.096,12
- waarvan langlopend	258.636.479,09	357.712.774,60

De personeelsbeloningen op 31 december 2022 en op 31 december 2021 hebben alleen betrekking op de NMBS.

19.2 Omschrijving van de personeelsbeloningen

19.2.1 Vergoedingen na uitdiensttreding

De verschillende vergoedingen na uitdiensttreding aan het personeel zijn:

1. Patronale bijdragen aan de Kas van de Sociale Solidariteit

De gepensioneerde statutairen evenals hun rechthebbenden (kinderen en echtgenoot/echtgenote) en de rechthebbenden van overleden personeelsleden worden gedekt door de Kas van de Sociale Solidariteit. Deze Kas wordt gedeeltelijk gefinancierd door de NMBS Groep die als bijdrage een percentage van de ontvangen pensioenen stort. Deze bijdrage is 0,75% sinds 1 april 2021.

2. Hospitalisatieverzekering

De Belgische Spoorwegen financieren de premies voor een collectieve verzekering die de kosten van een hospitalisatie in een tweepersoonskamer dekt. Deze verzekering is van toepassing voor zowel de actieve als de gepensioneerde statutaire personeelsleden en hun rechthebbenden (kinderen en echtgenoot/echtgenote), voor zover deze zijn aangesloten bij het Fonds van de Sociale Werken.

Een sociaal akkoord werd met de vakbonden onderhandeld voor de periode 2023-2024. Dit akkoord voorziet de overdracht van de kosten van de hospitalisatieverzekering voor het statutaire gepensioneerde personeel naar het Fonds van de sociale werken vanaf 1 juli 2023 teneinde de continuïteit ervan te waarborgen. Deze overdracht zal leiden tot een terugneming van de IAS 19-voorziening 'Hospitalisatieverzekering' vanaf 30 juni 2023.

3. *Vergoedingen als gevolg van een werkongeval*

Aangezien de statutaire personeelsleden niet kunnen genieten van de wettelijke bescherming in geval van een arbeidsongeval, werd een systeem eigen aan de Belgische Spoorwegen ingevoerd. Hierdoor hebben de personeelsleden en hun rechthebbenden recht op een vergoeding in geval van arbeidsongevallen, zowel bij ongevallen op de plaats van het werk als op weg naar de plaats van het werk, evenals voor beroepsziektes. De vergoedingen omvatten de terugbetaling van medische verzorging, lijfrenten, die afhankelijk zijn van de graad van arbeidsongeschiktheid, en renten en vergoedingen aan de rechthebbenden in geval van overlijden als gevolg van een arbeidsongeval.

4. *Pensioenplannen*

Sinds 1 januari 2007 heeft de Staat de voordien door de Belgische Spoorwegen ten laste genomen pensioenverplichtingen voor de statutaire personeelsleden overgenomen. De verplichting van de Belgische Spoorwegen is voortaan beperkt tot de storting van de werkgeversbijdragen aan de Staat. Er zijn voor een zeer beperkt aantal personeelsleden pensioenplannen van het type “toegezegde-bijdragenregeling” van toepassing. Aangezien deze plannen voldoende gefinancierd zijn produceren ze geen schuld verbonden aan de personeelsbeloningen.

In dochterondernemingen zijn overigens meerdere pensioenplannen van het type “toegezegd-pensioenregeling” van toepassing.

Met uitzondering van de hospitalisatieverzekering en de pensioenplannen van het type “toegezegd-pensioenregeling”, die gewaarborgd zijn door een verzekeringsmaatschappij, worden de vergoedingen na uitdiensttreding niet in een extern financieringsfonds geprefinancierd en zijn ze dus niet door een onderliggend actief onderbouwd, noch zijn er terugbetalingsrechten.

19.2.2 *Andere langetermijns personeelsbeloningen*

De verschillende andere langetermijnbeloningen die aan het personeel worden toegekend zijn:

1. *Anciënniteitsvergoeding*

Burgerlijke eretekens worden aan het personeel toegekend na een bepaald aantal dienstjaren.

2. *Bijkomende vakantiedagen in functie van de leeftijd*

Bijkomende verlofdagen worden aan het statutair personeel toegekend op de leeftijd van 45 en 50 jaar. Een overeenkomstige schuld wordt enkel erkend voor de personeelsleden die recht hebben op deze bijkomende verlofdagen.

3. *Kredietdagen*

De aan het personeel toegekende kredietdagen mogen tot 12 maanden na afsluiting van het boekjaar overgedragen worden. Conform aan IAS 19 herzien, worden deze als andere langetermijns personeelsbeloningen aanzien.

4. *Getrouwheidspremies voor treinbestuurders*

Een getrouwheidstoelage wordt toegekend aan de medewerkers in dienst binnen het besturingspersoneel wanneer een dienstanciënniteit van 18 jaar bereikt wordt.

Er zijn geen onderliggende activa voor deze voordelen opgenomen.

19.2.3 Ontslagvergoedingen

Deeltijds werken

Voor bepaalde personeelscategorieën bestaan er compenserende regelingen van deeltijds werk. Het gaat om regelingen van deeltijds werk op vrijwillige basis, waarbij er een aanvullende toelage voorzien is welke het werktijdverlies gedeeltelijk compenseert. Enkel vergoedingen toegekend aan personen die tot regelingen van deeltijds werken zijn toetreden tot 2006 (datum van aanpassing van deze regelingen) worden beschouwd als ontslagvergoedingen.

Er zijn geen onderliggende activa voor deze voordelen opgenomen, noch terugbetalingsrechten.

19.3 Schulden verbonden aan personeelsbeloningen (behalve korte termijn)

De in de balans opgenomen bedragen voor het geheel van de personeelsbeloningen zijn de volgende:

	31/12/2022				31/12/2021			
	Na uitdiensttreding	Lange termijn	Ontslag	Totaal	Na uitdiensttreding	Lange termijn	Ontslag	Totaal
Toestand van het plan [tekort / (overschot)]								
Contante waarde van de verplichting op de berekeningsdatum (+)	237.620.628,85	109.024.714,07	8.229.141,42	354.874.484,34	324.951.401,83	108.266.766,46	11.680.297,12	444.898.465,41
Reële waarde van de fondsbeleggingen op de berekeningsdatum (-)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	237.620.628,85	109.024.714,07	8.229.141,42	354.874.484,34	324.951.401,83	108.266.766,46	11.680.297,12	444.898.465,41
Waarvan: <i>Opgenomen netto passiva</i>	237.620.628,85	109.024.714,07	8.229.141,42	354.874.484,34	324.951.401,83	108.266.766,46	11.680.297,12	444.898.465,41
Waarvan: <i>Niet gefinancierde plannen</i>	237.620.628,85	109.024.714,07	8.229.141,42	354.874.484,34	324.951.401,83	108.266.766,46	11.680.297,12	444.898.465,41

De bedragen voor de toegezegd-pensioenregelingen opgenomen in het overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, kunnen als volgt uitgesplitst worden:

	31/12/2022				31/12/2021				
	Na uitdiensttreding	Lange termijn	Ontslag	Totaal	Na uitdiensttreding	Lange termijn	Ontslag	Totaal	
Toelichting									
Kost opgenomen bij de gerealiseerde resultaat									
Opgenomen pensioenkosten	9.369.070,27	53.231.225,64	0,00	62.600.295,91	13.905.853,60	49.204.304,92	36.518,62	63.146.677,14	
Interestkost (*)	3.436.004,88	274.823,40	49.412,64	3.760.240,92	1.592.411,52	70.881,00	5.278,32	1.668.570,84	
Actuariële verschillen (langetermijnpersoneelsbeloningen en ontslagvergoedingen)	-	-8.464.321,07	-2.600.788,91	-11.065.109,98	-	-1.928.234,01	-1.144.086,87	-3.072.320,88	
Overdrachten	-38.178,72	31.261,15	54.433,97	47.516,40	39.345,75	133.554,74	107.366,22	280.268,71	
Kosten van de verstrekte tijd	-2.756.677,97	0,00	0,00	-2.756.677,97	0,00	0,00	0,00	0,00	
Totale kost opgenomen bij de gerealiseerde resultaat	10.010.218,46	45.072.989,12	-2.496.942,30	52.586.265,28	15.537.610,87	47.480.506,65	-994.923,71	62.023.193,81	
Waarvan									
Opgenomen bij de personeelskosten	28	6.574.213,58	44.798.165,72	-2.546.354,94	48.826.024,36	13.945.199,35	47.409.625,65	-1.000.202,03	60.354.622,97
Opgenomen bij de financieringskosten	29	3.436.004,88	274.823,40	49.412,64	3.760.240,92	1.592.411,52	70.881,00	5.278,32	1.668.570,84
Opgenomen bij de niet-gerealiseerde resultaten		-83.072.315,20		-83.072.315,20		-39.495.681,17		-39.495.681,17	

(*) Waarvan: verwaacht rendement fondsbeleggingen = 0

Onder een nieuwe overeenkomst afgesloten in maart 2022 met de vakbonden werd, onder andere, beslist dat een premie van 10 EUR, betaald aan de gepensioneerden die verbonden zijn aan een vakbond, niet langer betaald zal worden en dit met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022. De overeenkomstige schuld werd teruggedragen (-2.756.677,97 EUR).

Conform aan herziene IAS 19 norm, zijn actuariële verschillen gerelateerd aan de vergoedingen na uitdiensttreding opgenomen als onderdeel van de niet-gerealiseerde resultaten. De actuariële verschillen als gevolg van andere langetermijnpersoneelsbeloningen en ontslagvergoedingen worden opgenomen in het netto-resultaat.

Het totale bedrag van de door de NMBS Groep uitbetaalde premies in 2022 voor de "toegezegde-bijdragenregelingen" bedraagt 4.778.372,07 EUR.

De bewegingen van de contante waarde van de verplichting en de reële waarde van de onderliggende activa tijdens de verslagperiode kunnen als volgt samengevat worden:

	31/12/2022				31/12/2021			
	Na uitdiensttreding	Lange termijn	Ontslag	Totaal	Na uitdiensttreding	Lange termijn	Ontslag	Totaal
Contante waarde van de verplichting								
Per 1 januari	324.951.401,83	108.266.766,46	11.680.297,12	444.898.465,41	361.903.025,80	102.208.316,89	13.823.938,35	477.935.281,04
Opgenomen pensioenkosten	9.369.070,27	53.231.225,64	0,00	62.600.295,91	13.905.853,60	49.204.304,92	36.518,62	63.146.677,14
Kost van verstrekten diensttijd (wijzigingen of terugnames van het fonds)	-2.756.677,97	0,00	0,00	-2.756.677,97	0,00	0,00	0,00	0,00
Interestkost	3.436.004,88	274.823,40	49.412,64	3.760.240,92	1.592.411,52	70.881,00	5.278,32	1.668.570,84
Actuariële verschillen van het boekjaar	-83.072.315,20	-8.464.321,07	-2.600.788,91	-94.137.425,18	-39.495.681,17	-1.928.234,01	-1.144.086,87	-42.568.002,05
Uitbetaalde vergoedingen	-14.268.676,24	-44.315.041,51	-954.213,40	-59.537.931,15	-12.993.553,67	-41.422.057,08	-1.148.717,52	-55.564.328,27
Overdrachten	-38.178,72	31.261,15	54.433,97	47.516,40	39.345,75	133.554,74	107.366,22	280.266,71
Contante waarde van de verplichting op het einde van de periode	237.620.628,85	109.024.714,07	8.229.141,42	354.874.484,34	324.951.401,83	108.266.766,46	11.680.297,12	444.898.465,41

De verdeling van de contante waarde van de verplichting met uitsplitsing voor de actieve populatie en inactieve populatie (gepensioneerden en zij die daar recht op hebben) is als volgt:

	31/12/2022				31/12/2021			
	Postérieurs à l'emploi	A long terme	Indemnités de cessation d'emploi	Total	Postérieurs à l'emploi	A long terme	Indemnités de cessation d'emploi	Total
Contante waarde van de verplichting op het einde van de periode								
Verplichting betreffende actieven	50.562.706,41	109.024.714,07	8.229.141,42	167.816.561,90	91.874.500,15	108.266.766,46	11.680.297,12	211.821.563,73
Verplichting betreffende gepensioneerden of inactieven (rechthebbers, ...)	187.057.922,44	0,00	0,00	187.057.922,44	233.076.901,68	0,00	0,00	233.076.901,68
Totale verplichting op het einde van de periode	237.620.628,85	109.024.714,07	8.229.141,42	354.874.484,34	324.951.401,83	108.266.766,46	11.680.297,12	444.898.465,41

De reconciliatie met de balans is als volgt:

	31/12/2022				31/12/2021			
	Na uitdiensttreding	Lange termijn	Ontslag	Totaal	Na uitdiensttreding	Lange termijn	Ontslag	Totaal
Toestand van het fonds								
Contante w waarde van de verplichting per 1 januari	324.951.401,83	108.266.766,46	11.680.297,12	444.898.465,41	361.903.025,80	102.208.316,89	13.823.938,35	477.935.281,04
Reële w waarde van de fondsbeleggingen per 1 januari	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	324.951.401,83	108.266.766,46	11.680.297,12	444.898.465,41	361.903.025,80	102.208.316,89	13.823.938,35	477.935.281,04
Niet opgenomen bedrag volgens de limiet voor een actief	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto Passiva / (Activa) in de balans								
Per 1 januari	324.951.401,83	108.266.766,46	11.680.297,12	444.898.465,41	361.903.025,80	102.208.316,89	13.823.938,35	477.935.281,04
Totaal opgenomen kosten in de w inst- en verliesrekening	10.010.218,46	45.072.989,12	-2.496.942,30	52.586.265,28	15.537.610,87	47.480.506,65	-994.923,71	62.023.193,81
Actuariële verschillen opgenomen bij de niet-gerealiseerde resultaten	-83.072.315,20	-	-	-83.072.315,20	-39.495.681,17	-	-	-39.495.681,17
Betaalde bijdragen en uitbetalingen gedaan door de werkgever	-14.268.676,24	-44.315.041,51	-954.213,40	-59.537.931,15	-12.993.553,67	-41.422.057,08	-1.148.717,52	-55.564.328,27
Overboeking naar vaste activa aangehouden voor verkoop	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overige			0,00	0,00			0,00	0,00
Op het einde van de periode	237.620.628,85	109.024.714,07	8.229.141,42	354.874.484,34	324.951.401,83	108.266.766,46	11.680.297,12	444.898.465,41

Voor 2023 verwacht de NMBS Groep dat de rechtstreeks gestorte bijdragen en uitbetalingen 13,5 miljoen EUR zullen bedragen voor de vergoedingen na uitdiensttreding, 53,2 miljoen EUR (met inbegrip van de kredietdagen) voor de langetermijnbeloningen en 0,8 miljoen EUR voor de ontslagvergoedingen.

19.4 Uitsplitsing van de actuariële verschillen

De actuariële verschillen zijn als volgt verdeeld:

	31/12/2022				31/12/2021			
	Postérieurs à l'emploi	A long terme	Indemnités de cessation d'emploi	Total	Postérieurs à l'emploi	A long terme	Indemnités de cessation d'emploi	Total
Actuariële verschillen van het boekjaar								
Verschillen als gevolg van wijzigingen in de aangenomen veronderstellingen	-117.461.174,71	-8.255.404,44	-1.911.662,55	-127.628.241,70	-37.926.541,16	-2.029.735,90	-378.394,47	-40.334.671,53
Verschillen als gevolg van wijzigingen in de demografische veronderstellingen	-422.895,12	0,00	0,00	-422.895,12	630.083,86	0,00	0,00	630.083,86
Ervaringsaanpassingen	34.811.754,63	-208.916,63	-689.126,36	33.913.711,64	-2.199.223,87	101.501,89	-765.692,40	-2.863.414,38
Totaal actuariële verschillen	-83.072.315,20	-8.464.321,07	-2.600.788,91	-94.137.425,18	-39.495.681,17	-1.928.234,01	-1.144.086,87	-42.568.002,05

19.5 Actuariële veronderstellingen en sensitiviteitsanalyse

Actuariële veronderstellingen

De personeelsbeloningen worden op een actuariële basis berekend, met behulp van de geprojecteerde kredieteenheden methode. De voornaamste onderliggende parameters (financiële en demografische veronderstellingen) die gebruikt werden bij de berekening van de schuld kunnen als volgt samengevat worden:

Actuariële hypothesen bij de afsluiting

	31/12/2022	31/12/2021
Verdisconteringsvoet		
Vergoedingen na uitdiensttreding	3,80%	1,07%
Overige langetermijnpersoneelsbeloningen	0%-3,80%	0%-0,82%
Ontslagvergoedingen	3,66%	0%-0,44%
Verwacht rendement van de fondsbeleggingen	0,00%	0,00%
Inflatie	2,00%	2,00%
Evolutie van de medische kosten	3,00%	3,00%
Sterftcijfers	MR et MR-3 (si nés après 1961)/FR	MR et MR-3 (si nés après 1961)/FR

Op 31 december werd de verdisconteringsvoet voor het actualiseren van de verplichtingen vastgesteld door middel van het marktrendement op de balansdatum van ondernemingsobligaties van eerste categorie met een vergelijkbare looptijd als die van de verbintenissen (bron: Bloomberg).

De veronderstelde toename van de medische kosten (inclusief inflatie) werd bepaald op basis van het huidige contract. Alle veronderstellingen weerspiegelen de best mogelijk inschatting van de NMBS Groep.

Gewogen gemiddelde looptijden

	31/12/2022	31/12/2021
Vergoedingen na uitdiensttreding	15,05	17,65
Overige langetermijnpersoneelsbeloningen (*)	9,33	10,84
Ontslagvergoedingen	6,62	7,99
Totale gewogen gemiddelde looptijd	14,11	16,61

(*) zonder rekening te houden met de verplichting betreffende kredietdagen

De veronderstellingen met betrekking tot de sterftcijfers zijn gebaseerd op officiële Belgische sterftcijfers en op basis van waargenomen gegevens binnen de Belgische Spoorwegen.

Gemiddelde levensverwachting bij pensioen

	Personnel actif (espérance de vie à la retraite)	Inactifs
Mannen	23,73	14,21
Vrouwen	24,90	11,04

Sensitiviteitsanalyses

	Invloed op de contante waarde van de verplichting op 31/12/2022	
	Verhoging	Verhoging
Verdisconteringsvoet (w ijsiging met 0,5%)		
Vergoedingen na uitdiensttreding	-16.571.451,89	17.913.220,80
Overige langetermijnpersoneelsbeloningen	-1.154.812,90	1.210.210,69
Ontslagvergoedingen	-257.987,88	267.646,20
Evolutie van de medische kosten (w ijsiging met 1%)	7.760.063,51	-6.205.315,60
Indexatie (w ijsiging met 0,25%)	6.585.638,31	-
Sterfte (w ijsiging van de levensverwachting met 1 jaar)	16.124.872,34	-

Toelichting 20 - Voorzieningen

De wijzigingen tijdens het jaar 2022 en 2021 kunnen als volgt samengevat worden:

	Juridische geschillen	Bodemsanering	Overige voorzieningen	Totaal
Per 1 januari 2021	41.370.390,94	133.530.156,71	11.343.307,95	186.243.855,60
<u>Waarvan:</u>				
Op lange termijn	8.314.851,95	68.584.301,11	6.624.886,07	83.524.039,13
Op korte termijn	33.055.538,99	64.945.855,60	4.718.421,88	102.719.816,47
Opgenomen in de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten				
Toevoegingen tijdens de periode	8.547.708,04	8.493.958,56	1.518.017,74	18.559.684,34
Aanwendingen tijdens de periode	-9.490.702,98	-6.766.273,35	-2.026.992,40	-18.283.968,73
Teruggenomen tijdens de periode (niet-gebruikt)	-5.349.635,16	-1.771.632,78	-78.563,34	-7.199.831,28
Aanpassing rentevoet		-2.712.111,10		-2.712.111,10
Verstrijken van de tijd	39.340,72			39.340,72
Overdrachten - overige			-1.540.144,19	-1.540.144,19
Per 31 december 2021	35.117.101,56	130.774.098,04	9.215.625,76	175.106.825,36
<u>Waarvan:</u>				
Op lange termijn	6.764.008,05	51.970.427,63	8.103.928,39	66.838.364,07
Op korte termijn	28.353.093,51	78.803.670,41	1.111.697,37	108.268.461,29

EUR	Litiges juridiques	Assainissement du sol	Autres provisions	Total
Per 1 januari 2022	35.117.101,56	130.774.098,04	9.215.625,76	175.106.825,36
<u>Waarvan:</u>				
Op lange termijn	6.764.008,05	51.970.427,63	8.103.928,39	66.838.364,07
Op korte termijn	28.353.093,51	78.803.670,41	1.111.697,37	108.268.461,29
Opgenomen in de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten				
Toevoegingen tijdens de periode	3.344.228,44	5.905.307,13	11.920.104,12	21.169.639,69
Aanwendingen tijdens de periode	-1.127.029,35	-1.689.271,14	-210.859,35	-3.027.159,84
Teruggenomen tijdens de periode (niet-gebruikt)	-2.043.682,84	-4.946.014,69	-9.846,36	-6.999.543,89
Aanpassing rentevoet	-1.127.253,84	-5.757.627,62		-6.884.881,46
Verstrijken van de tijd		14.741,15		14.741,15
Overboeking naar de vaste activa aangehouden voor verkoop				0,00
Overdrachten - overige				0,00
Per 31 december 2022	34.163.363,97	124.301.232,87	20.915.024,17	179.379.621,01
<u>Waarvan:</u>				
Op lange termijn	11.496.068,52	34.592.937,02	8.429.962,82	54.518.968,36
Op korte termijn	22.667.295,45	89.708.295,85	12.485.061,35	124.860.652,65

De voorziening voor juridische geschillen komt overeen met de contante waarde van de beste schatting van de uitstroom van middelen die economische voordelen met zich meebrengen over een periode van 20 jaar als gevolg van juridische geschillen aangespannen tegen de NMBS Groep. Ze wordt aangepast op de afsluitingsdatum op basis van een herschatting door de juridische dienst van de NMBS Groep van de risico's gelopen in het kader van lopende geschillen en van de geactualiseerde waarde van de verwachte toekomstige stromen volgens de IRS-curve. Op 31 december 2022, bedraagt ze 34.163.363,97 EUR en betreffen bijna uitsluitend de NMBS (34.003.363,97 EUR).

De voorziening voor bodemsanering vertegenwoordigt de contante waarde van de geschatte kost van de uit te voeren werken over een periode van 20 jaar betreffende de gekende wettelijke en feitelijke verplichtingen tot sanering van de terreinen. Deze voorziening werd geboekt om het hoofd te bieden aan de lange termijn verontreiniging op basis van geschatte kosten door de technische diensten en de timing van de uitvoering van de werken alsook van de rentecurve. Ze heeft uitsluitend betrekking op de NMBS en bedraagt 124.301.232,87 EUR op 31 december 2022.

Toelichting 21 - Financiële schulden

21.1 Financiële schulden

De onderhavige toelichting geeft informatie over de contractuele voorwaarden van de door de NMBS Groep aangegane rentedragende schulden. Voor meer informatie over de blootstelling aan en het beheer van de risico's door de NMBS Groep betreffende de financiële schulden verwijzen we naar toelichting 2.

Een detail van de financiële schulden, per type en opgedeeld in langlopend en kortlopend, wordt weergegeven in de onderstaande tabel:

Financiële schulden		31/12/2022				TOTAAL
	Toelichting	Netto-schuldpositie			Andere	
		Nominaal	Reële waarde aanpassingen	Toe te rekenen kosten	Andere	
Langlopende financiële verplichtingen						
Leningen aangegaan bij financiële instellingen		1.675.476.426,68	0,00	4.228.427,33	0,00	1.679.704.854,01
Obligatieleningen		475.307.512,05	0,00	5.511.033,67	0,00	480.818.545,72
Leaseschulden	21.2	22.241.283,72	0,00	0,00	0,00	22.241.283,72
Overige financiële schulden		226.354.920,42	6.904.709,43	11.419.786,76	0,00	244.679.416,61
Totaal		2.399.380.142,87	6.904.709,43	21.159.247,76	0,00	2.427.444.100,06
Kortlopende financiële verplichtingen						
Bankvoorschotten in rekening-courant	14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Leningen aangegaan bij financiële instellingen		346.607.114,96	0,00	4.523.929,58	0,00	351.131.044,54
Obligatieleningen		0,00	0,00	5.493.357,53	0,00	5.493.357,53
Leaseschulden	21.2	9.519.579,32	0,00	58.719,35	0,00	9.578.298,67
Thesauriebewijzen		49.969.003,40	0,00	0,00	0,00	49.969.003,40
Overige financiële schulden		32.183.101,90	469.944,77	1.847.360,77	0,00	34.500.407,44
Totaal		438.278.799,58	469.944,77	11.923.367,23	0,00	450.672.111,58
Totaal financiële schulden		2.837.658.942,45	7.374.654,20	33.082.614,99	0,00	2.878.116.211,64
Financiële schulden		31/12/2021				TOTAAL
	Toelichting	Netto-schuldpositie			Andere	
		Nominaal	Reële waarde aanpassingen	Toe te rekenen kosten	Andere	
Langlopende financiële verplichtingen						
Leningen aangegaan bij financiële instellingen		1.610.994.804,24	0,00	3.760.905,01	0,00	1.614.755.709,25
Obligatieleningen		468.636.707,26	0,00	5.242.965,22	0,00	473.879.672,48
Leaseschulden	21.2	30.192.518,74	0,00	0,00	0,00	30.192.518,74
Overige financiële schulden		235.090.982,98	20.143.061,84	11.685.930,02	0,00	266.919.974,84
Totaal		2.344.915.013,22	20.143.061,84	20.689.800,25	0,00	2.385.747.875,31
Kortlopende financiële verplichtingen						
Bankvoorschotten in rekening-courant	14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Leningen aangegaan bij financiële instellingen		404.885.007,86	0,00	3.572.340,03	0,00	408.457.347,89
Obligatieleningen		0,00	0,00	5.493.357,53	0,00	5.493.357,53
Leaseschulden	21.2	9.351.244,12	0,00	58.871,07	0,00	9.410.115,19
Thesauriebewijzen		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overige financiële schulden		131.437.017,24	0,00	2.945.399,11	0,00	134.382.416,35
Totaal		545.673.269,22	0,00	12.069.967,74	0,00	557.743.236,96
Totaal financiële schulden		2.890.588.282,44	20.143.061,84	32.759.767,99	0,00	2.943.491.112,27

	31/12/2022	31/12/2021
Langlopende financiële verplichtingen		
NMBS	2.425.463.287,71	2.382.899.808,67
Dochterondernemingen	1.980.812,35	2.848.066,64
Boekwaarde	2.427.444.100,06	2.385.747.875,31
Kortlopende financiële verplichtingen		
NMBS	448.861.271,35	556.120.908,05
Dochterondernemingen	1.810.840,23	1.622.328,91
Boekwaarde	450.672.111,58	557.743.236,96

Mutatietabel van de financiële schulden

De onderstaande tabel geeft een exhaustief overzicht van de wijzigingen in de financiële schulden:

	Wijzigingen in de financiële schuld							31/12/2022
	31/12/2021	Nieuwe transacties	Betalingen	Interestlasten	Impact wisselkoersen	Aanpassingen aan de reële waarde	Overige	
Bankvoorschotten in rekening-courant	0,00	0,00	-1.993.780,15	1.993.780,15	0,00	0,00	0,00	0,00
Leningen aangegaan bij financiële instellingen	2.023.213.057,14	357.516.803,93	-383.035.465,07	27.466.445,47	5.675.057,08	0,00	0,00	2.030.835.898,55
Obligatieleningen	479.373.030,01	6.670.804,79	-15.530.004,79	15.798.073,24	0,00	0,00	0,00	486.311.903,25
Leaseschulden	39.602.633,93	2.101.906,57	-10.767.289,78	1.152.400,56	0,00	0,00	-270.068,89	31.819.582,39
Thesauriebewijzen	0,00	49.969.003,40	-153.045,69	153.045,69	0,00	0,00	0,00	49.969.003,40
Overige financiële schulden	401.302.391,19	14.657.682,04	-148.543.402,09	16.708.398,62	7.823.161,93	-12.768.407,64	0,00	279.179.824,05
Totaal	2.943.491.112,27	430.916.200,73	-560.022.987,57	63.272.143,73	13.498.219,01	-12.768.407,64	-270.068,89	2.878.116.211,64

De nieuwe transacties afgesloten door de NMBS Groep omvatten, buiten de kapitalisatie van interesten :

- de erkenning van leaseschulden bij toepassing van IFRS 16 voor een bedrag van 2.101.906,24 EUR;
- meerdere lange-termijnfinanciering voor een totaalbedrag van 350 miljoen EUR waarvan 100 miljoen EUR aan vaste rentevoet opgenomen bij de Europese Investeringsbank en 250 miljoen EUR aan variabele rentevoet opgenomen bij Eurofima met looptijden van 8 tot 11 jaar;
- de uitgifte van commercial paper voor een bedrag van 49.969.003,40 EUR;
- korte-termijntransacties met verbonden ondernemingen buiten de consolidatiekring.

De vroegtijdige beëindiging van een aantal leasingtransacties heeft geleid tot het uitboeken van leaseschulden voor een totaal van 270.068,89 EUR.

Het totaal van de betalingen kan opgedeeld worden in de terugbetaling van het nominaal van bestaande financieringen (497.073.690,84 EUR) en de betaling van interesten (62.949.296,73 EUR). De wijzigingen in de reële waarde van de schuld werden erkend in het netto resultaat (-11.052.768,17 EUR) en in de niet-gerealiseerde resultaten (-1.715.639,47 EUR : component van het kredietrisico eigen aan de NMBS Groep in toepassing van IFRS 9).

De reële waarde van de financiële schulden is opgenomen in toelichting 32.

Kenmerken van de financiële schulden

De onderstaande tabel geeft een uitsplitsing van de verschillende schulden naar munt van uitgifte, type rentevoet en resterende looptijd.

Karakteristieken van de financiële schulden		31/12/2022				
	Munt	Coupon	Finale vervaldag	Nominaal (Munt)	Boekwaarde (EUR)	
Bankvoorschotten in rekening-courant	EUR	N/A	< 1jaar	0,00	0,00	
	<i>Totaal EUR</i>			<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	
Totaal bankvoorschotten in rekening courant						0,00
Leningen bij financiële instellingen	EUR	Vlottend	< 1jaar	125.000.000,00	125.597.083,34	
			1 - 2 jaar	60.900.000,00	61.086.915,50	
			2 - 5 jaar	70.982.595,17	71.153.724,38	
			> 5 jaar	409.402.000,00	410.276.334,26	
		0% - 2%	< 1jaar	200.000.000,00	200.615.000,00	
			1 - 2 jaar	114.350.000,00	114.846.056,66	
			2 - 5 jaar	171.651.300,00	171.740.342,68	
			> 5 jaar	606.200.000,00	606.533.395,92	
		2% - 4%	1 - 2 jaar	15.000.000,00	15.169.085,55	
			2 - 5 jaar	150.000.000,00	150.911.230,56	
	<i>Totaal EUR</i>			<i>1.923.485.895,17</i>	<i>1.927.929.168,85</i>	
	USD	4% - 6%	< 1jaar	6.758.772,71	6.699.109,01	
			2 - 5 jaar	6.605.221,87	6.547.589,03	
			> 5 jaar	35.004.730,20	34.706.070,57	
		6% - 8%	2 - 5 jaar	28.863.256,69	27.879.407,67	
			> 5 jaar	28.031.350,64	27.074.553,42	
	<i>Totaal USD</i>			<i>105.263.332,11</i>	<i>102.906.729,70</i>	
Totaal leningen bij financiële instellingen						2.030.835.898,55
Obligatieleningen	EUR	Zero coupon	> 5 jaar	213.000.000,00	137.621.132,46	
		0% - 2%	> 5 jaar	190.000.000,00	189.882.399,24	
		2% - 4%	> 5 jaar	100.000.000,00	102.287.729,50	
		4% - 6%	2 - 5 jaar	55.000.000,00	56.520.642,05	
	<i>Totaal EUR</i>			<i>558.000.000,00</i>	<i>486.311.903,25</i>	
Totaal obligatieleningen						486.311.903,25
Leaseschulden	EUR	0% - 2%	< 1jaar	34.720,16	34.720,16	
			1 - 2 jaar	2.708.567,41	2.708.553,10	
			2 - 5 jaar	11.737.609,62	11.737.609,62	
			> 5 jaar	5.282.723,02	5.282.723,02	
		2% - 4%	2 - 5 jaar	1.359.183,66	1.359.183,66	
			> 5 jaar	7.271.175,80	7.329.909,46	
		> 10%	2 - 5 jaar	3.366.883,37	3.366.883,37	
	<i>Totaal EUR</i>			<i>31.760.863,04</i>	<i>31.819.582,39</i>	
Totaal leaseschulden						31.819.582,39
Thesauriebewijzen	EUR	Vlottend	< 1jaar	50.000.000,00	49.969.003,40	
	<i>Totaal EUR</i>			<i>50.000.000,00</i>	<i>49.969.003,40</i>	
Totaal thesauriebewijzen						49.969.003,40
Overige financiële schulden	EUR	Vlottend	< 1jaar	2.741,88	2.741,88	
		0% - 2%	1 - 2 jaar	4.500.000,00	4.500.910,00	
			2 - 5 jaar	10.500.000,00	10.506.203,34	
			> 5 jaar	45.000.000,00	45.000.000,00	
	<i>Totaal EUR</i>			<i>60.002.741,88</i>	<i>60.009.855,22</i>	
		4% - 6%	< 1jaar	25.219.851,92	24.095.098,79	
			> 5 jaar	33.587.801,56	33.269.854,57	
		6% - 8%	< 1jaar	9.132.682,40	9.138.078,61	
			2 - 5 jaar	67.898.375,24	69.246.014,00	
			> 5 jaar	76.097.700,73	83.420.922,86	
	<i>Totaal USD</i>			<i>211.936.411,85</i>	<i>219.169.968,83</i>	
Totaal overige financiële schulden						279.179.824,05
Totaal financiële schulden						2.878.116.211,64

Karakteristieken van de financiële schulden	31/12/2021				
	Munt	Coupon	Finale vervaldag	Nominaal (Munt)	Boekwaarde (EUR)
Bankvoorschotten in rekening-courant	EUR	N/A	< 1jaar	0,00	0,00
	Totaal EUR			0,00	0,00
Totaal bankvoorschotten in rekening courant					0,00
Leningen bij financiële instellingen	EUR	Vlottend	1 - 2 jaar	125.000.000,00	124.973.986,11
			2 - 5 jaar	60.900.000,00	60.876.156,03
			> 5 jaar	237.372.726,64	237.222.740,54
		0% - 2%	1 - 2 jaar	200.000.000,00	200.615.000,00
			2 - 5 jaar	286.001.300,00	286.584.569,31
			> 5 jaar	606.200.000,00	606.532.673,16
		2% - 4%	1 - 2 jaar	400.000.000,00	399.901.223,05
			2 - 5 jaar	15.000.000,00	15.159.493,86
	Totaal EUR			1.930.474.026,64	1.931.865.842,06
	USD	4% - 6%	1 - 2 jaar	6.392.856,38	5.963.002,05
			2 - 5 jaar	6.246.971,95	5.827.527,98
			> 5 jaar	33.099.685,58	30.883.277,79
		6% - 8%	2 - 5 jaar	12.044.735,23	10.948.541,71
			> 5 jaar	41.503.238,74	37.724.865,55
	Totaal USD			99.287.487,88	91.347.215,08
Totaal leningen bij financiële instellingen					2.023.213.057,14
Obligatieleningen	EUR	Zero coupon	> 5 jaar	213.000.000,00	130.862.931,40
		0% - 2%	> 5 jaar	190.000.000,00	189.818.244,18
		2% - 4%	> 5 jaar	100.000.000,00	102.273.876,92
		4% - 6%	2 - 5 jaar	55.000.000,00	56.417.977,51
	Totaal EUR			558.000.000,00	479.373.030,01
Totaal obligatieleningen					479.373.030,01
Leaseschulden	EUR	0% - 2%	< 1jaar	32.875,37	32.875,37
			1 - 2 jaar	428.633,20	428.633,20
			2 - 5 jaar	21.921.447,40	21.921.425,95
			> 5 jaar	5.665.012,85	5.665.012,85
		2% - 4%	> 5 jaar	7.290.842,42	7.349.734,94
		> 10%	2 - 5 jaar	4.204.951,62	4.204.951,62
	Totaal EUR			39.543.762,86	39.602.633,93
Totaal leaseschulden					39.602.633,93
Thesauriebewijzen	EUR	Vlottend	< 1jaar	0,00	0,00
	Totaal EUR			0,00	0,00
Totaal thesauriebewijzen					0,00
Overige financiële schulden	EUR	Vlottend	< 1jaar	1.133.000,00	1.133.000,00
		0% - 2%	2 - 5 jaar	12.000.000,00	12.004.973,50
			> 5 jaar	48.000.000,00	48.002.495,50
		4% - 6%	< 1jaar	76.587.688,54	76.640.578,94
	Totaal EUR			137.720.688,54	137.781.047,94
		4% - 6%	< 1jaar	60.933.117,46	59.002.665,34
			1 - 2 jaar	23.914.168,88	24.521.544,06
			> 5 jaar	31.759.869,75	29.605.257,62
		6% - 8%	1 - 2 jaar	8.548.898,50	8.645.166,56
			2 - 5 jaar	36.105.207,91	35.345.456,28
			> 5 jaar	98.286.311,49	106.401.253,39
	Totaal USD			259.547.573,99	263.521.343,25
Totaal overige financiële schulden					401.302.391,19
Totaal financiële schulden					2.943.491.112,27

21.2 Financiële schulden m.b.t. de leaseovereenkomsten

De vervalttermijnen van de leaseschulden zijn de volgende:

	Op minder dan één jaar	Tussen één en vijf jaar	Op meer dan vijf jaar	Totaal
Contante waarde van de toekomstige minimale leasebetalingen - 31/12/2022				
Toekomstige minimale leasebetalingen	10.471.781,11	13.841.526,51	21.921.701,62	46.235.009,24
Interesten / Toekomstige interestlasten op overeenkomsten	-893.482,44	-1.676.580,36	-11.845.364,05	-14.415.426,85
Totaal	9.578.298,67	12.164.946,15	10.076.337,57	31.819.582,39
Contante waarde van de toekomstige minimale leasebetalingen - 31/12/2021				
Toekomstige minimale leasebetalingen	10.493.362,96	21.962.357,28	22.662.454,11	55.118.174,35
Interesten / Toekomstige interestlasten op overeenkomsten	-1.083.247,77	-2.310.452,37	-12.121.840,28	-15.515.540,42
Totaal	9.410.115,19	19.651.904,91	10.540.613,83	39.602.633,93

Met uitzondering van de huurcontracten op korte termijn en van lage waarde en diegene die niet beschouwd kunnen worden als een huurcontract zoals gedefinieerd door IFRS 16, bestaan de financiële leaseovereenkomsten afgesloten door de NMBS Groep uit:

- erfpachtovereenkomsten op gebouwen met een oorspronkelijke looptijd van 20 tot 93 jaar zonder aankoopoptie;
- eenvoudige huurovereenkomsten op gebouwen en terreinen met een oorspronkelijke looptijd van 2 tot 15 jaar zonder aankoopoptie;
- huurovereenkomsten voor rollend materieel met een oorspronkelijke looptijd van 3 jaar en de optie tot verlenging met 3 jaar (uitgeoefend) zonder aankoopoptie;
- huurovereenkomsten voor bedrijfswagens met een oorspronkelijke looptijd van 4 tot 5 jaar zonder aankoopoptie;
- huurovereenkomsten voor diverse andere activa (vorkhefliften, ...) met een oorspronkelijke looptijd van 2 tot 8 jaar zonder aankoopoptie.

Toelichting 22 – Actuele en uitgestelde belastingvorderingen / schulden

EUR	31/12/2022	31/12/2021
Actuele belastingen		
Actuele belastingvorderingen	1.533.595,03	1.594.868,95
Actuele belastingsschulden	-69.433,85	-185.411,36
Netto actuele belastingen	1.603.028,88	1.780.280,31
Uitgestelde belastingen		
Uitgestelde belastingvorderingen	0,00	0,00
Uitgestelde belastingsschulden	0,00	-1.199.518,52
Netto situatie uitgestelde belastingen	0,00	-1.199.518,52

De bewegingen tijdens het boekjaar kunnen als volgt samengevat worden:

EUR	31/12/2022	31/12/2021
Uitgestelde belastingvorderingen		
Per 1 januari	0,00	0,00
In het netto-resultaat opgenomen belastingen	0,00	0,00
In de niet-gerealiseerde resultaten opgenomen belastingen	0,00	0,00
per 31 december	0,00	0,00

EUR	31/12/2022	31/12/2021
Uitgestelde belastingsschuld		
Per 1 januari	-1.199.518,52	-1.554.247,77
In het netto-resultaat opgenomen belastingen	1.199.518,52	348.064,90
Andere bewegingen	0,00	6.664,35
per 31 december	0,00	-1.199.518,52

De NMBS Groep erkende een uitgestelde belastingsschuld sinds 2017 naar aanleiding van de stapsgewijze bedrijfscombinatie en waardering tegen reële waarde van de tijdens deze hergroepering verworven activa. Als gevolg van de fusie met Publifer in 2022, wordt deze uitgestelde belastingsschuld geannuleerd.

EUR	Balans	
	31/12/2022	31/12/2021
Uitgestelde belastingvorderingen:		
Recupereerbare fiscale verliezen en andere fiscale aftrekken	284.413.883,71	264.256.508,60
Voorzieningen (juridische geschillen, sanering, derivaten, ...)	11.310.026,06	13.338.905,89
Schulden uit personeelsbeloningen	33.358.273,86	39.172.664,84
Waardeverminderingen op handelsvorderingen en overige debiteuren	2.243.766,72	1.028.087,77
Financiële instrumenten tegen reële waarde	0,00	21.026.303,65
Bruto uitgestelde belastingvorderingen	331.325.950,34	338.822.470,74
Uitgestelde belastingsschulden:		
Vaste activa en vastgoedbeleggingen	9.615.645,94	11.016.916,68
Financiële instrumenten tegen reële waarde	286.762,13	
Bruto uitgestelde belastingsschulden	9.902.408,07	11.016.916,68
Min: niet erkende uitgestelde belastingvorderingen	-321.423.542,27	-329.005.072,58
Netto situatie uitgestelde belastingen	0,00	-1.199.518,52

Andere fiscale aftrekken hebben betrekking op investeringskredieten. Investeringskredieten en overdraagbare fiscale verliezen hebben een economische waarde die in de boekhouding wordt opgenomen in de vorm van een uitgestelde belastingvordering wanneer het waarschijnlijk is dat dergelijke investeringskredieten en fiscale verliezen in de toekomst kunnen worden gebruikt omwille van verwachte taxeerbare winsten tijdens toekomstige boekjaren.

Het vermogen van de NMBS Groep om uitgestelde belastingvorderingen terug te vorderen wordt beoordeeld aan de hand van een analyse die met name is gebaseerd op bedrijfsplannen en op de risico's verbonden aan de economische omstandigheden en de onzekerheden van de markten waarin de NMBS Groep actief is. Gezien de verschillende hierboven beschreven onzekerheden heeft de groep bij haar analyse een tijdshorizon van 3 jaar gehanteerd.

Gezien de bepaalde onzekerheden over toekomstige prognoses (in het bijzonder voor 2023, het eerste jaar van toepassing van het openbaredienstcontract), heeft de Groep NMBS geen uitgestelde belastingvordering met betrekking tot overgedragen fiscale verliezen en de stock investeringsaftrek per 31 december 2022 erkend.

Toelichting 23 - Handelsschulden

EUR	31/12/2022			31/12/2021		
	Financiële instrumenten	Overige	Totaal	Financiële instrumenten	Overige	Totaal
Handelsschulden - op lange termijn						
Ontvangen vooruitbetalingen m.b.t. onderhanden projecten in opdracht van derden	10	0,00	0,00	0,00	1.745.953,45	1.745.953,45
Totaal	0,00	0,00	0,00	0,00	1.745.953,45	1.745.953,45
Handelsschulden - op korte termijn						
Overheidsinstanties	175,21		175,21	52,73		52,73
Leveranciers	476.160.548,67	12.972.146,64	489.132.695,31	361.859.999,89	14.797.825,37	376.657.825,26
Ontvangen vooruitbetalingen m.b.t. onderhanden projecten in opdracht van derden	10	6.476.922,07	6.476.922,07	4.431.039,41		4.431.039,41
Totaal	476.160.723,88	19.449.068,71	495.609.792,59	361.860.052,62	19.228.864,78	381.088.917,40
Totaal handelsschulden	476.160.723,88	19.449.068,71	495.609.792,59	361.860.052,62	20.974.818,23	382.834.870,85

Waarvan :

EUR	31/12/2022			31/12/2021		
	Financiële instrumenten	Overige	Totaal	Financiële instrumenten	Overige	Totaal
Op lange termijn						
NMBS		0,00	0,00	0,00	1.745.953,45	1.745.953,45
Andere dochterondernemingen		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto boekwaarde	0,00	0,00	0,00	0,00	1.745.953,45	1.745.953,45
Op korte termijn						
NMBS	465.177.481,06	19.449.068,71	484.626.549,77	347.595.274,22	19.228.864,78	366.824.139,00
Andere dochterondernemingen	10.983.242,82		10.983.242,82	14.264.778,40		14.264.778,40
Netto boekwaarde	476.160.723,88	19.449.068,71	495.609.792,59	361.860.052,62	19.228.864,78	381.088.917,40

De handelsschulden op lange termijn bij de NMBS betreffen de ontvangen vooruitbetalingen in het raam van de contracten van de cofinancieringen.

Toelichting 24 - Sociale schulden

EUR	31/12/2022	31/12/2021
Bedrijfsvoorheffing	44.490,07	42.489,95
RSZ	711,02	283.558,14
Salarissen	-746,46	11.435,48
Vakantiegeld	71.873.389,04	64.045.016,47
Overige sociale schulden	47.253.040,89	38.936.443,60
Totaal	119.170.884,56	103.318.943,64
Waarvan:		
Vervallen sociale schulden	1.832.850,58	1.869.919,48
Niet vervallen sociale schulden	117.338.033,98	101.449.024,16

Op 31 december 2022 (2021) bedraagt het aandeel van de NMBS in haar niet vervallen sociale schulden 113.311.881,73 EUR (98.086.251,40 EUR). Het aandeel van de dochterondernemingen in het totaal van de sociale schulden is 5.859.002,83 EUR (5.232.692,24 EUR).

Toelichting 25 - Subsidies

25.1 Kapitaalsubsidies

De bewegingen tijdens het jaar kunnen als volgt samengevat worden:

	2022	2021
Kapitaalsubsidies		
Per 1 januari	7.645.807.091,11	7.413.102.771,07
Nieuwe subsidies	650.903.415,30	669.321.754,45
Toegewezen aan materiële en immateriële vaste activa	-468.777.222,61	-436.617.434,41
Per 31 december	7.827.933.283,80	7.645.807.091,11
Waarvan		
Op lange termijn	7.395.545.590,20	7.204.545.849,41
Op korte termijn	432.387.693,60	441.261.241,70

De kapitaalsubsidies, verworven in het kader van investeringen in immateriële activa en materiële vaste activa, worden opgenomen op de passiefzijde van de balans en worden erkend in het bedrijfsresultaat a rato van de afschrijvingen op de activa waarvoor ze verkregen werden. De verworven, maar nog niet ontvangen kapitaalsubsidies zijn opgenomen onder de rubriek 'Handelsvorderingen en overige debiteuren'.

De nieuwe kapitaalsubsidies van 2022 zijn volledig toewijsbaar aan de moedermaatschappij. Er werden geen nieuwe kapitaalsubsidies verworven door de dochterondernemingen.

Het bedrag van -468.777.222,61 EUR in 2022 (2021: -436.617.434,41 EUR) betreft voor -485.303.185,46 EUR (2021: -447.333.687,84 EUR) de in resultaat name van de kapitaalsubsidies en voor 6.434.874,00 EUR (2021: 10.716.253,43 EUR) de wedersamenstelling van de niet afgeschreven subsidies geannuleerd als gevolg van de overdrachten van gesubsidieerde activa en voor 10.091.088,85 EUR (2021: 0,00) de aanrekening van interesten op de niet-toegewezen subsidies. De in resultaat name van de kapitaalsubsidies van 2022 (-485.303.185,46 EUR) bevat een bedrag van -10 miljoen EUR ten gevolge van de wijziging van de waardering van het rollend materieel.

25.2 Exploitatiesubsidies

De bewegingen tijdens het jaar kunnen als volgt samengevat worden:

	2022	2021
Te ontvangen exploitatiesubsidies		
Per 1 januari	377.262.908,01	290.523.862,90
Nieuwe subsidies	1.153.202.632,39	1.146.806.725,29
Inningen	-882.351.011,15	-1.060.067.680,47
Andere bewegingen	5.660.377,36	0,29
Per 31 december	653.774.906,61	377.262.908,01

De exploitatiesubsidies van de NMBS Groep zijn volledig toewijsbaar aan de moedermaatschappij en omvatten de basistoelage (vast en variabel), de toelagen voor veiligheid en de strijd tegen het terrorisme en het radicalisme. Ze omvatten op 31 december 2022 ook een uitzonderlijke exploitatiesubsidie om de gestegen kosten van de energieprijzen en de lonen te compenseren (143.268.148 EUR) en een uitzonderlijke exploitatiesubsidie van 26.750.000 EUR (2021 : 298.900.000 EUR) om de impact van gezondheids crisis op de rekeningen van de opdrachten van openbare dienst van de NMBS te compenseren voor 2022 (2021). De andere bewegingen betreffen de aan de Staat verschuldigde BTW berekend op de enveloppe van 100.000.000 EUR toegekend voor de Hello Belgium Rail Pass.

De verworven subsidies om de het aandeel van de Staat in de kosteloosheid van de woon-werkverplaatsingen te compenseren (30.018.831,61 EUR) worden opgenomen in de inkomsten.

De verworven maar nog niet ontvangen exploitatiesubsidies worden als vordering opgenomen in de rubriek 'Handelsvorderingen en overige debiteuren'.

25.3 Financiële subsidies

De bewegingen tijdens het jaar kunnen als volgt samengevat worden:

	2022	2021
Te ontvangen financiële subsidies		
Per 1 januari	16.569.964,52	17.146.543,26
Nieuw e subsidies	21.711.857,83	22.798.308,95
Inningen	-22.380.857,78	-23.374.887,69
Andere bew egingen	0,00	0,00
Per 31 december	15.900.964,57	16.569.964,52

De financiële subsidies omvatten de financiële opbrengsten die voortvloeien uit de vorderingen op de Staat in het kader van de prefinancieringsovereenkomsten 'Tekort TGV', van de prioritaire gewestelijke projecten, de prefinancieringen op rollend materieel en de cofinancieringen. De interesten verworven in het kader van de "Back-to-Back"-overeenkomsten worden niet beschouwd als subsidies.

De vorderingen betreffende de financiële subsidies worden geboekt in de rubriek 'Handelsvorderingen en overige debiteuren'.

De nieuwe financiële subsidies worden geboekt in het netto-resultaat en in mindering gebracht van de financiële kosten (zie toelichting 29.2).

Toelichting 26 - Overige schulden

EUR	31/12/2022			31/12/2021		
	Financiële instrumenten	Overige	Totaal	Financiële instrumenten	Overige	Totaal
Overige schulden - op lange termijn						
Tegoeden beheerd voor derden (GEN Fonds)			0,00			0,00
Commissies op transacties van alternatieve financiering		13.427.193,56	13.427.193,56		15.467.349,69	15.467.349,69
Overige schulden	235.859,99		235.859,99	235.859,99		235.859,99
Totaal	235.859,99	13.427.193,56	13.663.053,55	235.859,99	15.467.349,69	15.703.209,68
Overige schulden - op korte termijn						
Tegoeden beheerd voor derden (GEN Fonds)			0,00	63.582,30		63.582,30
Commissies op transacties van alternatieve financiering			0,00		2.400.254,36	2.400.254,36
Over te dragen opbrengsten		127.626.783,92	127.626.783,92		110.541.138,66	110.541.138,66
Toe te rekenen kosten	3.589.504,08	-227.854,11	3.361.649,97	20.452.575,54		20.452.575,54
Schulden t.o.v. verbonden partijen	299.815,48		299.815,48	146.250,20		146.250,20
Diverse schulden ten opzichte van de Staat	3.119.909,93		3.119.909,93	3.588.639,98	21.396.182,64	24.984.822,62
Te betalen BTW, belastingen en bedrijfsvoorheffing		428.633,29	428.633,29		355.318,51	355.318,51
Overige schulden	34.005.027,41	1.485.066,48	35.490.093,89	11.548.149,26	1.431.314,92	12.979.464,18
Totaal	41.014.256,90	129.312.629,58	170.326.886,48	35.799.197,28	136.124.209,09	171.923.406,37
Totaal overige schulden	41.250.116,89	142.739.823,14	183.989.940,03	36.035.057,27	151.591.558,78	187.626.616,05

Op 31 december 2022 bedraagt het aandeel van de NMBS in de overige schulden 182.556.687,92 (182.647.408,83 EUR in 2021), die van de dochterondernemingen bedragen 1.433.252,11 EUR (4.979.207,22 EUR in 2021).

Onder de overige schulden komen hoofdzakelijk volgende posten op 31 december 2022 :

- 15.344.829,38 EUR (17.867.604,05 EUR in 2021) aan commissies met betrekking tot de alternatieve financieringsoperaties (NPV) ;
- 19.550.000,00 EUR cash waarborgen ontvangen in het kader van de CSA akkoorden.

De over te dragen opbrengsten en de toe te rekenen kosten hebben hoofdzakelijk betrekking op de NMBS en omvatten hoofdzakelijk de opbrengsten en kosten met betrekking tot het verkeer en de relaties tussen de netwerken.

De diverse schulden tegenover de Staat op 31 december 2022 omvatten de nog niet geconsumeerde delen van de ontvangen compensatie Hello Belgium Railpass (2.100.000,00 EUR). Ze omvatten ook het gedeelte van de exploitatiesubsidies en de kapitaalsubsidies ontvangen door de NMBS in het kader van de antiterrorisme maatregelen hoger dan de werkelijke exploitatie- en investeringskosten van de NMBS (418.594,93 EUR in 2022 et 893.039,98 EUR in 2021).

Toelichting 27 - Bedrijfsinkomsten en bedrijfskosten

27.1. Bedrijfsinkomsten

27.1.1. Inkomsten

	31/12/2022	31/12/2021
Transport	816.282.855,20	548.055.690,65
<i>National</i>	739.625.518,08	507.017.956,83
<i>International</i>	76.492.287,59	40.805.848,51
<i>Freight Services</i>	165.049,53	231.885,31
Beheer van het patrimonium	214.329.565,33	210.717.396,92
Geleverde diensten	2.662.286,08	7.915.631,65
Diversen	43.461.851,89	56.951.563,78
Totaal inkomsten	1.076.736.558,50	823.640.283,00

Waarvan :

	31/12/2022	31/12/2021
NMBS	1.074.025.383,21	808.341.271,15
Publifer		9.301.455,66
Ypto	2.662.286,08	5.708.925,23
Eurogare		262.977,04
Andere dochterondernemingen	48.889,21	25.653,92
Totaal omzet	1.076.736.558,50	823.640.283,00

27.1.2. Overige bedrijfsinkomsten

	31/12/2022	31/12/2021
Meerwaarden op realisatie van immateriële en materiële vaste activa, vastgoedbeleggingen en vaste activa aangehouden voor verkoop	21.913.407,87	79.687.589,53
Oprichting Eurostar Group (inbreng in 04/2022)	44.743.497,58	
NPV gerealiseerd op financieringsoperaties	2.757.435,88	3.068.450,09
Doorfacturatie van kosten	6.703.671,56	18.318.384,93
Diverse bedrijfsopbrengsten (boetes, ontvangen vergoedingen, enz.)	14.980.019,21	15.902.228,51
Andere	3.190.560,63	46.647.310,43
Totaal overige bedrijfsinkomsten	94.288.592,73	163.623.963,49

of:

	31/12/2022	31/12/2021
NMBS	93.908.357,56	163.350.807,02
Andere dochterondernemingen	380.235,17	273.156,47
Totaal overige bedrijfsinkomsten	94.288.592,73	163.623.963,49

Op 31 december 2022 en 2021 hebben de meerwaarden vooral betrekking op de overdracht van terreinen en gebouwen van de NMBS en op erfpachten. Op de inbreng van THI Factory en Eurostar International in de nieuwe vennootschap Eurostar Group (zie toelichting 8 en 12), realiseerde de NMBS een meerwaarde van 44.743.497,58 EUR.

De Overige bedrijfsinkomsten van 2021 omvatten 37.753.894 EUR aan ontvangen schadevergoedingen in het kader van een commercieel akkoord met betrekking tot de levering van rollend spoorwegmateriaal

27.2. Bedrijfskosten

27.2.1. Diensten en diverse goederen

	31/12/2022	31/12/2021
Bijdragen	419.000.848,17	384.311.187,73
Bezoldiging van derden	130.064.967,10	152.120.084,94
Hulpstoffen	208.324.595,47	148.845.603,34
Onderhoud en herstellingen	107.237.392,73	110.720.905,74
Kosten HR Rail en diverse personeelskosten	43.223.399,50	43.808.430,89
Kosten verbonden aan exploitatie	47.477.097,44	49.975.539,73
Huurgelden en -kosten	19.045.948,27	19.487.974,09
Voorzieningen voor risico's en kosten	4.258.054,50	-8.182.827,21
Andere	61.327.446,39	76.319.503,31
Totaal diensten en diverse goederen	1.039.959.749,57	977.406.402,56

Waarvan :

	31/12/2022	31/12/2021
NMBS	986.615.790,16	894.825.723,76
Ypto	52.691.568,16	60.425.030,68
Eurogare		19.236.441,44
Publifer		1.987.447,34
Andere dochterondernemingen	652.391,25	931.759,34
Totaal diensten en diverse goederen	1.039.959.749,57	977.406.402,56

In 2022 heeft de inflatie- en energiecrisis een impact op de kosten van de NMBS. In vergelijking met 31 december 2021 zijn de bijdragen gestegen met 34.689.660,44 EUR waarvan +14.027.730,85 EUR voor de NMBS-infrastructuurvergoeding. De hulpstoffen stegen met 59.478.992,13 EUR, waarvan +50.465.056,85 EUR voor de kosten van elektrische tractie-energie ten laste van de NMBS.

De kost geboekt op 31 december 2022 met betrekking tot de huurcontracten op korte termijn en van lage waarde bedraagt 2.447.113,20 EUR.

27.2.2. Overige bedrijfskosten

		31/12/2022	31/12/2021
	<u>Toelichting</u>		
Minderwaarden op realisatie van immateriële en materiële vaste activa, vastgoedbeleggingen en vaste activa aangehouden voor verkoop	15	68.980,06	21.902,89
Waardeverminderingen op handelsvorderingen en overige debiteuren	9	1.639.878,45	-715.908,71
Waardeverminderingen op bestellingen in uitvoering		-310.667,17	-464.552,80
Waardeverminderingen op voorraden	13	30.953.847,08	20.417.990,79
Bijzondere waardevermindervingsverliezen op vaste activa aangehouden voor verkoop	15	427.203,93	136.683,41
Andere bedrijfskosten		7.687.921,02	5.409.730,84
Totaal overige bedrijfskosten		40.467.163,37	24.805.846,42

Of:

	31/12/2022	31/12/2021
NMBS	40.186.195,72	24.678.454,75
Andere dochterondernemingen	280.967,65	127.391,67
Totaal overige bedrijfskosten	40.467.163,37	24.805.846,42

Toelichting 28 - Personeelskosten

28.1 Personeelskosten

		31/12/2022	31/12/2021
	Toelichting		
Salarissen en vergoedingen en overige kortetermijnbeloningen		962.566.058,18	904.688.470,86
Sociale zekerheidsbijdragen		201.855.393,49	192.199.507,35
Bijdragen toegezegde-bijdragenregelingen		4.778.372,07	4.468.789,69
Vergoedingen na uitdiensttreding	19.2	6.574.213,58	13.945.199,35
Andere vergoedingen op lange termijn	19.2	44.798.165,72	47.409.625,65
Ontslagvergoedingen	19.2	-2.546.354,94	-1.000.202,03
Overige		9.027.300,14	8.877.261,36
Totale personeelskosten		1.227.053.148,24	1.170.588.652,23

De financiële kost die betrekking heeft op de personeelsbeloningen is opgenomen in de financiële resultaten cfr. toelichting 29.

28.2 Personeelsbestand

	31/12/2022	31/12/2021
A. Personeelsleden		
Gewogen gemiddelde van het personeel (in FTE)	17.059	17.457
Arbeiders	5.966	6.407
Bedienden	10.433	10.410
Directieleden	661	640
B. Interims (in FTE)		
Aantal berekend op basis van voltijdse equivalenten	0	0

Toelichting 29 - Financiële opbrengsten en financiële kosten

29.1. Financiële opbrengsten

	31/12/2022	31/12/2021
<u>Toelichting</u>		
<i>Interestopbrengsten uit</i>	<u>16.353.469,79</u>	<u>17.835.093,45</u>
financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs		
w waarop geen w waardevermindering werd geboekt	14.436.817,69	15.320.229,11
w waarop een w waardevermindering werd geboekt	0,00	0,00
financiële activa tegen reële w waarde met verw erking van de w waardeverminderingen in het netto-resultaat	2.038.294,62	2.557.351,96
de niet-gerealiseerde resultaten	12.2 0,00	0,00
afgeleide financiële instrumenten	-121.642,52	-42.487,62
<i>Wijzigingen in de reële waarde van</i>	<u>150.578.387,69</u>	<u>92.959.261,72</u>
financiële activa tegen reële w waarde met verw erking van de w waardeveranderingen in het netto-resultaat	0,00	0,00
financiële verplichtingen tegen reële w waarde met verw erking van de w waardeveranderingen in het netto-resultaat	11.052.768,17	6.290.648,42
afgeleide financiële instrumenten	139.525.619,52	86.668.613,30
<i>Terugname van bijzondere waardevermindervingsverliezen op</i>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	0,00	0,00
financiële activa tegen reële w waarde met verw erking van de w waardeverminderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	12.2 0,00	0,00
<i>Wisselresultaten</i>	14.167.710,63	4.868.412,19
<i>Winsten uit de realisatie van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs</i>	0,00	0,00
<i>Ontvangen dividenden</i>	616.564,43	879.036,98
<i>Overige financiële opbrengsten</i>	1.162.658,43	623.999,89
Totaal financiële opbrengsten	182.878.790,97	117.165.804,23

De interestopbrengsten uit financiële-leasevorderingen geboekt per 31 december 2022 bedragen 3.119.348,38 EUR (2021: 3.290.856,45 EUR).

29.2. Financiële kosten

	31/12/2022	31/12/2021
<u>Toelichting</u>		
<i>Interestkosten op</i>	<u>51.254.505,21</u>	<u>48.404.374,61</u>
financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	34.260.767,52	31.989.456,70
financiële verplichtingen tegen reële w waarde met verw erking van de w waardeveranderingen in het netto-resultaat	6.393.361,75	6.517.456,87
afgeleide financiële instrumenten	5.672.993,31	6.862.791,56
leaseschulden	1.152.400,56	1.326.757,92
schulden verbonden aan personeelsbeloningen	19.3 3.774.982,07	1.668.570,84
voorzieningen	20 0,00	39.340,72
<i>Gekapitaliseerde intercalaire interesten</i>	-59.518,93	-103.840,14
<i>Wijzigingen in de reële waarde van</i>	<u>56.744.258,90</u>	<u>56.665.000,70</u>
financiële activa tegen reële w waarde met verw erking van de w waardeveranderingen in het netto-resultaat	2.171.981,15	2.335.040,01
financiële verplichtingen tegen reële w waarde met verw erking van de w waardeveranderingen in het netto-resultaat	0,00	0,00
afgeleide financiële instrumenten	54.572.277,75	54.329.960,69
<i>Bijzondere waardevermindervingsverliezen op</i>	<u>31.949,00</u>	<u>17.492,00</u>
financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	31.949,00	17.492,00
financiële activa tegen reële w waarde met verw erking van de w waardeverminderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	12.2 0,00	0,00
<i>Verliezen uit de realisatie van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs</i>	0,00	0,00
<i>Wisselresultaten</i>	13.297.073,82	3.424.691,72
<i>Overige financiële kosten</i>	11.469.578,55	2.881.539,43
Totaal financiële kosten	132.737.846,55	111.289.258,32

De interesten ontvangen onder de “Back-to-Back” overeenkomsten en de financiële subsidies (zie toelichting 25.3) worden in mindering genomen in de interestkosten.

De onderstaande tabellen geven de aansluiting tussen de hiervoor vermelde totale interestkosten en de interestkosten op de financiële schulden (mutatietabel in Toelichting 21.1) en de interestopbrengsten uit de financiële subsidies (Toelichting 25.3) die in mindering werden gebracht van de gepresenteerde interestkosten.

	31/12/2022				TOTAAL
	Financiële schulden	Back-to-Back	Subsidies	Andere	
financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	55.726.381,42	89.819,17	-21.711.857,83	156.424,76	34.260.767,52
financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat	6.393.361,75				6.393.361,75
afgeleide financiële instrumenten		-13.929.731,36		19.602.724,67	5.672.993,31
leaseschulden	1.152.400,56				1.152.400,56
schulden verbonden aan personeelsbeloningen				3.774.982,07	3.774.982,07
voorzieningen				0,00	0,00
Totaal interestkosten	63.272.143,73	-13.839.912,19	-21.711.857,83	23.534.131,50	51.254.505,21

	31/12/2021				TOTAAL
	Financiële schulden	Back-to-Back	Subsidies	Andere	
financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	54.041.894,10	679.271,69	-22.798.308,95	66.599,86	31.989.456,70
financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat	6.517.456,87				6.517.456,87
afgeleide financiële instrumenten		-13.681.998,02		20.544.789,58	6.862.791,56
leaseschulden	1.326.757,92				1.326.757,92
schulden verbonden aan personeelsbeloningen				1.668.570,84	1.668.570,84
voorzieningen				39.340,72	39.340,72
Totaal interestkosten	61.886.108,89	-13.002.726,33	-22.798.308,95	22.319.301,00	48.404.374,61

Toelichting 30 - Kosten van belastingen op de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

	31/12/2022	31/12/2021
	Toelichting	
In het netto-resultaat opgenomen courante belastingen	-141.671,91	-878.372,97
In het netto-resultaat opgenomen uitgestelde belastingen	22 1.199.518,52	348.064,90
Belasting(kosten) / baten op gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	1.057.846,61	-530.308,07

	2022	2021
Resultaat vóór belastingen	171.767.954,02	7.942.002,46
Belastingen berekend op basis van de belastingvoet (25%)	-42.941.988,50	-1.985.500,62
Effect van de fiscaal niet aftrekbare uitgaven	-9.654.790,36	-11.946.268,99
Belastingen betreffende vennootschappen volgens de vermogensmutatie	19.403.032,59	-2.967.903,67
Overige permanente verschillen	25.834.923,24	6.902.674,18
Wijziging van de boeking van de uitgestelde belastingvorderingen	7.255.995,37	9.923.038,28
Correcties met betrekking tot vorige boekjaren	208,88	-8.645,48
Andere bewegingen	1.160.465,40	-447.701,78
Belasting(kosten) / baten op gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van de voortgezette bedrijfsactiviteiten	1.057.846,61	-530.308,07

Overige permanente verschillen omvatten bepaalde personeelsbeloningen en de gerealiseerde meerwaarde als gevolg van de oprichting van Eurostar Group.

Toelichting 31 - Voorwaardelijke activa en verplichtingen

De voorwaardelijke activa bedragen 3.015.502,88 EUR op 31 december 2022 (2021: 2.919.712,64 EUR) en vertegenwoordigen voornamelijk de door de NMBS Groep gevorderde bedragen van derden. De voorwaardelijke verplichtingen bedragen 2.672.199,73 EUR op 31 december 2022 (2021: 2.675.407,54 EUR) en vertegenwoordigen de juridische geschillen aangespannen tegen de NMBS Groep waarvoor de kans op een uitstroom aan middelen momenteel zeer onwaarschijnlijk is.

Toelichting 32 - Bijkomende informatie over de financiële instrumenten

32.1 Financiële activa

Categorie volgens IFRS 9	31/12/2022		31/12/2021		
	Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde	
Vaste financiële activa					
Handelsvorderingen en overige debiteuren	Geamortiseerde kostprijs	606.833.479,18	632.725.909,83	596.320.055,71	776.782.712,42
	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)	0,00	0,00	0,00	0,00
Afgeleide financiële instrumenten	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)	301.794.422,32	301.794.422,32	241.191.954,16	241.191.954,16
Overige financiële activa	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten (eigen-vermogensinstrument)	116.240,35	116.240,35	57.414.535,35	57.414.535,35
	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (aangemerkt)	-386.270,99	-386.270,99	25.267.524,64	25.267.524,64
	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (afdekkingsinstrument)	181.071.886,11	181.071.886,11	167.209.519,12	167.209.519,12
	Geamortiseerde kostprijs	275.484.092,95	290.814.019,62	257.640.964,96	301.285.416,74
Totaal		1.364.913.849,92	1.406.136.207,24	1.345.044.553,94	1.569.151.662,43
Viottende financiële activa					
Handelsvorderingen en overige debiteuren	Geamortiseerde kostprijs	1.235.462.227,20	1.235.462.227,20	1.086.718.909,59	1.086.718.909,59
	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)	25.369,35	25.369,35	36.581,58	36.581,58
Afgeleide financiële instrumenten	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)	3.573.606,93	3.573.606,93	7.476.216,32	7.476.216,32
Overige financiële activa	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten (eigen-vermogensinstrument)	0,00	0,00	0,00	0,00
	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (aangemerkt)	25.510.818,10	25.510.818,10	57.538.679,40	57.538.679,40
	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (afdekkingsinstrument)	-164.937,50	-164.937,50	36.359,38	36.359,38
	Geamortiseerde kostprijs	30.843.784,72	30.836.442,76	44.125.789,91	44.685.136,29
Totaal		1.295.250.868,80	1.295.243.526,84	1.195.932.536,18	1.196.491.882,56

De analyse hierboven betreft enkel de financiële activa volgens IFRS 7, met uitsluiting van de over te dragen kosten, de bedragen betreffende onderhanden projecten voor derden, enz.

De NMBS Groep beschouwde de nominale waarde van de 'Handelsvorderingen en overige debiteuren', momenteel niet geherwaardeerd aan reële waarde, als een redelijke benadering van hun reële waarde. Deze rubriek bestaat hoofdzakelijk uit enerzijds kortlopende vorderingen zonder significante financieringscomponent en anderzijds uit langlopende rentedragende vorderingen op de Staat.

De vergelijkende reële waarde van de financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, opgenomen onder de rubriek 'Overige financiële activa' en 'Handelsvorderingen en overige debiteuren' wordt berekend gebruikmakend van de zelfde modellen en hypothesen als deze gebruikt voor de waardering van de activa waarvoor de NMBS Groep op vrijwillige basis gekozen heeft voor de opnamen in de categorie 'tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in het netto-resultaat'.

De onderstaande tabel geeft een detail van de wijzigingen in de reële waarde van de financiële activa aangemerkt als, of verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat. De lijn andere wijzigingen bevat alle wijzigingen die het gevolg zijn van terugbetalingen, kapitalisaties en in het geval van activa in vreemde valuta, de impact van de omrekeningsverschillen. De wijziging in de reële waarde van de afgeleide financiële instrumenten is voorgesteld in toelichting 11.2.

	2022	2021
Per 1 januari	82.842.785,62	105.242.696,48
Marktrisico	-2.202.135,56	-2.443.179,19
Kredietrisico	30.154,41	108.139,18
Wijzigingen in de reële waarde	-2.171.981,15	-2.335.040,01
Andere wijzigingen	-55.520.888,01	-20.064.870,85
Per 31 december	25.149.916,46	82.842.785,62

De component 'Kredietrisico' werd geïsoleerd door de geboekte wijzigingen in de reële waarde te vergelijken met de wijzigingen in de reële waarden indien een risico-neutrale waardingscurve werd gebruikt.

Het gecumuleerde aandeel van, afzonderlijk het marktrisico en het kredietrisico, in de reële waarde aanpassingen op het einde van 2022 en 2021 kan teruggevonden worden in de onderstaande tabel:

	31/12/2022	31/12/2021	Δ
Marktrisico	-418.315,89	1.783.819,67	-2.202.135,56
Kredietrisico	32.044,90	1.890,49	30.154,41
Reële waarde aanpassingen	-386.270,99	1.785.710,16	-2.171.981,15

32.2 Financiële verplichtingen

Categorie volgens IFRS 9	31/12/2022		31/12/2021		
	Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde	
Langlopende financiële verplichtingen					
Financiële schulden	Geamortiseerde kostprijs	2.386.887.578,90	2.215.507.519,37	2.305.701.411,71	2.515.520.945,06
	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (aangemerkt)	40.556.521,16	40.556.521,16	80.046.463,60	80.046.463,60
Afgeleide financiële instrumenten	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)	400.650.519,94	400.650.519,94	473.960.096,74	473.960.096,74
Handelsschulden	Geamortiseerde kostprijs	0,00	0,00	0,00	0,00
Overige schulden	Geamortiseerde kostprijs	235.859,99	235.859,99	235.859,99	235.859,99
	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal		2.828.330.479,99	2.656.950.420,46	2.859.943.832,04	3.069.763.365,39
Kortlopende financiële verplichtingen					
Financiële schulden	Geamortiseerde kostprijs	416.181.559,36	414.894.154,74	501.141.868,55	517.035.165,78
	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (aangemerkt)	34.490.552,22	34.490.552,22	56.601.368,41	56.601.368,41
Afgeleide financiële instrumenten	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)	3.906.225,35	3.906.225,35	7.367.011,00	7.367.011,00
Handelsschulden	Geamortiseerde kostprijs	476.160.723,88	476.160.723,88	361.860.052,62	361.860.052,62
Overige schulden	Geamortiseerde kostprijs	41.014.256,90	41.014.256,90	35.799.197,28	35.799.197,28
	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal		971.753.317,71	970.465.913,09	962.769.497,86	978.662.795,09

De analyse hierboven betreft enkel de financiële verplichtingen volgens IFRS 7, met uitsluiting van de over te dragen opbrengsten, de bedragen betreffende onderhanden projecten voor derden, enz.

De NMBS Groep beschouwt de nominale waarde van de 'Handelsschulden' en de 'Overige schulden' als een redelijke benadering van hun reële waarde. De 'Handelsschulden' bestaan hoofdzakelijk uit kortlopende verplichtingen zonder significante financieringscomponent en de 'Overige schulden' omvatten hoofdzakelijk de cash waarborgen ontvangen in het kader van de CSA akkoorden.

De vergelijkende reële waarde van de financiële schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs wordt berekend gebruikmakend van de zelfde modellen en hypothesen als deze gebruikt voor de waardering van de schulden waarvoor de NMBS

Groep op vrijwillige basis gekozen heeft voor de opnamen in de categorie 'Financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in het netto-resultaat'.

De onderstaande tabel geeft een detail van de wijzigingen in de reële waarde van de financiële schulden aangemerkt als, of verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat. De lijn andere wijzigingen bevat alle wijzigingen die het gevolg zijn van terugbetalingen, kapitalisaties en in het geval van verplichtingen in vreemde valuta, de impact van de omrekeningsverschillen. De wijziging in de reële waarde van de afgeleide financiële instrumenten is voorgesteld in toelichting 11.2.

	2022	2021
Per 1 januari	136.647.832,01	127.489.449,06
Marktrisico	-11.052.768,17	-6.290.648,42
Kredietrisico	-1.715.639,47	460.155,99
Wijzigingen in de reële waarde	-12.768.407,64	-5.830.492,43
Andere wijzigingen	-48.832.350,99	14.988.875,38
Per 31 december	75.047.073,38	136.647.832,01

De component 'Kredietrisico' werd geïsoleerd door de geboekte wijzigingen in de reële waarde te vergelijken met de wijzigingen in de reële waarden indien een risico-neutrale waarderingscurve werd gebruikt.

Het gecumuleerde aandeel van, afzonderlijk het marktrisico en het kredietrisico, in de reële waarde aanpassingen op het einde van 2022 en 2021 kan teruggevonden worden in de onderstaande tabel:

	31/12/2022	31/12/2021	Δ
Marktrisico	5.736.375,60	16.789.143,77	-11.052.768,17
Kredietrisico	1.638.278,60	3.353.918,07	-1.715.639,47
Reële waarde aanpassingen	7.374.654,20	20.143.061,84	-12.768.407,64

Toelichting 33 - Transacties van alternatieve financiering

De NMBS Groep heeft “cross-border” lease-transacties afgesloten (activa verkocht of verhuurd aan een Trust die deze onmiddellijk terug verhuurt aan de NMBS Groep) zodat beiden een financieel voordeel kunnen delen. Deze operaties, die ‘transacties van alternatieve financiering’ genoemd worden, worden opgenomen volgens hun economische substantie in overeenstemming met de bepalingen van IFRS 16 en IFRS 15. De onderliggende activa van deze transacties kunnen als volgt worden ingedeeld:

- Rollend materieel (elektrische en diesellocomotieven, motorstellen, hogesnelheidstreinen en rijkundige voertuigen voor reizigers): de hierop betrekking hebbende contracten hebben een oorspronkelijke looptijd tussen 18 en 28 jaar.
- Administratieve gebouwen: de hierop betrekking hebbende contracten hebben een oorspronkelijke looptijd van 29,5 jaar.

De transacties gaan gepaard met enkele beperkingen op het gebruik van de onderliggende activa (bijvoorbeeld: geen verkoop, geen onderverhuur zonder de voorafgaande goedkeuring van de Trust). De risico's zijn beperkt tot deze verbonden aan de eigendom van de activa, de risico's die voortvloeien uit de Belgische wetgeving en het kredietrisico op de tegenpartijen waarbij de investeringsrekeningen worden aangehouden.

De NMBS Groep heeft de materiële vaste activa in de balans gehouden en heeft geen winst of verlies uit de verkoop aan de Trust erkend. Deze materiële vaste activa, die verband houden met alternatieve financiering, worden in hoofdzaak aangewend voor eigen gebruik of in leasing gegeven aan dochterondernemingen of andere ondernemingen binnen de invloedssfeer van de NMBS Groep, zoals uitgelegd in toelichting 9.3.

De investeringsrekeningen (investering van een deel van de middelen uit de verkoop of de hoofdverhuur) en de betalingsverplichtingen aan de Trust (over de duur van het contract) worden opgenomen in de balans van de NMBS Groep, met uitzondering van de investeringsrekeningen waarvan de tegenpartij een overheidsinstantie of een supranationale organisatie (of gegarandeerd door een overheidsinstantie) is. De investeringsrekeningen die niet opgenomen worden in de balans vertegenwoordigen op 31 december 2022 een waarde van 400.445.758,46 EUR (2021: 570.525.445,76 EUR). De investeringsrekeningen en betalingsverplichtingen aan de Trust worden bij toepassing van IFRS 9 erkend in de rubrieken ‘overige financiële activa’ en ‘financiële schulden’. Op 31 december 2022 worden 200.547.862,43 EUR (2021: 254.476.206,97 EUR) opgenomen in de investeringsrekeningen. Anderzijds worden 578.606.611,09 EUR (2021: 769.508.649,20 EUR) opgenomen voor betalingsverplichtingen tegenover de Trust op 31 december 2022.

De onderstaande tabel laat toe een reconciliatie te maken van niet-erkende investeringsrekeningen met de niet-erkende activa in pand gegeven en de vooruitbetalingen opgenomen in toelichting 34.

	2022	2021
In pand gegeven	41.828.593,70	118.167.248,43
Vooruitbetalingen	64.850.266,80	65.244.830,13
Andere geïnvesteerde bedragen	293.766.897,96	387.113.367,20
Niet erkend op de balans	400.445.758,46	570.525.445,76

Voor sommige transacties heeft de NMBS Groep afgeleide financiële instrumenten gebruikt om het risico van rentevoeten en wisselkoersen af te dekken. In dit geval heeft de NMBS Groep gebruik gemaakt van de reële waarde optie voorzien in IFRS 9 voor de opname van financiële activa en verplichtingen. Het gebruik van afgeleide financiële instrumenten wordt toegelicht in

toelichting 11. Aan het einde van 2022 bedraagt de positieve reële waarde van derivaten gebruikt in het raam van alternatieve financieringen 29.931.554,79 EUR (2021: positieve reële waarde van 21.242.740,06 EUR). De analyse van het risicobeheer met betrekking tot het gebruik van financiële instrumenten, met inbegrip van instrumenten verbonden aan de alternatieve financiering, is opgenomen in toelichting 2.2.

De commissies in verband met deze transacties worden lineair gespreid over de looptijd van deze operaties in het resultaat opgenomen. In 2022 is 2.696.872,27 EUR (2021: 3.066.297,32 EUR) opgenomen in het bedrijfsresultaat.

Afhankelijk van de aard van de transactie heeft de NMBS Groep op het einde van de initiële basisduur van de overeenkomst verschillende mogelijkheden waaronder:

- de uitoefening van de aankoopoptie;
- de terugkeer van het actief naar de Trust die het voor eigen rekening zal gebruiken;
- de terugkeer van het actief naar de Trust waarbij de NMBS Groep als verkoopagent voor het actief zal optreden;
- de verlenging van de overeenkomst door een lease- of servicecontract na afloop van de eerste basistermijn van de overeenkomst, of
- het zoeken naar een derde die de resterende verplichtingen jegens de Trust op zich zal nemen door middel van een lease- of serviceovereenkomst.

Toelichting 34 - Rechten en verplichtingen

Het bedrag van de contractuele verplichtingen voor de verwerving van materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen bedraagt 947.384.957,19 EUR (649.657.583,77 EUR) per 31 december 2022 (2021).

Het bedrag van de contractuele verplichtingen voor de verwerving van diensten bedraagt 655.549.613,89 EUR (404.340.165,89 EUR) per 31 december 2022 (2021).

Het bedrag van de contractuele verplichtingen voor de verwerving van voorraden bedraagt 291.290.100,53 EUR (277.044.405,63 EUR) per 31 december 2022 (2021).

De door de NMBS Groep voor rekening van derden gestelde persoonlijke zekerheden bedragen 161.868.646,69 EUR (159.952.131,78 EUR) op 31 december 2022 (2021).

De door derden aan de NMBS Groep verstrekte kredietlijnen bedragen 1.313.007.506,22 EUR (1.413.007.506,22 EUR) op 31 december 2022 (2021).

De door derden voor rekening van de NMBS Groep gestelde zekerheden bedragen 1.502.957.685,61 EUR (1.595.553.872,77 EUR) op 31 december 2022 (2021) en betreffen hoofdzakelijk de door de Staat gestelde zekerheden in het raam van de alternatieve financieringstransacties. Voor 2022 : zekerheden op investeringen : 41.828.593,70 EUR ; zekerheden op schulden (Eurofima/Infrabel) : 1.460.169.550,22 EUR en andere zekerheden : 959.541,69 EUR.

De goederen en waarden gehouden door derden in hun naam maar ten bate en voor risico van de NMBS Groep bedragen 64.850.266,80 EUR (65.244.830,13 EUR) per 31 december 2022 (2021) en betreffen vooruitbetalingen in het raam van de alternatieve financieringstransacties.

De voorraden die toebehoren aan derden maar die in consignatie ontvangen werden door de NMBS Groep die er de risico's voor draagt, belopen 10.733.279,37 EUR (10.570.584,51 EUR) per 31 december 2022 (2021).

De door de NMBS Groep op eigen activa gestelde zakelijke zekerheden bedragen 1.510.285.983,53 EUR (1.756.785.331,48 EUR) per 31 december 2022 (2021) en betreffen de in pand gegeven investeringen in het raam van de alternatieve financieringstransacties (2022 : 93.977.130,06 EUR waarvan 52.148.536,36 EUR erkend op de balans en 41.828.593,70 EUR niet erkend op de balans) en de boekwaarde van het materieel in de transacties (2022 : 1.416.308.853,47 EUR).

De ontvangen bankgaranties bedragen 468.885.968,24 EUR (477.077.005,63 EUR) per 31 december 2022 (2021).

De NMBS beantwoordt op onbeperkte wijze aan de hoedanigheid van onbeperkt aansprakelijke bestuurder in het economische samenwerkingsverband Eurail Group (NL 809837353 B01) PO BOX 2112, NL 3500 Utrecht – Pays-Bas).

De niet in de balans opgenomen investeringsrekeningen m.b.t. de alternatieve financieringstransacties zijn vermeld in toelichting 33.

35.1 Geconsolideerde vennootschappen

De lijst van de dochterondernemingen en ondernemingen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode is opgenomen in de toelichting 4.

35.2 Relaties met de Staat

35.2.1 Deelnemingsverhoudingen

De Staat bezit rechtstreeks en onrechtstreeks 99,97% van de stemrechten van de NMBS.

35.2.2 Beheerscontracten

De Staat heeft met de NMBS een beheerscontract afgesloten voor de periode 2008-2012. Dit beheerscontract bepaalt dat de NMBS een essentieel element in het Belgische transportsysteem vormt. In het raam van een samenhangend groepsbeleid is ze belast met de opdracht om erover te waken dat haar activiteiten passen in het kader van het duurzaam mobiliteitsbeleid van de Regering en bijdragen tot het voldoen aan de verplaatsingsbehoeften.

Op 23 december 2022 hebben de Ministerraad en de Raad van Bestuur van NMBS het Openbaredienstcontract van NMBS goedgekeurd, evenals het Ondernemingsplan en het Meerjareninvesteringsplan voor de periode 2023-2032. Deze plannen berusten op een tienjarige financieringsgarantie van de regering en op concrete doelstellingen op korte, middellange en lange termijn waarop NMBS zal worden beoordeeld, waaronder:

- Het treinaanbod uitbreiden met 10% tegen 2032.
- Het aantal reizigers met 30% doen groeien en de klantervaring aanzienlijk verbeteren.
- Investeren in het reizigersonthaal door het huidige aantal volledig toegankelijke stations te verdubbelen.
- Investeren in modern en comfortabel rollend materieel met een vernieuwing van de vloot met 50% tegen 2032.
- De financiële gezondheid van de onderneming verbeteren.

Gezien de overeenkomst van openbare opdracht getekend werd op het einde van het jaar en dat het van start gaat op 1 januari 2023, werden de geconsolideerde rekeningen 2022 opgesteld op basis van :

- het beheerscontract 2008-2012 dat intussen tijd verlengd werd en
- de voorlopige regels die als beheercontract gelden vastgelegd door het koninklijk besluit van 22 december 2020.

De NMBS heeft tot doel:

1. het vervoer per spoor van reizigers en goederen, met inbegrip van het onthaal van en de informatie aan haar klanten;
2. het vervoer van goederen in het algemeen en de logistieke diensten die daarmee verband houden;
3. de verwerving, het onderhoud, het beheer en de financiering van rollend spoorwegmaterieel;
4. de veiligheid en de bewaking op het gebied van de spoorwegen;
5. het verwerven, het ontwerpen, de bouw, de vernieuwing, het onderhoud en het beheer van de spoorwegstations, de onbemande stopplaatsen en hun aanhorigheden alsook hun directe omgeving, met inbegrip van het ontwerp, de ontwikkeling, de modernisering en de valorisatie van de stedelijke centra;
6. de ontwikkeling van commerciële of andere activiteiten die bestemd zijn om rechtstreeks of indirect haar diensten te bevorderen of het gebruik van haar goederen te optimaliseren.

De NMBS kan, zelf of via deelneming in bestaande of op te richten Belgische, buitenlandse of internationale instellingen en rechtspersonen, alle commerciële, industriële of financiële verrichtingen doen die, rechtstreeks of onrechtstreeks, geheel of ten dele, verband houden met haar doel of de verwezenlijking of ontwikkeling ervan kunnen vergemakkelijken of bevorderen, met inbegrip van het stellen van zekerheden voor schulden van verbonden vennootschappen of vennootschappen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat.

De fabricage en de verkoop van goederen of diensten die rechtstreeks of onrechtstreeks verband houden met de spoorwegactiviteit, worden inzonderheid geacht de verwezenlijking of ontwikkeling van het doel te kunnen bevorderen. De NMBS kan eveneens optreden als bestuurder, volmachttrager, mandataris of vereffenaar in andere vennootschappen of ondernemingen.

35.2.3 Diensten aan besturen

De NMBS levert transport- en communicatiediensten aan de Belgische Staat en aan verschillende besturen van de Belgische Staat. Al deze transacties gebeuren in het kader van normale klant/leverancier relaties tegen voorwaarden die niet gunstiger zijn dan die welke aan andere klanten en leveranciers worden aangeboden. De aan deze besturen geleverde diensten vertegenwoordigen geen significant aandeel van de netto-inkomsten van de NMBS.

35.3 Relaties tussen vennootschappen van de NMBS Groep

In het raam van de uitvoering van het beheerscontract wordt de Vennootschap geacht transacties uit te voeren met de andere vennootschappen van de NMBS Groep. De voornaamste transacties die uitgevoerd worden voor ondernemingen van de Groep zijn voornamelijk thesaurie, boekhoudkundige coördinatie, enz.

35.4 Cijfergegevens betreffende de relaties met de overheid en de ondernemingen verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode

De door de overheid toegekende subsidies worden gedetailleerd besproken in toelichting 25.

Naast deze subsidies werden de volgende transacties uitgevoerd met verbonden partijen:

	31/12/2022	31/12/2021
Omzet met entiteiten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	65.167.843,15	64.954.853,04
Netto vorderingen op entiteiten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	3.346.753,11	3.522.579,13
Vorderingen op overheden	1.235.101.965,43	987.647.684,33
Schulden met entiteiten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	30.854.299,20	29.661.975,51

De vorderingen op overheden hebben bijna hoofdzakelijk betrekking op NMBS en worden gedetailleerd in de toelichting 9. Handelsvorderingen en overige debiteuren.

Omzet 2022 met entiteiten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode bedraagt 65.167.843,15 EUR en betreft vooral de omzet van NMBS ten opzichte van de groep Eurostar Group (51.673.675,52 EUR) en ten opzichte van HR Rail (9.472.688,31 EUR).

De schulden met entiteiten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode bedragen 30.854.299,20 EUR op 31 december 2022 en omvatten vooral de schulden van NMBS ten opzichte van HR Rail (28.296.148,96 EUR).

35.5 Relaties met de hoogstgeplaatste functionarissen

De bestuurders en de leden van het Directiecomité van de NMBS worden als de hoogstgeplaatste functionarissen van de NMBS Groep beschouwd.

Het totaal bedrag van de bezoldigingen van de bestuurders en de leden van het Directiecomité bedroeg 1.521.601,26 EUR (buiten vergoedingen voor werkingskosten) in 2022 en 1.458.273,05 EUR in 2021. Ze hebben geen leningen of voorschotten van de NMBS ontvangen. Voor de lijst van de bestuurders verwijzen we naar de Algemene informatie.

Deze totale bezoldigingsbedragen van de belangrijkste bestuurders bevatten de volgende elementen:

- kortetermijnbeloningen: jaarloon (vast en variabel) en overige kortetermijnbeloningen zoals de ziekteverzekering, het privégebruik van de bedrijfswagen,... evenals de op deze beloningen aan de sociale zekerheid betaalde bijdragen;
- ontslagvergoedingen;
- vergoedingen na uitdiensttreding: door NMBS betaalde verzekeringspremies. De premies dekken hoofdzakelijk een aanvullend-pensioenplan;
- eventuele vergoedingen voor werkongeschiktheid.

De bezoldiging van de hoogstgeplaatste functionarissen is als volgt verdeeld:

	31/12/2022	31/12/2021
Lonen en overige kortetermijnbeloningen	1.464.884,00	1.411.322,64
Vergoedingen na uitdiensttreding	56.717,26	46.950,41
Totaal	1.521.601,26	1.458.273,05

Er zijn geen leningen verstrekt aan de hooggeplaatste functionarissen.

Toelichting 36 - Erelonen van de commissaris

In 2022 (2021) heeft de NMBS Groep 475.617 EUR (494.700 EUR) geboekt met betrekking tot opdrachten in het kader van controle van de jaarrekening door de bedrijfsrevisoren van de Groep en 65.928 EUR (25.274 EUR) met betrekking tot niet-audit opdrachten door de commissarissen.

Deze bedragen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2022		31/12/2021	
	Commissaris	Netwerk van de commissaris	Commissaris	Netwerk van de commissaris
Controleopdrachten	475.617,00		494.700,00	
Belastingadviesopdrachten			7.074,00	
Overige opdrachten	65.928,00		18.200,00	
Totaal	541.545,00	0,00	519.974,00	0,00

Toelichting 37 - Gebeurtenissen na balansdatum

Een sociaal akkoord werd met de vakbonden onderhandeld voor de periode 2023-2024. Dit akkoord voorziet de overdracht van de kosten van de hospitalisatieverzekering voor het statutaire gepensioneerde personeel naar het Fonds van de sociale werken vanaf 1 juli 2023 teneinde de continuïteit ervan te waarborgen. Deze overdracht zal leiden tot een terugneming van de IAS 19-voorziening 'Hospitalisatieverzekering' vanaf 30 juni 2023.

Er werden geen andere significante gebeurtenissen vastgesteld na 31 december 2022 die een invloed hebben op de financiële staten van de NMBS Groep.

**Verslag van
het College
van commissarissen**

Verslag van de bedrijfsrevisoren leden van het College van commissarissen (hierna “het College van Commissarissen”) aan de algemene vergadering van NMBS NV van Publiek Recht over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2022

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van NMBS NV van Publiek Recht (de “Vennootschap”) en zijn dochterondernemingen (samen de “Groep”), leggen wij u ons verslag van het College van commissarissen voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2022, alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 29 mei 2020, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2022. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van NMBS NV van Publiek Recht uitgevoerd gedurende zes opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep over het boekjaar afgesloten op 31 december 2022 opgesteld in overeenstemming met de IFRS standaarden zoals uitgegeven door de International Accounting Standards Board en zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. Deze geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde balans op 31 december 2022, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum evenals de toelichting bestaande uit een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatieverschaffing. Het totaal van de geconsolideerde balans bedraagt EUR 12.208.144.828 en het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten voor het boekjaar sluit af met een winst van het boekjaar van EUR 52.821.800.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Groep op 31 december 2022, alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de IFRS standaarden zoals uitgegeven door de International Accounting Standards Board en zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

KPMG Bedrijfsrevisoren BV / BTW BE 0419.122.548 RPR Brussel
IBAN : BE 62 4377 5152 9261
BIC : KREDBEBB

Maatschappelijke zetel: Luchthaven Brussel Nationaal 1K - 1930 Zaventem – België
KPMG Bedrijfsrevisoren, a Belgian BV/SRL and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity.

BDO Bedrijfsrevisoren BV / BTW BE 0419.122.548 RPR Brussel
IBAN : BE 62 4377 5152 9261
BIC : KREDBEBB

Maatschappelijke zetel: Da Vincilaan 9 Box E.6 - Elsinore Building - 1930 Zaventem - België
BDO Bedrijfsrevisoren BV, a coöperative company with limited liability, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms.
BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO Member Firms.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op de huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van het College van commissarissen voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Naar ons oordeel waren er geen kernpunten van de controle die in dit verslag zouden moeten opgenomen worden.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de IFRS standaarden zoals uitgegeven door de International Accounting Standards Board en zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van het College van commissarissen voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een verslag van het College van commissarissen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs

kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België na. Een wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons verslag van het College van commissarissen te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons verslag van het College van commissarissen. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor

de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag van het College van commissarissen, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving of, in buitengewoon zeldzame omstandigheden, tenzij wij bepalen dat een aangelegenheid niet in ons verslag van het College van commissarissen moet worden opgenomen omwille van het feit dat de negatieve gevolgen van dergelijke communicatie redelijkerwijs worden verwacht groter te zijn dan de voordelen voor het maatschappelijk verkeer.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van het College van commissarissen

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Onze bedrijfsrevisorenkantoren en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening verricht en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Brussel, 15 mei 2023

Het College van commissarissen

KPMG Bedrijfsrevisoren
Commissaris
vertegenwoordigd door

Tanguy Digitally signed
by Tanguy Legein
Legein Date: 2023.05.15
21:39:50 +02'00'

Tanguy Legein
Bedrijfsrevisor

BDO Bedrijfsrevisoren
Commissaris
vertegenwoordigd door

Michaël Digitally signed by Michaël
Delbeke
Delbeke DN: cn=Michaël Delbeke,
ou=AU,
email=michael.delbeke@bdo.be

Michaël Delbeke
Bedrijfsrevisor